Russian Dept.
OCT 17 1913
The New York Pub Lib
476 Fifth Ave

"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukszlis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co.(Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 42. Brooklyn, N. Y. 15 d. Spalio (October) 1913 m. Metai XXVIII
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

KODEL LANKOME TEATRUS?

Pirm negu kalbėsime, kodel lankome teatrus, privalome nors keliais žodžiais nušviesti klausimą — kas tie teatrai yra? Trumpai į šį klausimą galima šiaip atsakyti: „teatras" paeina iš graikiškos kalbos žodžio, kuris reiškia žiurėjimo vietą; Kas ta žiurėjimo vieta? Žiurėjimo vieta, kurioje yra parodoma dažniausiai praeities atsitikimai iš žmonių gyvenimo. Kas tuos teatrus pramanė, iš kur jie kilo, kaip anksti teatras atsirado, nėra tikrai žinoma; tik tiek galima susekti, kad dar 500 m. dar prieš Kristų pas graikus jau buvo vaidinama teatruose kokie tai perstatymai. Jų lošimas teatruose budavo vientik tikybinėse apeigose, ką atlikinėdavo su didžiausiomis iškilmėmis. Ar visur teatrai buvo žinomi? Drąsiai galima atsakyti: visur. Pavyzdin, šios šalies gyventojai, kurie buvo atskirti plačių vandenų nuo civilizuoto svieto, turėjo savotiškai lošiamus perstatymus. Taigi matome, kad teatras prasidėjo nedaug vėliaus, kaip tik žmogus atsirado ant žemės. Jis prasidėjo tikybinėse apeigose. *Teatras buvo visur ir randasi visur.*

Dabar prieiname arčiaus prie klausimų: kam tie teatrai yra reikalingi? Ir kam mes juos lankome? Ką gi jie mums priduoda? Ar apsirengiame jais, kaip drapanomis? Ar kuną musų pasotiname, kaip duona? Ne, neapsidengiame, nei nepasisotiname jais. Tai kam gi juose mums ir lankyties, jeigu nieko jie mums nepriduoda. Anot žmonių patarlės — „Ačiu Dievui, kad tik sotus, apsidengę, o dangiaus nieko ir nereikia žmogui". Ne, neužtenka, kad musų kunas yra pasotintas ir apdengtas. Taipgi musų dvasia nori, kad ir jai suteiktumėm peną, pasotintumėm ją. O kad pasotinti dvasiškus jausmus, mes ir lankomės teatruose arba tam panašiose vietose. Juk ten tiktai dvasiški jausmai tegauna geriausį peną.

Kiekvienas gyvenantis sutvėrimas turi jausmus. Kada jis yra užsiganėdinęs visu kuom medžiagiškai arba sunkiausi vargai jį suspaudžia, tada jis ieško, kaip palinksminti bei nuraminti savo jausmus. O jeigu jis neturėtų jokių jausmų, jam nereikėtų linksmumų bei nusiraminimų.

Dar ne viskas, kad mes užganėdiname teatruose savo dvasiškus jausmus, bet randame dar daugiaus ką to kio. Pavyzdin, jeigu pamatome kokį lošiamą ant scenos perstatymą, kur atvaizdinama musų bočių, prabočių gyvenimą, kur mums parodoma, kaip jie tada gyveno, kokius vargus pakėlė ir kaip narsųs buvo, tai mes pajuntame savyje kokius tai nepaprastus užganėdinimo jausmus — tie visi vaizdai mus žavėte žavėja; mes jaučiame lyg kad ir mes ten su jais butumėm. Argi nepadaro ant musų jokių įspudžių, kada matome historišką vaidinimą? Argi nelinksma mums atminti tuos taip senus laikus? Ištikro, kada matome tokius vaidinimus teatruose, gimsta neapsklembiami įspudžiai musų jausmuose.

Matydami ant scenos vaidinant tragediją, išmokstame pažinti didvyrių narsumą. Tragedijoje patiriame, kaip ypata pasišvenčia pasiekti augštus užmanymus ir kaip ji neir kaip ji nenusileidžia nenusileidžia patol, pakol neatsiekia savo augščiausiojo užmanyme laipsnio; čia ji nežiuri, kas su ja gali ištikti. Ji ten aukauja net savo gyvastį. Tragedija ir yra kilantis dramatiškas veikalas, kuriame yra išreiškiamas veiksmo ženklas nelaimingoje išdavoje.

Komedijoje gi pamatome, kad veikiančioji ypata, nors ir tvirtos valios, vienok tankiai visai niekingai elgiasi, norėdama atsiekti savo užmanymus. Komedijoje viskas atliekama juokingai, kas ir žiurėtojus juokina, nes ten veikiančioji ypata užmano padaryti tą, ką visai negalima savo silpnomis spėkomis atsiekti. Čia ir gauname gyvenimo pamokinimus.
gyvenimo.

Suprasdami tragediją ir komediją, pažįsime, kur yra geri užmanymai, kur niekingi ir kokiu budu pasišventus galima kas nors aug štesnio nuveikti. Kada matome ant scenos perstatant dramą, melodramą, operą, vodevilį ir kitus veikalus, tada mes jaučiame linksmumą, ramumą ir vidujinį užsiganėdinimą. Girdėdami malonius muzikos garsus ir žadinančius dainų balsus, jaučiamės nepaprasto džiaugsmo bangose, nes tas ištikro žavi musų jausmus, lyg koki nematoma jiega. Tada mes užmirštame visus gyvenimo negerumus, kurie mus tankiai kankina; užmirštame sunkius vargus, kurie mųs niekad nepasigaili. Grįždami namon iš teatro, jaučiamės lyg pripildyti naujų jausmų, naujų svajonių; tarytum viskas jau mumyse atsinaujino, sutvirtėjo. Taip, labai mums tada smagu. O tie jausmai — tai prakilnųs jausmai, tai doros ir dailės jausmai...

Taigi matome, kad teatrų lankymas yra svarbus ir reikalingas dalykas. Teatruose neveltui praleidžiame laiką — ten atrandame nusiraminimą, pasilinksminimą ir gyvenime pamokinimą. Todel mes ir lankome teatrus. Bet reikia atskirti gerus teatrus nuo blogų. Juk tankiai ant scenos statomi nemorališki ir niekingi veikalai. Koki gali buti nauda iš čionykščių penkiacentinių krutomųjų paevikslų teatrėlių? Mes juose nerasime nusiraminimo bei gyvenime pamokinimo. Juose atsilankydami nieko daugiaus nerasime kaip tik doroje nupuolimą. Niekuomet penkiacentiniuose teatrėliuose nerasime jausmų užganėdinimo bei doriško pamokinimo. Ypatingai tėvams nereikia leisti kudikius į tokius teatrus, nes kudikiai yra lengva palenkti kaip prie gero, taip ir prie blogo. Juk penkiacentiniuose teatrėliuose nemokino nieko gero ir nemokįs. Delto juose arba tam panašiuose teatruose atsilankę, kaip kudikiai, taip ir užaugusieji, atranda nemorališkas ir nedoras lekcijas. Geriaus dvidešimts kartų neiti į penkiacentinius teatrus, bet, sutaupius dvidešimts penktukų, nueiti kartą į tikrą teatrą, kur yra perstatomi tikri sceniški veikalai. Gerame teatre nesigailėsi atsilankęs, jei tik suprasi vaidinimą. Vengkime lankyties prastuosą teatruose. Gerų teatrų lankymas — dvasiška nauda, o blogų — nuodėminga blėdis. *A. Linkus.*

Vivisekcija yra prasižengimas. Žmonių rasė tokiuos barkariškumus prašalįs. — *Victor Hugo.*

*

Pirmiausia darbas, o paskiau atilsis. — *Ruskin.*

Peržvalga.

// Ar pirko p. M. Yčas stačiatikišką ikoną?

Kiek bereikalingų rašinėjimų buvo musų socialitiškoje spaudoje, kiek asmens niekinimo delei tos stačiatikiškos ikonos pirkimo, kas galų gale turėjo išsiaiškinti. Paimame iš „Šaltinio" N 38 kun. J. Laukaičio, Valstybės Dumos atstovo, straipsnelio paskutinį paragrafą, kuris tą dalyką nušvečia. Ir štai ką jis rašo:

...„Lietuvos Ukininkas" veidmainiškai piktinasi, buk aš su p. Yču, sveikindami carą, nupirkę ir padovanoję jam **stačiatikišką ikoną**" (abrozą)... Stačiatikišką ikoną padovanojau ne aš su p. Yču, bet Valstybės Duma, kurioje didžiuma atstovų pravoslavai. Dumos prezidijos, visai nesiklaususi kitokių atstovų, nusprendė padovanoti carui per jubilėjų brangią nutraukti reikalingų pinigų iš nutraukti reikalingų pinikų iš kiekvieno atstovo algos, išskyrus kraštutines kairiasias partijas, kurios caro visai nepripažįsta. Ir aš, ir p. Yčas, kaip ir visi kitatikiai, tik po trijų savaičių atsiimdami algą sužinojome, kad mums nutraukta po 8 rub. Nors Dumos prezidija pasielgė čia savavališkai, bet visi kitatikiai išrado, kad tokiose aplinkybėse protestuoti būtų ir nepatogu ir netaktinga".

*

// Naujas laikraštis.

„Viltis" praneša, jog „Vienybės" redaktorius kun. A. Aleknа gavo leidimą leisti dvisavaitinį priedą laikraštį „Vienasėdis", pavestą ukio reikalams. „Vienasėdžio" prenumerata metams bus tik 1 rublis.

*

// „Birutė" laikinai sustabdyta.

Štai ką praneša „Birutės" redakcija bei administracija N39. „Žodyje į skaitytojus":

„Del svarbių priežasčių prisieina sustabdyti „Birutės" leidimą trims mėnesiams, butent nuo spalio 1 d. lig naujų metų 1914 m.

„Pranešame savo gerb. skaitytojams Didžioje Lietuvoje ir Amerikoje gyvenantiems, jog šitas laikas „Birutės" sustabdymo nesiskaito prie prenumeratos laiko...

„Nors šitas „Birutės" sustabdymas yra labai negeistinas ir nemalonus apsireiškimas musų gyvenime, bet aplinkybės spirtinai mus prie to prispyrė. Mums prisiėjo rinktisi vieną iš dviejų negerumų: **ar leisti „Birutę" dar tris mėnesius ir ant visados sustabdyti ją, arba sutabdyti tiktai tris mėnesius ir leisti vėl toliau.** Žinoma, mes trokšdami patarnauti kiek ir kaip tiktai galima savo nuskriaustajai tautai, rinkomės mažiausiąjį iš tų dviejų negerumų..."

Iš Visur.

JUODKALNIEČIAI RENGIASI KARAN.

Cetinje. Šiose dienose Juodkalnijos karalius apskelbė dalinę to krašto armijos mobilizaciją. Tas žingsnis yra pasekmė grumojančio karo pavojaus rytinėj krašto dalyj.

KOVA ITALŲ SU ARABAIS TRIPOLYJE.

Roma. Žinios nuo spalio 6 d. tvirtina, kad susirėmimai tarp italų ir arabų Tripolyje vis nesilauna. Taip pranešama, kad arti Suary, jurės pakraštyje, šiose dienose buvo smarkus mušys tarp gen. Torelli brigados ir vietinių arabų. Arabai liko sumušti, vienok italai panešė didelius nuostolius: krito patsai gen. Torelli, du oficieriai ir 28 kareiviai, o sužeista liko trįs oficieriai ir 70 kareivių.

BIJOSI MOKYKLŲ.

Peterburgas, spalio 6 d. Prekybos ir pramonės ministerija gavo nuo įvairių draugovių ir atskirų ypatų 120 prašymų, idant but leista atidengti šį metą žemosios prekybos ir pramonės mokyklos; jų tarpe 70 moterims. Ministerija surado galimu leisti atidengti tik 35 mokyklas.

MAŽINASI GYVENTOJŲ SKAITLIAUS PRIAUGIMAS VOKIETIJOJE.

Berlinas. Šiose dienose liko viešai pagarsinta gyventojų sąrašas už 1911 m. Pasirodo, kad tais metais dikčiai puolė gyventojų priaugimo skaitlius. Taip, 1910 m. gimusiųjų skaitlius perviršijo mirusiųjų 879,000, o 1911 m. tas skaitlius siekė tik 740,000, t.y. nupuolė ant 139,000 arba 15%.

Mat, susimažino gimusiųjų skaitlius, o pasidaugino mirusiųjų, nežiurint ant to, kad 1911 m. buvo vestuvių 512,819, o 1910 m. — 496,396; gimė 1910 m. 1,982,836 vaikai, o 1911 m. — 1,927,039 v.

KALIFORNIJOS KLAUSIMAS JAPONIJOJE.

Tokio, Japonija, spalio 6 d. Kalifornijos klausimas (kaslink uždraudimo japonams turėti toj valstijoj nejudinamą turtą) vėl čia išnaujo pakeltas ir svarstomas beveik su didesniu karštumu, negu kiek laiko atgal. Dienraštis „Dži-dži Šimpo" tvirtina, kad Kalifornijos klausimas bus energiškai greitu laiku išrištas. Japonų valdžia turi tvirtu žingsniu eiti prie savo reikalavimų.

Spalio 5 d. viename maldnamyje atsibuvo budistų susirinkimas, kur dalyvavo budistų apie 3,000 žmonių. Čia buvo karštai svarstomi Kalifornijos ir japonų naturalizacijos Suv. V. klausimai. Buvo pasakyta daug karštų kalbų. Ypač smarkiai ir įspudingai kalbėjo progresiviškos partijos vadas Oiši. Jis išreiškė, kad pageidaujamai tie klausimai bus išrišti su ginklais rankose.

GINČAI TARP HOHENZOLLERNŲ IR WELFŲ.

Berlinas. Jau apie pusamžį eina ginčai tarp Hohenzollernų ir Welfų kaslink Hanover'o sosto. Galima buvo manyti, kad viskas pasibaigs apsivedus Ernestui Kumberlandiečiui su kaizerio dukterimi, Viktorija-Liudvika. Vienok dalykai kitaip virsta. Hanovero klausimas įnešė didelį nesutikimą tarpe jaunos poros. Ernestas kietai palaiko savo tėvo pusę, o jo žmona savo tėvo, butent kaizerio Vilhelmo. Galop ginčai pasibaigė tuom, kad kunigaikštienė išvažiavo pas savo tėvus į Potsdamą.

KITAS SKANDALAS HOHENZOLLERNŲ NAMUOSE

Berlinas. Visiems žinoma, kad nesenai apsivedė prašalintas nuo Portugalijos sosto karalius Manuelis su kunigaikštyte Augusta-Viktorija Hohenzollern-Sigmaringen. Tuoj po vestuvių Augusta-Viktorija gan smarkiai susirgo; ji tapo nugabenta Muenchen o ligonbutin. Eina kalbos, kad jos liga yra pasekmė ištvirkusio gyvenimo Manuelio. Žinios gi nuo 5—6 d. spalio praneša, kad Augusta-Viktorija beveik jau galutinai sveika. Vienok tuli laikraščiai paduoda, kad ji mano atsiskirti nuo savo vyro ir apsigyventi savo tėvo, Sigmaringen, palociuje.

FRANCIJOS PREZIDENTO POPULIARIŠKUMAS.

Paryžius. Šiose dienose pargrįžo Paryžiun Francijos prezidentas R. Poincare, kuris aplankė 20 savo krašto departamentų, stengdamasi susipažinti su visa tų vietų tvarka ir piliečių gyvenimu. Jį lydėjo civiliškų ir kariškų valdininkų burys. Prezidentas apsilankė įvairiose įstaigose, ir visur jį žmonės sutiko su didžiausiu entuziazmu. Jis trumpu laiku pasiekė tarpe francuzų stebėtino populiariškumo.. Laike šito pasivažinėjimo jis stengėsi visur patsai kalbėti. Reik atminti, kad jis skaitosi žymiu Francijos oratorium. Kartu su juom važiavo jo žmona.

Visa prez R. Poincare kelionė — tai grynai triumfališka kelio-

nė. Jos tikslas, kaip iš viso matyt, — pakėlimas tarpe plačiosios visuomenės patriotiškų jausmų.

Jis pranešė, kad laike 7 metų jis pasistengs atsilankyti visuose Francijos departamentuose, idant tokiu budu susipažinti su visa Francija.

BEPROTIS KARALIUS.

Muenchen, Bavarija. Nuo tulo laiko serga proto liga Bavarijos karalius Otto. Jis šiose dienose „persivalgė'' lapų ir žemės, kas galutinai sugadino jo vidurius.

FRANCIJA IR TURKIJA.

Paryžius. Francijos valdžia pranešė Turkijai, kad ji iki tol neskolįs jai pinigų ($140,000,000) kol Turkija galutinai neužbaigs ginčus su Graikija. Delei to Turkija mano tuoj susitaikinti su Graikija.

MAKSIM GORKIJ SUNKIAI SERGA.

Neapolis, Italija. Garsus rusų rašytojas M. Gorkij, gyvenąs ant salos Kapri (arti Neapolio), šiose dienose labai smarkiai apsirgo. Jį, mat, kankina džiova. Gydytojai patare jam persikelti Neapolin, kur jį prižiurės gydytojai specialistai. M. Gorkij nori iki mirčiai užbaigti rašyti kelius svarbius veikaalus.

NAUJAS CARAS.

Berlinas. Prasiplatino žinia, kad karalius Petras greitu laiku liks apšauktas Serbijos caru.

POLITIŠKA AMNESTIJA.

Lisabonas, Portugalija. Paminėjimui trijų metų sukaktuvių nuo apšaukimo Portugalijos respublikos prezidentas Manuelis de Arriaga spalio 5 d. prisakė paliuosuoti 300 politiškų prasikaltėlių.

FRANCIJOS PREZIDENTAS ISPANIJOJ.

Paryžius, Pradžioj pereitos savaitės Madride (Ispanijoj) apsilankė Francijos prezidentas R. Poincare. Ispanai priėmė jį labai iškilmingai. Norima, mat, užverti sutartį tarp Francijos ir Ispanijos.

BETVARKĖ CHIINJOJ.

Pekinas. Nors revoliucijos judėjimas pietinėj Chinijoj liko sustabdytas, tečiaus dabar valdžios kariuomenė tankiai susiremia su banditų gaujomis. Atsibuva formališki mušiai. Gręsiąs svetimžemiams pavojus neikiek nesumažėjo.

PREZIDENTO RINKIMAI CHINIJOJ.

Pekinas. Spalio 6 d. Chinijos prezidentu liko išrinktas buvęs ikišiol laikiniu prezidentu Yuan Ši-Kaj'us. Rinkimuose dalyvavo abiejų Chinijos parlamento rumų atstovai; išrinktas dviem trečdaliais balsų, balsuojant trečiu kartu. Atstovų rumas turi 850 sąnarių, o senatas — 759 sąnarius.

Prez. Yuan Ši-kai'jus turi 54 m. amžiaus ir skaitosi žymiausiu Chinijos politikierium ir diplomatu, o taipgi vienu iš geriausių kalbėtojų.

Šita žinia žaibu greitumu aplėkė visą pasaulį, nes tai yra pirmi prezidento rinkimai milžiniškoj Chinijos valstijoj. Tos valstijos, kurios dar nebuvo pripažinusios Chinijos respublika, gavusios žinią apie prezidento išrinkimą, tuoj prisiuntė į užsienio ministeriją telegramas, pripažindamos naują respubliką. Visame krašte apsireiškė užsiinteresavimas rinkimais.

Vice-prezidentu išrinktas Li Yaen-Heng, kuris ikišiol buvo laikiniu vice-prezidentu. Renkant prezidentą, jis gavo daugiausiai balsų po Yuan Ši-kai'jaus.

GARSI RITUALIŠKA BYLA RUSIJOJE.

Kijevas, Rusija. Spalio 8 d. prasidėjo nagrinėjimas garsios Beiliso bylos. Mat, Beilisą kaltina rituališkame užmušime 17 metų amžiaus krikščionio-vaikino, Juščinskio. Piktadarystė papildyta 1911 m. Šita byla užinteresavo visą Europą, o išdalies ir visą pasaulį. Rusų valdžia, kaip matyt, dar tiki, kad žydams reikalingas krikščionių kraujas. Prof. Sikorskis tvirtina, kad Juščinskis buvo nužudytas su rituališku tikslu. Į Kijevą pribuvo laikraščių reporteriai iš visų Europos valstijų. Kaipo talmudo bei hebraiškos kalbos žinovas, Kijevan iššauktas kun. Pranaitis (lietuvis) iš Turkestano (Azija).

BAISI NELAIMĖ. LAIVAS SUDEGĖ — ŽUVO 146 ŽMONĖS.

Fishguard, Anglija, spalio 11 d. Plaukiant iš Rotterdamo į New Yorką užsidegė Uranium linijos garlaivis „Volturno'', kuriame važiavo virš 600 keleivių. Bevieliu telegrafu buvo pranešta apie ištikusią nelaimę ir šaukta si paduoti pagalbą. Pribuvo net 10 įvaiarių kompanijų laivų, kurie ir išgelbėjo 521 žmogų.

Laivai „Czar'' (Rusijos linijos ir „Groser Kurfuerst'' (North German Lloyd—Bremen) išgelbėjo daugiausiai žmonių: pirmas — 102 žm., o antras — 108 žm. Žuvo gi 146 žmonės.

Iš sąrašo važiavusiųjų laive „Volturno'' daugiausiai, matyt, buvo lenkų ir žydų; iš pravardžių galima spėti, kad buvo ir lietuvių — pavyzdin: Jonas Kalada, Vincas Usevičius, Mikolas Duda, Dominikas Zuba... Nežinia, ar tie lietuviai žuvo, ar liko išgelbėti. Laivas „Volturno'' sudegė; beveik visi žuvusieji rado mirtį pagalbos laiveliuose, nes buvo baisiai audringa jurė. Pagalbos laiveliuose galėjo sutilpti apie 1,500 žmonių.

Iš Amerikos.

MUITO BILIUS UŽTVIRTINTAS.

Washington, D. C. Pagaliaaus spalių mėn. 3 dieną Suvienytų Valstijų prezidentas Wilsonas užtvirtino naująjį muito bilių, kuris pasekmingai perėjo per atstovų ir senato rumu. Dabar delei to daugelis reikalingųjų kesdienio pragyvenimo reikmenų bus įvežami į Suvien. Valst. iš kitų kraštų arba visai be muito arba žymiai numažintu muitu. Todel daug kasdienio pragyvenimo reik menų su laiku turės atpigti. Kitan „V. L.'' num. patalpisime platesnį surašą tų daiktų, kuriuos sulig išleisto naujojo muito bus galima įvežti visiškai dykai arba sumažintų muitu.

DRAUDŽIA NEDĖLDIENIAIS PARDAVINĖTI.

Denver, Col. Augščiausis Teismas paskelbė įstatymą, drau džiantį nedėldieniais arba tarpe pusiaunakčio ir 6 val. ryto pardavinėti svaiginančius gėrimus. Be to, tas įstatymas paliečia kaip restoranus, taip jau ir viešbučius, kur duodami svaiginantieji gėrimai prie valgio.

Viešbučių, „kavinių'' bei karčiamų savininkai dabar svarsto Augščiausiojo Teismo paskelbtąjį įstatymą, kurį apskričio prokuroras Rush žada įvykdinti, ir rengiasi įnešti sumanymą naujam šiek-tiek liberališkesniam įstatymui.

WILSONAS PANAUDOS „BIG STCK.''

Washington, D. C. Spalių mėn. 7 dieną, nominuojant Ephrain Lederer vidurinių įplaukų kolektoriu, Philadelphijos apskrityje, prezidentas Wilsonas pirmą kartą parodęs ženklą, jog jis panaudosiąs savo „big stick'' ir priversiąs pildyti demokratų administracijos legislaturos programą tuos demokratų partijos sąnarius, kurie jos nepildo.

ORLAIVIS NUBRAUKĖ NUO STOGO.

Bath, N. Y. Spalių mėn. 7 dieną aviatorius Lincoln Beachy su savo orlaiviu nubraukė nuo vienų namų stogo, ties Keuka ežeru, p-lė Ruth Hildreth, kuri ant vietos užsimušė, sunkiai sužeidė jos seserį, lengviau leitenantą Bellinger ir laivyno korpuso sąnarį Richardson. Taipgi ir pats orlaivis nupuolė ant žemės sunkiai sužeisdamas aviatorių.

NEGRŲ IR BALTVEIDŽIŲ MUŠTYNĖS.

Joliet, Ill. Tarp negrų ir baltveidžių Romeo kaimelyje spalių mėn. 7 d. iškilusios smarkios mušt tynės, kuriose užmuštas vienas negras. Muštynes iššaukė, kaip laikraščiai skelbia, negrai, kurių čielas burys apgulė to kaimelio kalėjimą ir iš jo paliuosavo negrę, Lulu Gibson, kuri tapo areštuota užu girtuokiavimą.

Negras James Winfield, pasikvietęs pagalbon visus negrus piliečius, užpuolęs ant kalėjimo ir stengėsi iš jo paliuosuoti augščiau minėtą negrę. Tuo tarpu to kaimo globėjas paleidęs į Winfieldą šuvį ir jį nušovęs. Paskiau pasišaukęs į pagalbą daugiau žmonių, kurie padėjo numalšinti iškilusias muštynes.

Paliusuotąją negrę vietos valdžia uždariusi į vienus namus, kuriuos sergsti apsiginklavę sargai.

PEČKURYS GAVO GRAFO TITULĄ.

Sioux City, Iowa. Jaunas vokietys, Henry von Hagerdorn, kuris dirbo ant Chicago, St. Paul ir Omaha geležinkelio, kaipo pečkurys, spalių mėn. 7 d. aplaikęs, iš Vokietijos kablegramą, kurioje jam pranešama apie grafo Heinrich von Hagerdorn iš Strasburgo mirtį ir apie tai, jog jis lieka paveldėju 450,000 dol. bei grafo titulo.

Hagerdorn'as turįs 24 metus amžiaus ir busią jau apie 16 metų, kaip iškeliavęs iš Vokietijos.

SIMPATIZUOJA STREIKIERIAMS.

Calumet, Mich. Spalių mėn. 7 d. sustreikavo penki šimtai mokinių simpatizuodami Keweenaw pavieto vario kasyklų streikieriams ir atsisako lankyti mokyklas, kol darbdaviai neišklausys darbininkų reikalavimus. Streikuoja trijų mokyklų, Ahmeek, New Allouez ir Mohaw, mokiniai. Šitų mokyklų taryba sušaukusi nepaprastą susirinkimą, kuriame nutarė stengtiesi tą judėjimą nuslopinti. Be to, rengiasi net išleisti tam tikrą įstatymą, pagal kurio nelankančiųjų mokyklas mokinių tėvai bus baudžiami.

ŽYDŲ ŠVIETĖJAS PASIMIRĖ.

Cincinnati, Ohio. Spalių mėn. 7 d. čia pasimirė vienas žymiausių Suv. Valst. žydų švietėjų, G. Touff, 74 metų amžiaus. Jisai per 30 metų buvo prezidentu Talmudiškos asociacijos, kuri renka tarp Amerikoje gyvenančių žydų aukas ir šelpia bėdinuosius Jerozolime gyvenančius.

AUDRAI PRAĖJUS.

Nome, Alaskoje. Pakilusi audra ir smarkus lietus pridarė vietos gyventojams ne maža nuostolių. Audrai praėjus suardytųjų namų gyventojai taisosi savo namus ir valo purvus, kuriuos lietus apie namus sunešė. Audra sunaikinus to miesto elektrikos stotį ir keletą kitų namų bei paskandinusi keturis laivus ir penkias valtis.

KIEK LIGI ŠIOL IŠLEISTA PANAMOS KANALO TAISYMUI.

Kaip praneša kanalo komisija, Suvienytų Valstijų valdžia ligi šiol išleidusi Panamos kanalo taisymui 314,370,977 dol. 86 c Bet kanalas dar galutinai neužbaigtas. Sulig komisijos apskaitliavimo, kuomet kanalas galutinai bus užbaigtas, jo išlaidos sieksiančios 375,000,000 dolarių.

STREIKIERIAI UŽMUŠĖ PAVIETO VIRŠININKĄ.

Calumet, Mich. Spalių mėn. 8 d. rytą streikieriai, apsiginklavę revolveriais ir pagaliais, užpuolę ant pavieto viršininko, James Pollacko, arti Houghtono ir jį užmušę. Tose muštynėse tapo mirtinai pašautas ir vienas streikierius. Suareštuota dešimts žmonių.

SUKILĖLIAI PAĖME TERREON MIESTĄ.

Laredo, Texas. Spalių mėn. 8 d. iš šito miesto praneša, jog tikrai sužinota, kad konstitucionalistams pasisekę paimti Terreon miestą po keturių dienų mušio, kuriame ne maža kareivių krito iš abiejų pusių. Konstitucionalistų vadui, gen. Francisko Villa, paliepus tapo nužudytas federalistų kairuomenės vadas, gen. Alvarez, jo štabas ir 125 kareiviai.

Sukilėliai paimdami Terreon miestą, paėmė daug ginklų ir amunicijos.

AMERIKOS KARO LAIVAI MEKSIKOS PORTUOSE.

Europos diplomatiniuose rateliuose dabar gan atvirai kalbama, kad Amerikos valdžia skubinai siunčianti savo karo laivus į Meksikos uostus, ir jog neužilgo Meksikos gyventojams busiąs įteiktas ultimatumas. Europos didžiųjų galybių ministeris, buk išsiuntinėjęs raportą, kuriame pasakyta, kad Vokietija, Anglija ir Francija žadančios remti Suvienytas Valstijas bei padėti joms įkurti latiniškoje Amerikoje sątaiką, jeigu jos sutiksiančios panaikinti Pietinėje Amerikoje Monroe doktriną. Ir sakoma, jog neužilgo Suvienytos Valstijos paliepsiančios Meksikos žmonėms užbaigti revoliuciją, o jeigu ne, tai priverstinai turėsiančios įsikišti į jų vidurinius reikalus, idant apsaugoti svetimtaučių gyvastis ir jų turtą bei savastį.

Aš esu farmerio bendras. Tiktai jam pagelbėdamas aš ir sau pasidarau naudą. — **J. Oliver.**

•

Charakteris yra svarbesnis negu intelektas. — **Emerson.**

Iš Lietuvos.

Žemaičių Vyskupaas Kasparas I Cirtautas mirė rugsėjo 1 d. Berline.

A. a. Vyskupas Cirtautas mirė Berline, kur jam padaryta sunki operacija. Jo kunas atvežtas Kaunan ir palaidotas panedėlyj Kauno katedros rusyje.

Vyskupas Cirtautas gimė 1841 Veiviržėnų parapijoje, Raseinių pav. žemaičių valstiečių šeimynoje. Mokslus ėjo Šiaulių gimnazijoje, kurią baigęs, įstojo tuomet dar buvusion Varnių kunigų seminarijon. Seminarijos vyresnybė pastebėjo, kad tai nepaprastai gabus vaikinas, todel, išbuvus jam tik 2 metu seminarijoj, išsiuntė jį Peterburgo dvaasiškon akademijon, kurią jis ir baigė 1868 metais. Išėjęs mokslus, jis kaikurį laiką buvo Kauno seminarijos profesoriumi, paskui Peterburgo akademijos profesorium ir pagalios 1897 m. Peterburge buvo įšvęstas Žemaičių vyskupusufraganu. 1908 met., mirus Žemaičių vyskupui Paliulioniui, buvo išrinktas Žemaičių vyskupijos rėdytoju. Kovo gi 27 d. 1910 m. a. a. Ciratutas buvo paskirtas tikruoju Žemaičių vyskupu.

A. a. vysk. Cirtautas buvo tai ramaus budo ir geros širdies žmogus. Jis visuomet stengėsi daryti žmonėms gerą, kaip jis tai suprasdavo. Pažymėtina, kad neatsisakydavo sušelpti ir svetimtikių ir svetimtaučių, kas ir yra sakoma Kristaus moksle, o kas šiandieną toli gražu ne visų pildoma. Stengėsi jis taipogi išklausyti savo vyskupijos žmonių reikalų, tik visas vargas, kad jam retai tekdavo girdėti neiškraipytų žmonių reikalavimų ir norų. Kartais sutikdavo kokios-nors parapijos žmones jau besibardamas ant jų, jau neteisingai juos kaltindamas, nors galų-gale sutikdavo ir išklausyti žmonių žodžių. Be abejo darydavo tai kitų jam artimų kunigų įkalbėtas. Apskritai gi visi pripažįsta, kad buvo tai augštos doros, geros širdies žmogus. Lieka tik išreikšti pageidavimas, kad jo vietą užimtų lygios doros žmogus.

Kunigas — mušeika.

Meškučiai, Šiaulių apskr.

Meškučių parapijonis pergyveno atsitikimus, kurie, turbut, ilgai paliks jų atminime. Vietos klebonas kun. Noreika rugsėjo 1 d. prieš mišias akyvaizdoje besimeldžiančių zmonių, sumušė savo zakristijoną. Buvo taip. Kunigas prieš tai buvo atstatęs zakristijoną nuo vietos, bet tas nenorėjęs atsitraukti, nepabaigęs savo tarnybės, (kitas korespondentas rašo, kad zakristijonas nenorėjęs išeiti negavęs atlyginimo už tai, ką užtarnavęs) ir minėtoj dienoj išėjo, nieko blogo namanydamas, žvakių degiotų. Pamatęs tat klebonas, nusimetė bažnytinius rubus (buvo jau besitaisąs mišioms), pribėgo prie zakristijono ir kelius kartus drožė jam per veidą, kad tas nugriuvo prie krotų (paskui jam net veidas sutinęs buvo) sulaužė žibintuvą, sudraskė komžą. Negana to, pašaukė į bažnyčią sargybinius, ir dar prie jų sušėrė zakristijoną. Žmones gi kurie subėgo, vieni žiurėtų, kiti užstotų mušamojo, klebonas išvarė iš bažnyčios, o bažnyčią užrakino, nebelaikęs jau mišių. Miestelyje po to viso, žinoma, kilo tikra suirutė: kas verkė, kas piktinosi, buriais spietėsi. Tuojau-pat keturi miestelio žmonės nuėjo pas kunigą į kleboniją del to dalyko kalbėties ir, sutikę jį klebonijos sodne, prie sargybinių išreiškė savo širdgelą ir pasipiktinimą del bažnyčios išniekinimo. Tą pačią dieną tie vyrai su vargonininku nuvyko pas dekaną į Šiaulius, kuris, išklausęs jų prirodymų, surašė vyskupui raportą.

Bet tuomi visa historija nepasibaigė. Kun. Noreika, matyt, nesnaudė. Prasidėjo suėmimai ir kratos. Suimtas zakristijonas, uk. Čepulis, kuris ėjo su kitais vyrais pas kunigą (kitų namie nerado) ir pagalios vargonininkas, pas kurį padaryta buvo krata ir atrasta revolveris. Tuos, kurie buvo per mušimą bažnyčioje, policija pašaukė į Šiaulius tardytų, kaltindama juos maišto kėlime prieš kunigą. Bažnyčioje po to atsitikimo 3 dienas nebuvo pamaldų — stovėjo užrakinta.

Čiabuvis.

Sidabravas.

Panevėžio pavieto.

Jau treti metai, kaip Sidabrave inkurta pradinė mokykla. Inkurė kun. J. Švagždys. Bet kol kas tam tikro namo mokyklai nėra, todel valstiečiams reikia samdyti butas nuo savęs. Pirmus metus mokykla buvo Minoto dvare, kuriam užmokėjo 100 rub., o dabar buva kaime, ukininko namuose. Tie namai dviejais galais: geresniame gale gyvena mokytojas, o prastesniame — mokykla. Mokykloj tilpsta apie 40 vaikų. Kambarys neperdidelis, visai žemas ir tamsus, nes langai tiktai vieno aršino augščio. Bet neužtenka to. Dar toj pačioj mokykloj, papečkyj, yra vietos ir mokytojo paršeliams su vištoms. Žinoma, žiemą jiems ten butų labai gerai, bet kaip kada tie mažiukai susirinkę ima paršelį taip dovyti, kad net pačiam mokytojui reikia bėgti ginti. Mokytojas lietuvis, bet lietuvių laikraščių ir kningelių neturi ir iš kitų neima. Vaikus mokina rusiškai ir lietuviškai, nors lietuviškai gana silpnai, nes jis pats nekaip težino.

Tikėjimo mokina taipogi tas pats mokytojas, nes vietos klebonui Linkevičiui užginta.

Branktas.

Paroda Vilniuje.

Smulkiosios pramonės ir namų dirbinių Paroda Vilniuje jau atidaryta. Paroda labai turtinga, išstatyta didelė daugybė įvairių įvairiausių daiktų. Visa miesto salė (arti Aušros vartų) tais daiktais užkrauta.

Tuojau, kaip tik eini miesto salėn, apačioje, kur rubai kabinami, stovi įvairųs ukio įrankiai: daržovėms džiovinti mašina, akėčios, plugai, arklai, vežimai, rogės. Tečiau tų įrankių čia neperdaug ir apskritai čia maža indomaus. Pasikėlus laiptais augštyn, prie patinėjimo salėn, matai „Lietuvos Ukininko'' skyrių. Čia rasi visus „L. Uk.'' leidinius. Kningos gražiai eilėmis sustatytos, o lentinos dar gražiomis lietuvių juostomis padabintos. Lietuvių kningų Parodoj daugiau taip ir nėra — niekas lietuvių daugiau nepasirupino jų išstatyti. Beabejo tai apsileidimas ir savo reikalų nesupratimas. Paskui eina kooperacijos skyrius. Čia bežiurint įvairius paveikslus, pavyzdingas vartotojų draugijom kningas ir klausant kooperacijos žinovo Šklenniko pasakojimų galima daug ko sužinoti: kokių rušių yra kooperacijų, kuomet jos atsirado, kaip jos musų šalyj augo, plėtojos ir tt. Inėjus pačios salėn, kur svarbiausia parodos vieta, randi senoviškus daiktus, iškastus Vilniuje iš po žemės vandens įvadą (kanalizaciją) darant, matai čia-pat, kaip au-

riu atkreipti domą gerbiamųjų skaitytojų į sekančius dalykus.

P. A. rado lovą, iškotą radastomis, o ant stalo pastatytą raudoną gėlių bukietą — ką tas reiškia, sunku pasakyti. Tuli tvirtina, kad tai yra naujas išradimas šių laikų „susipratusių'' žmonių. Čia turiu taipgi pridurti, kad P. A. P. gyvena gan gerai, nes visai turi puikiai apmokamą darbą; taigi jo pati bėgo ne delei skurdo. Abu socialistiškų pažvalgų žmonės, nors ji Lietuvoje buvo karšta katalikė. P. A. P. labai veiklus žmogus — jis dirba ne tik tarpe socialistų, bet ir tarpe kitų vietinių draugysčių. Gyvena gerai, uždirba gerai, ir visi jį gerbia. Tai aišku, kad jį apleido žmona per išdykumą ir per senbernių paviliojimą. Mat, čia yra tokių „apsišvietusių'' vyrų-vyrelių, kurie žada moterėlėms linksmesnį ir geresnį gyvenimą, negu jos kad turi. Tai pasitaikius progai, lengvo proto moteris ir naudojasi.

Tai yra labai blogas apsireiškimaas tarpe lietuvių — juk tai tikra demoralizacija ir šeimyninio gyvenimo ardymas. Vyrai, atsiminkite, ką jūs darote!

S. Levanavičius.

WILKES-BARRE, PA.

Rugsėjo 26 d. tulas Joseph Toshesky ėjo urvan pažiurėtų, ar daug anglies padarė; staiga uola pradėjo griuti. Pagelbiinnkas spėjo pabėgti, o jis ir paliko kamputyje užgriuvęs. Taip Joseph Toshesky be vilties ant išsigelbėjimo prabuvo užverstas uolomis urvo gilumoje 8 paras. Sunku sau persistatyti, ką pergyveno tasai žmogus, budamas tokiame padėjime.

Parbėgęs pagelbininkas tuoj apie tai pranešė bosams; nubėgus į tą vietą, kur atsitiko nelaimė, galima buvo girdėt po žeme žmogaus šaukimą. Tada, sulig angliakasyklų tiesų, buvo prisakyta duoti jam pagalbą. Dieną ir naktį laike 7 parų dirbo 40 darbininkų po priežiura superintendento H. J. Feffner'o. Nelaimingas liko išgelbėtas.

Maistą, šviesą ir šilumą pridavė jam per tam tikrą 8 colių diametre trubuką, kurį įleido per išgręštą skylę. Tokiu budu, padėkavojant tuliems išradimams ir pastangomis paduot nelaimingam pagalbą, liko išgelbėtas J. Toshesky, kuris buvo užgriuvęs 50 pėdų gilumoje. Jį atkasė spalio 4 d. — jis jautėsi visai gerai ir tuoj pradėjo juokauti.

J. J. Nienius.

WILKES-BARRE, PA.

Rugsėjo 30 d. pas mus atsibuvo suvienytų Wilkes-Barre, Plymouth ir Pittston'o chorų koncertas. Koncertas buvo laikomas Concordia Hall. Chorus vedė vargonininkai.

Sudainuota vidutiniškai, bet vietiniai turėtų geriau pasilavinti, kad kitą kartą galėtų tinkamiau atlikti savo užduotis ir buti kitiems pavyzdžiu. Mat tulose vietose buvo mažos klaidos.

Publikos buvo pilna salė. Po koncerto atsibuvo šokiai. Nors nekurie iš publikos norėjo eiti išsimaukti rudžio, tečiau tas buvo uždrausta. Tai pirmas viešas bažnytinis susirinkimas šio miestelio lietuvių historijoj be svaiginančių gėrimų. Vakaras užsibaigė labai gražiai, ir publika blaiva išvaikščiojo namon, pasiklausiusi puikių lietuviškų dainų ir gražai pasišokusi. Tik gaila, kad nėra įpročio šokti lietuviškus šokius bei tinkamai žaisti.

J. J. Nienius.

KINGSTON, PA.

Spalio 5 d., 1913 m. TMD 84 kuopa laikė susirinkimą, kuriame buvo svarstoma daug svarbių klausimų. Ši kuopa buvo nutarusi parengti koncertą ir šokius ant spalio 15 d. Koncertan buvo pakviesti „Aušros'' dainininkai iš Plymouth'o ir daugelis kitų, kurie yra jau gerokai išsilavinę muzikoje arba gali kalbėti ir deklamuoti. Bet dažinoję, kad gerbiami svečiai ,d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas mano čionai atsilankyti, nutarė antrą kartą apgarsinti koncertas, perkeldami jį nuo spalio 15 d. ant 22 d. Susirinkimo pabaigoje sudėjo po $1.00 L. M. ir D. Draugijų Namams Vilniuje: P. T. Zuris, A. Kadišius, L. Petkunas, P-lė E. Gyldžiutė, p-lė J. Laukaičiutė, p-lė B. Gyldžiutė ir Jos. Vaitulis, o iš iždo paaukota $3.50. Kada aukos buvo sudėtos, buvo nutarta paaukoti po daugiau, kada pribus gerb. atstovai. Taigi buvo nutarta pasistengti kuogeriausiai priimti garbingus svečius.

Tiesos Mylėtojas.

COLLINSVILLE, ILL.

Musų miestelis nors yra mažas, bet atsižymi švarumu, nes čionai kitokių darbų nėra apart anglių kasyklų, švino fabriko ir pančiakų fabriko (knitting works). Lietuvių čia gyvena gan didelis burys, bet mažai jie ką nuveikia, nes nekurie „susipratėliai'' bei „apsišvietę'' stengiasi niekinti katalikus, o tik girti save; mat jie, nors ir vardo nemoka pasirašyti, jau vadina save apsišvietusiais.

Čion yra dvi lietuviškos bučernės ir vienas liet. teisėjas, ponas Jonas Tumosa. Turime lietuvį kunigą, Kerševičių, bet mažai kas prie parapijos priklauso — mat jis buna prie airišių kunigo.

Nekurie vaikinai, suprasdami mokslo svarbą, sutvėrė naktinę mokslainę ir pasamdė kambarį parapijinėj mokslainėj. Dar mažas jų burelis lanko, bet galima tikėtis, kad toliaus prisirašys daugiau. Mokytoja yra panelė E. Čepliauskytė, kuri aiškiai išguldo lekcijas iš anglų kalbos į lietuvišką ir mokina skaitliavimo. Mokiniai yra labai užganėdinti iš savo mokytojos.

Darbai čionai neprastai eina, tik naujai pribuvusiam sunkų darbą gauti. **Collinsvilietis.**

Kelionės įspudžiai.

(Užbaiga.)

Vilnius.

Miestas Vilnius, tai senovės Lietuvos sostapilis, stovįs ant upės Vilijos kranto. Miesto viduryj stygri augštas kalnas, medžiais apaugęs, kur yra viešas parkas. Ant pat to kalno viršunės riogso senas bokštas, o šalinimis sienos ir griuvėsiai Gedimino pilies. Nuo kalno viršunės matytis visas miestas su savo bažnyčomis, fabrikais bei gražiomis pušėmis apaugusiomis pakrantėmis. Pats miestas išrodo taip, kaip ir kiti senoviški Europos miestai: siauros ir kreivos gatvės, prastai išgristos ir murai bei budinkai menkos architekturos. Bet už tat turi daugybę puikių bažnyčių bei cerkvių, kurias lanko daugiausia žmoneliai, kurie maža tesirupina apie realinį gyvenimą, bet skęsta tikybų mistikoje. Tiesa, žmonės labai maldingi, net ant gatvių prieš bažnyčias suklaupę meldžiasi. Niekur nematysi linksmaus veido, kuris šypsotųsi, žmonės išrodo nuliudę ir pavargę. Rodos, kad ten tik ofieieriai su savo meilužėmis sutverti tam, kad už kitus šypsotųsi. Dar liudnesnį įspudį daro į žmones bažnyčių varpų gaudimas, kuris, rodos, taip ir stengiasi žmonių dvasią dar giliau į mistiką paskandinti, dar tirščiau mistikos ukais apsupti, kad jie niekados giedros šviesos neišvystų. Jokiam kitam Europos mieste nereikėjo taip saugoties, kad „maldingieji'' neapvogtų, kišenių neiškraustytų, kaip Vilniuje.

Vilnius lietuviui neskaitant jo senovės historijos, neskaitant praeities, visai svetimas. Rusai kaip rusai, bet lenkai lietuvių baisiai nekenčia, išgirdę lietuviškai kalbant tyčiojasi ir sako, kad tai pagoniška kalba.

Apsilankiau į Aušros Vartų koplyčią, kur yra stebuklingas, kaip sako, Panelės Švenčiausios paveikslas. Čion laikomos mišios, kurios tęsiasi nuo 6 val. ryto iki 12 val. dienos. Žmonės klupsti ant gatvių per varsnas, be kepurių, ir prašo nuo Dievo visokių malonių. Aš gi vienas sau taip pamaniau: matydamas tokią Vilniaus miesto situaciją neturiu už ką tau, šv. Panele, dėkavoti, melsti ko-nors irgi nemanau, nes vienas nieko neišmelsiu ir tos priešginų minios nepertikrįsiu. Tai ir išėjau.

Paskiau aplankiau keletą bažnyčių ir cerkvių. Tulos bažnyčios, senosios, o ypač katedra, yra kaipir muzėjai, kurie byloja apie pra ėjusius laikus bei apie savo didelį turtingumą. Čia rasime įvairių brangių akmenų, metalų, marmurų, figurų, brangių paveikslų, kurių daugumą atgabenta iš Italijos ir Francuzijos. Artistiškuosius darbus atliko iš užrubežio atgabenti artistai. Net šiurpuliai per kuną eina pamąsčius apie tai, koki išdykę buvo tos gadynės ponai ir kunigai, jeigu galėjo mesti tiek pinigų be reikalo, vien tik papuošimui bažnyčių. Sunkenybes, kurios prisiėjo panešti bažnyčių statymui ir jų papuošimui, nešė ne kas kitas, kaip tik ponų baudžiauninkai! Dabar tulos tų bažnyčių paverstos cerkvėmis. Po katedros altoriaus randasi nedidelis murinis sklepas su aprukusiu kaminu. Čia buk lietuviai dar prieš krikščioniško tikėjimo priėmimą savo dievams aukas degino. Tatai galima pamatyti už 15 kapeikų. (Reikia žinoti, kad kai-kurios brangenybės iš bažnyčių karo laiku tapo išplėštos.)

Budamas Vilniaus mieste pasiėmiau pasiskaityti žinomą lenkų laikraštį vardu „Kurjer Litewski''. Peržiurėjęs jį pamačiau, kad tai grynas lenkų laikraštis, kuriame tiek lietuviškumo, kiek chinų arba japonų laikraščiuose. Tai tau ir „litewski''.

Lenkai baisiai neapkenčia lietuvių. Ta neapykanta ne vien tik Vilniuje matoma, bet visoje Lietuvoje, užrubežyje, net ir Galicijoje. Lenkai nori, kad lietuviai ne tik kalbėtų lenkiškai, bet ir mintytų ir priimtų jiems primetamą lenkų kulturą. Nors ir vengiau su lenkais ginčyties delei lietuvių kilimo ir jų teisių, bet negalima buvo išvengti. Kaip tik jie sužino, kad lietuvis, tai patįs pradeda ginčus ir reikia su jais susipykti. Pirmiausia jie primeta lietuviui, ginančiam savo tieses, kad esi rusų papirktas, kad kalbi už rusų valdžios rublius ir užbaigta! Mieste Jasło, Galicijoje, tula ponia atkišo į mane špygą ir pridurė: „Tiek lietuviai sveriai prieš lenkus. Aš matau, jog lietuvius nuo lenkų skiria maskoliški rubliai!'' Už tokį nemandagų tos lenkės pasielgimą aš ją gana pakiršinau, tečiau pagyriau ją už jos patriotiškumą. Krokavoje vienas lenkas priminė man, kaip augštai lenkai lietuvius gerbia. Pasižiurėk Tamsta, sako jisai, jog mes Krokavos mieste pastatėme Lietuvos didvyriams puikesnius paminklus, negu saviesiems. Jagelos pasminklas vienas puikiausiųjų ne tik Lenkijoje, bet ir visoje Europoje, taipgi puikus yra A. Mickevičiaus paminklas ir T. Kosčiuško pilekalnis.

Druskinikai.

Druskinikų miestelis, tai puiki ir rami Lietuvos vietelė, jau nuo senai pagarsėjusi savo minerališkomis maudyklėmis, kur gerai prižiurimi besigydantįs ligoniai, kur viskas švaru. Tasai miestelis apaugęs aplink pušinėms girioms, teka pro jį Nemunas bei stovi jis prie Suvalkų ir Vilniaus gubernijų rubežiaus. Druskinikai yra Gardino gub. Druskinikuose gaidžiui giedant, jo giedojimas girdimas trijose gubernijose. Nuo geležinkelio stoties Vilniaus-Varšavos linijos 17 varstų, automobilius nuveža į 1 val. laiko už 1 rub. 25 kap. Iš visų pusių gyvena lietuviai, iš Suvalkų gub. pusės siekia Liškavos ir Liepalingio parapijos, bet patį miestelį lenkai aklai laiko lenkišku, net ir vardą ambrina bei vadina **Drosginiki.** Tarnams, kurie tarnauja pas lenkus, uždrausta visiškai lietuvių kalba kalbėti. Liepos mėnesyje privažiavo į Druskinikus daugybė, apie 13,000, svečių. Daugiausia atkeliavo lenkų iš Galicijos, Poznaniaus ir Lenkijos. Daugelis daktarų, advokatų, dvarponių, kunigų, studentų ir kit. Lenkai jau pradeda šiek-tiek boikotuoti kaipo perdaug lietuvišką, bet tas jų boikotas vietai nieka nepakenks, nes jų vieton dvigubai daugiau atvažiuoja rusų. Atvažiuoja ne mažas skaitlius ir žydų, o mažiausia lietuvių. Pereitą vasarą Druskinikuose lietuvių buvo atsilankę apie 25 asmenįs, iš visų pusių — iš Peterburgo, Maskvos, Vilniaus, Krokavos, iš Aemrikos, iš Seinų, Senapilės ir Šunskų. Iš Šunskų buvo atsilankęs kanauninkas kun. Vincas Natkevičius. Pasidarbavus prof. kun. Pijui Bielskui lietuviai susitelkė į vieną burelį ir nusifotografavo, paskiau padarė ekskursiją ir garlaiviu nuplaukė į Diržių kaimą.

Druskinikuose pragyvenimas gana brangus. Vieno mėnesio pragyvenimui, priskaitant mokestį daktarams už patarimus bei receptus, 125 rub. bus permaža. Su 200 rub. mėnesiui galima pragyventi. Ypač labai brangiai prisieina mokėti, norint gyventi puikiame hotelyje. Aplinkiniai lietuviai ukininkai neblogai pasipinigauja imdami gana dideles čienias už savo produktus. Už mažą obuoluką ima po 3 kap.

Maudynių vieta įtaisyta viduryje puikaus parko, ant Nemuno kranto. Ten įtaisytas fabrikas, kur šildo ir fabrikuoja maudynių vandenius; gamina elektriką parko apšvietimui ir del tulų hotelių bei varo vandenį į namus. Gatvės gerai apšviestos, geri šaligatviai (trotuarai), yra ir kanalizacija nubėgimui suterštų vandenų. Parke yra didelė salė koncertams, teatrams ir šokiams. Dieną du kartu buna koncertai, kur leidžia dovanai; į vakarinius koncertus galima įeiti užsimokant paskirtą įžangos mokestį. Vakariniuose koncertuose dalyvauja žymesni artistai, daugiausia lenkai, o kaip kada ir rusai. Taigi, čia galima pasilnksminti užtektinai. Salės gale yra diktas kningynas, kuriame randasi daugiausia lenkų literaturos, kningų ir laikraščių, paskiau rusų, vokiečių ir franeuzų. Lietuviškų kningų nei laikraščių nėra. Už parko traukiasi didelis pušynas, kur ligoniams gera pasivaikščioti ir pasilsėti. Į parką įžangos visam sezonui reikia mokėti 6 rublius. Pietiniame miesto gale, pušyne, yra įtaisytos smiltinės saulės maudynės, kur gydo ligonius saulės spinduliais.

Visos maudynės, parkas ir tuli viešbučiai priklauso tam tikrai draugovei. Šitos įstaigos užveizda ir didžiausiu dalininku yra letuvis, buvęs Kauno gub. dvarponis, p. Malinauckas, d-ro J. Šliupo ir d-ro Bacevičiaus tikras švogeris.

Patartina lietuviams, kurie nori praleisti pinigus užrubežyje — Šveicarijoje, Francuzijoje, ar kur kitur, keliauti į šį miestelį, pasigerėti Nemunu ir daryti savo tautišku susipratimu intaką į vietinių lietuvių gyvenimą. Nes čia gyventojai lietuviai labai stebisi išgirdę poną lietuviškai kalbant bei matydami skaitant lietuviškus laikraščius. Šitoje apielinkėje labai reikalingi lietuviški laikraščiai ir žadinimas lietuvų dvasios gyvu žodžiu. Vaikščiodamas Nemuno pakraščiu pamačiau dar vieną regyklą, kuri padarė į mane liudną įspudį — tai tukstančiai medžių, kurie leidžiami Nemunu į Prusus. Lietuvos gyventojai, gyvenantieji Nemuno pakraščiu, gyvena sulužusiose trobose, o tokia daugybė medžių gabenama užrubežin! Tai jau tikrai pačių vietos gyventojų apsileidimas.

Prusų Lietuva.

Grįžtant atgal iš Lietuvos į Ameriką per rubežių perėjau į Frusus ties Širvintais. Buvo tai rugpjučio 17 d., nedėldienis. Čia turėjau laukti keletą valandų traukinio, tat buvo proga prisižiurėti neva lietuviškam miesteliui. Patėmijau jogei rečiau tegalima sutikti lietuvį ir susikalbėti lietuviškai, negu 27 metų atgal, kada keliavau per Širvintus pirmą kartą į Ameriką. Jaunuomenė jau

FELJETONAS

Du Korespondentu.

Juk jus žinote ir aš žinau, kad mes visi, kaip tik pradėjome skaityt laikraščius, pirmiausia juose skaitėme tik korespondencijas; jei kuris musų budavo kiek drąsesnis, tai pereidavo ir prie žinučių iš visur ir prie juokelių.

Tai ne baika perskaityt korespondencijas. Sėdi sau žmogus ir žinai, ką veikia lietuviai visuose Amerikos kampuose. Žinai kur koks kalbėtojas sakė prakalbą, net žinai ir ką pasakė ir tai dar kaip — tartum pats girdėjai. Žinai kur lietuviai sutinka, o kur pešasi, žinai kur kokis „teatras'' suloštas ir kaip. Beskaitydamas korespondencijas juk viską atsižinai. Žinai ir tai, kad tau Petras ar Jokubas jau daugiaua saliune prie stiklo alaus nebepameluos bekalbėdamas apie lietuvių gyvenimą kituose miestuose.

Sakau-gi — tai ne baika perskaityt korespondencijas. Paimi vieną laikraštį randi korespondencijas iš vienur, kitame — iš kitur, trečiame — iš trečiur. Ir visos įdomios, — rodos pats visur buvai ir viską gerai žinai. Juk korespondencijose sakoma tikriausia teisybė. Kaip gi, ims tau spausdintas žodis ir meluos!

Ir taip beskaitydamas imi žmogus ir persiimi korespondentų mintimis, dvasia ir jų pageidimais; užsidegi ir pats ką nors gero nuveikti, kaip kad tie veikėjai korespondencijose aprašomi.

Na ir veiki. Pirmutinis geras darbas ant visuomeniškosios dirvos — tai korespondencijos parašymas.

Rašai. Mastai ir šiap ir taip ir vis raštai ir perašinėji. Vis nori, kad korespondencija išeitų geresnė ir teisingesnė. Savo korespondencijoje žmones matai žmonėmis, o daiktus daiktais. Ant galo savo rašinėlį pasiunti laikraščio redakcijon — ten vėl taiso ir perašinėja iki neatspausdina.

Kuomet patilpsta, koks apima džiaugsmas! Skaitai ją daugelį kartų, ir dar draugui parodai. Jautiesi, kaip ant kito svieto. Tuoj rašai kitą korespondenciją, trečią..... bet pajunti, kad daug ko truksta, griebiesi ir skaitai straipsnius — iš jų užsiganėdini, bet jie parodo dar didesnias spragas — griebiesi už brošiurų, bet ir jos pasirodo per siauros; įgiji didelias kningas, skaitai — mokiniesi. Jau dabar gali parašyt ne tik korespondenciją, bet ir straipsniuką, už kurį redakcios ačiuoja.

Korespondencijos, tai pirmutinis žmogaus žingsnis augštyn.

Ant nelaimės mes turime ir antros rųšies korespondentus. Šie korespondentai pradeda savo garsią karjierą ne nuo korespondencijų, bet nuo gilių straipsnių, kuriuose gvildenama filosofija, psichika, sociologija, teologija ir tam panašiai. Tai niekis, kad jie nieko iš tų straipsnių nesupranta, bet perskaitę jaučia labai mokytais. O jei kuris iš šiujų perskaito vieną-kitą brošiurą, nors ir po perskaitymo tokiu jau pasilieka, kaipir prieš skaitymą, tai jau jaučiasi galvočium, kad net baisu ir susitikti. Toks poros brošiurų galvočius jau nerašys korespondencijos — jis rašo straipsnį, rašo greit nieko nemąstydamas. Parašo, pasiunčia laikraštin, tik jau nemaldauja patalpint, bet reikalauja. Jo reikalavimas tampa išpildytas — straipsnis telpa, tik ne laikraštin, bet gurban.

Galvočius pyksta, keikia, bet kad kaip nors pasirodyt laikraštijoje, rašo korespondenciją. Savo korespondencijoje jis išlieja tulžį ant aprašomųjų ypatų, visame kame mato vien tik blogą, jam pasaulis kaip tai kitaip išrodo — juk ir negali poros brošiurų galvočius žiurėt į pasaulį taip, kaip prasti ar pamokyti žmonės žiuri.

Korespondencija patilpsta laikraštyje, bet greit pasirodo ir protestas prieš ją. Jos autorius pyksta, polemizuoja, šmeižia ir koliojasi.

Šitokia korespondencija, tai pirmutinis žingsnis žemyn.

Kaip pirmojo, prasto korespondento teisingą rašinėlį miela skaityti, taip šio antrojo rašinėlį beskaitant ima nesmagumas.

Pirmutinis korespondentas pats žengia augštyn, ten stumia kitus ir nuveikia didelį darbą. Antras gi smunka žemyn, melagystėmis demoralizuoja skaitytojus ir žemina laikraštiją. **P. Pukaitis.**

visai lietuviškai nebekalba. Nedėldieniais čia daugybė lietuvių atsilanką iš Didžiosios Lietuvos, kaip vyrų, taip ir moterų įvairių daiktų pirkti. Vyrai daugiausia atsilanką išgerti. Kurioje tik karčiamoje didesnis trukšmas, tai ir žiurėk, ten rasi brolius lietuvius iš Suvalkų gub.

Bevaikščiodamas pamačiau vokiečių ir liteuvių kalbomis apskelbimus, jog „Birutės'' draugija iš Tilžės rengia lietuvių vakarą su teatru. Nuėjęs į paskirtą vietą, pamačiau plevėsuojant lietuvišką vėliavą ir burelį stovinčių prieš svetainę lietuvių (suvalkiečių). Vokiečiai iš šalies šnairiai žurėjo į lietuvišką susirinkimą. Tuli pastovėję pas svetainę tarė vienas kitam: „eisim geriau išsigerti''.

Kaip tasai vakaras nusisekė, nežinau, nes turėjau eiti į stotį ir sėsti traukinin. Stotyje sutikau daugybę lietuvių darbininkų, iš Suvalkų gub. Daugiausia į Prusus važiuoja bei eina lietuvės moterįs ir ant savaičių dirba. Tuli padaro kontraktą su darbdaviu visai vasarai. Klausiant, delko važiuoja į Prusus uždarbiauti, kada pačioje Lietuvoje truksta darbininkų, teisinasi jie, buk Prusuose geriau apmoka ir darbo ilgesniam laikui užtenką.

Širvinton daeina tiktai šaka nesenai davestojo geležinkelio. Važiuoti į Stalupėnus prie didžiojo geležinkelio, reikia pirma į žiemius linkon Tilžės, paskiaus atsisuka linkon Stalupėnų. Kelias išvestas per ukes ir yra daugybė stočių. Važiuodamas šituo Lietuvos plotu, mačiau puikius ukius—gal puikiausius visoje Europoje. Daug žmonių įlipo į vagonus ir išlipo iš jų; išputęs ausis klausiau, ar neišgirsiu vietos žmones lietuviškai kalbant. Bet negirdėjau nei vieno žodelio lietuviškai ištarto. Važiuojant nuo Stalupėnų į pietus irgi neteko girdėti lietuviškai kalbant. Tad ir pamąsčiau sau: Prusų lietuviai gyvuoja tik ant popieros.

Vokiečiai stengiasi ištautinti, suvokietinti Poznaniaus lenkus, bet tie nepasiduoda ir kiek išgalėdami priešinasi. Lietuviai gi to nedaro. Lietuvius turbut padeda ištautinti protestonų tikėjimas?

Toliau aplankiau keletą Lenkijos miestų, kaip tai: Poznanių, Krokavą ir kitus. Išten keliavau į Vokietiją ir Hollandiją. Hollandijoje aplankiau šiuos miestus: Rotterdamą, Haagą ir Amsterdamą, kuriame buvo tuo tarpu šimtmetinė Hollandijos paroda.

Rugsėjo 30 dieną sėdau į laivą „Rotterdam'', Rotterdamo mieste, o rugsėjo 8 dieną jau buvau namie — Newark'e, N. J.

Dabar persistatau Lietuvą tiktai lyg sapne, kur pasiliko mano giminės ir gimtinis kraštas. Noroms-nenoroms turiu grįšti prie savo darbo ir dirbti.

Vincas Ambrozevičius.

Dar apie p. A. T. Račiuno kelionę po Lietuvą.

Pradedant nuo tos dienos, kada p. A. T. Račiunas pereitą pavasarį apleido Ameriką ir iškeliavo tulam laikui Lietuvon, idant ten, tėvynėje, priruošti tinkamos medžiagos krutomiems paveikslams, labai tankiai lietuvių laikraščiuose, kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje, rašoma apie jo kelionę ir veikimą. Visur p. Račiunas sutinka užuojautą — visur jį maloniai priima, visur stengiasi surengti išvažiavimus, laike kurių galima but nuimti kuodaugiausiai paveikslų.

Tik spėjo p. Račiunas nuvykti Mažojon Lietuvon, tuoj laikraščiai plačiai pranešė apie jo veikimą tarpe Prusijos lietuvių. Kada gi jis psiekė Didžiąją Lietuvą, tai beveik kiekvienam numeryj ten einačnių lietuviškų laikraščių sutinkame ilgesnius-trumpesnius pranešimus-žinutes apie kelionę ir atsilankymą to svečio iš Amerikos įvairiose Lietuvos vietose. Iš to viso matome, kad lietuvių visuomenė interesuojasi p. Račiuno sumanymais ir jo veikimu.

Reikia manyti, kad Amerikos lietuviams yra įdomu kiek galint plačiau sužinoti apie p. Račiuno kelionę Lietuvoje. Pirmiausiai visiems įdomu, kad p. Račiunas veikia Lietuvoje, musų tėvynėje, o paskiau jis atkreipia į save domą, kaipo naujosios gadynės kulturnešis, kuris su pagalba krutomųjų paveikslų žadina žmonėse dailės ir tėvynės jausmus ir dikčiai prisideda prie pakėlimo mokslo. Juk niekas taip vaizdžiai nenušviečia dalykų stovio, kaip nuimti paveikslai. Gyvas žodis ir spausdintas raštas suteikia mums visas žiinas ir mokslą, bet paveikslai viską nušviečia kuoaiškiausiai. Labiausiai šiame atvejyje svarbųs krutantieji paveikslai. Nėra žmogaus, kuris nesigerėtų naujos gadynės išradimu. Krutomieji paveisklai visus užinteresuoja. Juk laike pusvalandžio, žiurint į krutomus paveikslus, dažnai gali pamatyti tą, kas skaitant knygą pareikalautų ilgo laiko.

Ponas A. T. Račiunas — pirmutinis lietuvių kinematografistas, kuris šią vasarą atliko labai svarbų darbą imdamas paveikslus plačioje Lietuvoje. Žinoma, tas jo veikimas, tas jo pasišventimas turėjo akreipti visų lietuvių akį. Ką jis parveš iš Lietuvos, skaitytojai žino iš pirmesnių pranešimų.

Čia turiu paminėti, kad p. Račiunas, pirm apleidžiant Ameriką, yra gavęs kelis šimtus laiškų nuo čia gyvenančių lietuvių su prašymais bei patarimais, kur reikia atsilankyti ir ką nuimti ant krutomųjų paveikslų. Taigi, tiems visiems irgi labai įdomu žinoti, kaip p. Račiunas išpildė jų patarimus.

Kada pernai žiemą p. Račiunas su p. J. M. Danielium važinėjo po įvairias lietuvių kolonijas Amerikoje rodydamas paveikslus, tai visur salės buvo pilnos žmonių ir visi sutiko juos su džiaugsmu. Nors daugiausiaai buvo rodomi stovinti paveikslai apie Lietuvą ir lietuvius, tečiau visi geidė juos pamatyti.

Šios vasaros veikimas p. Račiuno Lietuvojesuteiks tiek įdomaus ir naudingo Amerikos lietuviams, kad sunku net čia ir aprašyti —juk p. Račiunas „parneš Lietuvą į Ameriką''. Trumpame laike Brooklyno lietuviai turės progą pamatyti šios vasaros p. Račiuno veikimo Lietuvoje vaisius. Paskiau tą visą pamatys ir visi kiti Amerikoj gyvenantieji lietuviai.

* * *

Paskutiniame savo laiške p. Račiunas praneša aplankęs šias Kauno gub. vietas: Eržvilką su apielinkėmis, Šaulius su apielinkėmis, Rekijevą, Meškučius, Gruzdžius ir daugelį kitų vietų. Užbaigė kelionę Kauno gub. rugsėjo 19 d. Visur nuėmė apsčiai paveikslų. Galop vėl nuvyko į Vilnių, nes Vilniaus lietuviai buvo surengę iškilmingą išvažiavimą bei rudens „gegužinę'' rugsėjo 21 d. palei Antakalnį. Vienok išvažiavimas delei užklupusio smarkaus lietaus neįvyko. Dar kiek jis pasinaudojo rugsėjo 22 d. Nuėmė ant krutančių paveikslų abelną Vilniaus miesto išvaizdą (keletą šimtų pėdų filmos). Paveikslus ėmė nuo p. Jarušaičio studijos balkono. Apart to jis dar nuėmė naujokus, paimtus kariuomenėn ir pasipuošusias Vilniaus lietuvaites, teikiančias Amerikos lietuviams po „saldų bučkį''

Vilniuje laike viso rugsėjo mėnesio atsibuvo pirmoji Lietuvos ir Gudijos namų pramonės paroda. Čion aš pasistengsiu pacituot žodis į žodį p. Račiuno aprašymą apie atsilankymą toje parodoje.

„Rugsėjo 21 d. labai smarkiai lijo. Mes, paėmę „izvozčiką'', nuvažiavome parodon. Važiuodamas aš sau mąsčiau, ar tik paroda nebus tokioje salėje, koki randasi Brooklyno „Tautiškame name''. Bet čia tai aš dikčiai apsirikau. Privažiavus prie namų, kur atsibuvo paroda, pamačiau murus, panašius New Yorko katedrai. Bet tiek to su išlaukine namų architektura. Tik įžengiau vidun, tuoj mane nustebino stebėtinas dekoracijų puikumas ir malonus orkestro griežimas. Salės pakraščiais buvo išdėta iš visų Lietuvos kampų (apart Suvalkų g.) įvairus rankų išdirbiniai — moterų ir vyrų. Čia tai išvydau stačiai stebuklingus reginius — pamačiau, ką padaro musų broliai ir sesutės savo rankomis Lietuvoje. Neturiu galės čia trumpai aprašyti. Ypač puikus išdirbiniai buvo iš Kauno gub. Apart lietuvių išdirbinių buvo išdirbiniai lenkų ir baltarusių, bet lietuviškieji man rodėsi įvairiausiais ir gražiausiais.

„Šią parodą ir Amerikos lietuviai turės progą pamatyti, nes nuėmiau iš tos parodos daug paveikslėlių — nuėmiau viską tą, kas man rodėsi įstabesniu ir puikesniu''...

Savo laišką p. Račiunas šitaip užbaigia:

„Šios vasaros mano kelionė po Lietuvą suteikė man labai daug įspudžių; nors sugrįžęs Amerikon to viso negalėsiu pranešti lietuviams gyvu žodžiu, bet užtai prabils mano kelionės darbas — paveikslai viską apsakys aiškiai, suprantamai, teisingai, be pridėjimų bei atėmimų. Amerikos lietuviai pamatys tiktai tą, kas dabar yra ir kas veikiama Lietuvoje...

„Manau, kad ši mano kelionė po Lietuvą nebus paskutinė. Tas, žinoma, prigulės nuo Amerikos lietuvių — jei mano šios vasaros darbas bei pasistengimai ras pas lietuvius prijautimą, jei viskas tas bus sutikta mielai, jei bus išrejkšta, kad tas naudinga ir geistina, t.y. jei vientaučiai pagelbės rengti vakarėlius, žingeidaudami apie Lietuvą ir lietuvių gyvenimą, tai už kiek laiko vėl aš aplankysiu Lietuvą, idant parinkti daugiau medžiagos krutantiems paveikslams. Ateitis viską parodys''... **V—lis.**

Iš laikraštininkų susivažiavimo.

Susivažiavimas Lietuvių Laikraštininkų, Shenandoah, Pa., buvo pagarsintas ant 7, 8 ir 9 dd. spalio. Tečiau ant 7-os dienos posėdžių dar nebuvo, nes nevisi atstovai spėjo į laiką atvažiuoti. Tą dieną susirinko atstovai nuo šių laikraščių: „Lietuvos'' p. L. Šernas. „Kataliko'' pp. S. Tananevičius ir F. Brandukas, „Vienybės Lietuvninkų'' p. J. O. Širvydas, „Tėvynės'' p. V. K. Račkauskas, „Darbininkų Vilties'' p. V. Šliakys ir „Moksleivio'' reprezentantas p. S. Tananevičius. Laukiama dar nuo „Laisvosios Minties'' D-rą J. Šliupą, taipgi žadėjo pributi nuo „Saulės'' p. F. Boczkauskas ir kiti. Atidėta posėdžių atidaryma sant rytojaus. —

Shenandoah'ryje didelis sujudimas. Kaip ant rytojaus, vietinė lietuvių moterų draugija rengia viešą iškilmingą vakarienę, kur yra kviečiami ir laikraštininkai svečiai, bus įvairus pranešimai ir kitoki banketo iškilmių padabinimai.

Ketvergo vak. bus p. Petrausko surengtas operetiškas vakaras. Statys ant scenos „Faustą'' ir „Užburtas kunigaikštis''. Vakarais skubinai daro repeticijas ir žada dailų teatro reginį. „Faustą'' lošti pribuvo iš Brooklyno p. Ks. Strumskis. Pėtnyčios vakarui laukia į viešaas prakalbas atvažiuojaant Lietuvių Mokslo Drjos pasiuntinių: Dr. Jono Basanavičiaus ir p. M. Yčo, kurie grįžta iš Baltimore, Md. į Pennsylvaniją.

Subatoj rengia p. M. Petrausko išleistuves. Gerbiamasis musų kompozitorius grįžta į Brooklyną, N. Y., ir žada, tarp ko kito rengti scenai naują originalę savo operą „Kristaus Gimimas'', kuri turi gilią historinę svarbą ir įneš ant musų scenos naujo motivo muziką, kokios ikšiolei mes iš p. Petrausko veikalų dar negirdėjome. Veikalą manoma dar prieš Kalėdas scenai prirengti.

Musų laikraščio reporteriui teko pakelyj užvažiuoti Philadelphijon (panedėlio vakare), kur Richmondo pusėje buvo viešos prakalbos ir priėmimas L. M. Dr. pasiuntinių. Dar netęko matyti taip iškilmingo lietuvių svečių priėmimo. Jau ant gatvės svečius pasitiko su bengalinėmis ugnimis ir faerverkais. Šaudant į orą splavotus žiburius lietuvių muzika (regis p. Grušo benas) patiko svečius su muzika ir nulydėjo per minias žmonių iki estrados. Burys baltai aprėdytų mergaičių atėjo prie svečių su pasveikinimu nuo Jaunos Amerikiečių Lietuvių gentkartės. Tai buvo įspudingas ir širdį pakeliantis reginys!

Kalbėjo Dr. J. Basanavičius ir p. M. Yčas. Tarpuose dailiai dainavo p. J .Jurčikonio maišytas choras. Kalbos svečių buvo labai įspudingos ir iššaukė atkartotinus delnų plojimus minios, kuri pripildė dailią vietinių lietuvių Muzikališką svetainę. Vietinis darbštus lietuvis p. Masiekas ir kiti iššaukė vietinių draugijų delegatus, kurie atnešė nuo savo draugijų Tautos Namui aukas: tai po du tai po vieną sieksnį žemės, o viena (regis Šv. Jurgio) dr-stė inteikė čielą šimtinę! Salėje rinko aukas Dr. Basanavičius, pp. Karuža, Kišonas, Račkauskas ir kiti. Suviršdešimts pavienių žmonių pirko sikesnius. Viso tą vakarą iš Richmondo pusės surinkta suviršė $400.oo. Tai daili suma! Šita mažesnė richmondiečių kolonija pralenkė senesnę ir didesnę South pusės koloniją, kur vakarykščiai buvę prakalbos ir gana biednokai pasirodę su rėmimu Tautos Namo... Kodel ten taip buvo, tai išsiaiškino. Esą, vietiniai socialistai taip agitavę, taip darbavęsis, kad tik niekas neitų į prakalbas ir neaukautų. Tulas draugystes atvilioję jau net potam, kaip buvo jos pasižadėję... Žinoma, tai yra gėda viliokams ir minkštagalviams, kurie paskui viliokus nuklibykščiavo. Iš to atžvilgio richmondiečiai kur kas prakilnesniais ir stambesniais musų piliečiais pasirodė.

Po prakalbų buvo daili vieša vakarienė, kur svečiai: Basanavičius, Širvydas, Račkauskas, Yčas, Rukas ir kiti pasakė pasveikinimus, ir pakviestas fotografas nuėmė visą burį svečių už stalų.

Malonu tokius lietuvių burelius matyti!

(Pridedam kabėse, jog kun. Kaulakis davęs Tautos Namams $100.oo, ir kasmet pasižadėjęs po $50.oo aukoti, iki bus reikalas).

J. B—lis.

Kara—Hanim.

IV.

Rudenį Jusbaševe tapo atidaryta baškirų mergaitėms mokykla. Išpradžių mokyklon įstojo tiktai dvi mergaitės, kuriedvi mokyklon atvesti visai nuogi. Kai Kara-hanim mergaites aprengė ir pavalgidino — visas kaimas, it sparnais į orą pasikėlė. Antrą dieną mokyklą gulte apgulė. Tuč tuojau priėmė trisdešimts mergaičių, bet kitoms vietos jau nebebuvo. Baškirų moterįs nešė mokyklon net žindomus kudikius, ir negalėjo suprasti, kodėl jų nepriima. Taipgi ir baškirų vaikščiai, buvo baisiai užpykę ir tik-tik maištas delei to neiškilo. Achmetka tečiau šiaip-taip įsigavo mokyklon, nes prižadėjo nešti vandenį, viską prižiurėti ir saugoti. Tuojau pirmąją dieną jis pavogė Kara-hanim žirkles, guminius kaliošus ir lietsargį. Karahanim nudavė, kad nieko nežino ir tarė Achmetkai:

— Aš jokiuo budu negaliu daleisti ir manyti, kad tu Achmete, tai padarei!

— Ne aš, Kara-hanim... Tatai padarė blogas žmogus.

— Tiesa, žinoma kad blogas.... Jeigu tu kuomet patirsi, kas yra tuo bloguoju žmogumi, tai nesakyk man. Ar supranti? Man skaudu bus jį pamatyti...

Antrąją dieną pražuvo užrašų kningelė, arbatinis šaukštukas ir odinis lagaminas.

— Achmete, pasakyk tam blogajam žmogui, jog aš nepyksiu, bet kad man jo gaila, — tarė mokytoja. — Sąžinė jį kankįs... aš atvažiavau čionai gerą daryti, o tasai blogasis žmogus daro man nesmagumą.

— Ne aš, Kara-hanim! — atsakė Achmetka. — Aš sergėsiu tą blogąjį žmogų...

— Sergėk gerai, Achmete, ir kai jį pagausi, man apie tai nič nieko nesakyk. Aš nenoriu žinoti, kaip jį vadina.

Achmetka visai negalėjo suprasti, kas reikia apie Kara-hanim manyti. Jinai, kaip matėsi, nieko nenumanė. Jis vogė viską, kas tik pasisuko po ranka ir tiesiog į akis be jokios gėdos melavo.

— Jinai yra kvaila ir spanga, kaipir senutė Tuktai, — nutarė jis. — Senutė tiktai muša su vyčia.

Visame Jusbaševe apie ją taip manė, neišskiriant nei mullos Misajo. Ištikro kvaila ta Kara-hanim... Tiek tik gero, kad pavalgydina ir aprengia mergaites. Geriau butų, jei vaikiščius maitintų. Taipgi ir senutė Tuktai nuėjo mokyklos aplankyti ir labai stebėjosi iš to, kas ten dedasi. Mergaitės mokinosi rusų abėcėlės ir visokio rankų darbo — siuvo, mezgė.

— Iškur tu, Kara-hanim? — klausė senutė Tuktai.

— Aš iš toli, senute..

— Kodel tu pas mus atėjai? Bėdinų ir išalkusių visur yra...

— Aš todel atėjau pas jus, kad jums niekas nepagelbsti; kitiems bėdiniems yra kas padeda.

Senutė Tuktai nič nieko nesuprato. Kara-hanim pasodino ją prie stalo ir pavaišino arbata.

— Tu nesupranti, senute!

— Ne, nesuprantu...

— Aš tau paaiškįsiu... Aš labai liudėjau. Aš turėjau du vaikučiu ir Dievas juodu pas save pasiėmė.

— Vai, vai! — gailėjosi senutė baškirė. Musų vaikų-vaikus taipgi Dievas ima.

— Taip... Ir tuomet aš maniau, jog nebeverta gyventi, senute, kad nėra kam gyventi ir geriau pačiai numirti. Bet atvažiavus pas jus aš pamačiau, kad aš dar reikalinga... Ak, senute, aš buvau numirusi, mano širdis buvo numirusi ir vėl atsigavo bei atgijo. Musų Dievas liepia visus mylėti, o meilėje yra gyvybė... Aš prašiau Dievo, idant jis atsiųstų man mirtį, bet jis liepė man gyventi...

Tečiau senutė Tuktai negalėjo suprasti. Jinai pažinojo tiktai savo Allah, kuris siunčia žmonėms karčius išmėginimus. Mulla Misajus viską žino, ko Allah nori.

Visas Jusbaševas negalėjo suprasti, kas per žmogus Kara-hanim; koksai jai gali buti džiaugsmas mokinti, aprengti ir valgydinti baškirų mergaites? Niekuomet dar to nebuvo buvę. Pradėjo kuždėtiesi, ar tik jinai nėra kokia ragana — kodel gi jinai vaikščioja juodais rubais apsirengusi? Bet į tai įsikišo mulla Misajus. Jisai esą perskaitęs Karahanim raštą ir su uredninku apie ją kalbėjęsis.

Mokyklos vieta buvo labai bloga ir todel Kara-hanim žiemos metu liepė pastatyti didelę, naują mokyklą su tikru plytų kaminu ir tikrais langais. Uždėjo geležinį stogą, apie kiemą aptvėrė augštą tvorą, pastatė dar kitus ukiuį reikalingus namus, o už kiemo atskyrė didelį gabalą žemės daržovėms. Kasdien baškirai susirinkdavo prie naujųjų budinkų ir negalėjo atsistebėti.

— Ir turi ta Kara-hanim daug pinigų... — spėliojo jie.

Kara-hanim, prisiartinus šventėms, išvažiavo miestan ir sugrįžo nebe viena, bet su senu, žilu ponu, kuris vaikščiojo su lazdute. Tai buvo jos tėvas. Jisai visaką apžiurėjo ir pagyrė. Patsai mulla Misajus atėjo jį pasveikinti ir pasakojo, kad tai esąs didelis ponas.

— Uch! Koksai didelis ponas... Ir pinigų daug turi didysai ponas, bet dukrą vienui vieną...

Dar labiau baškirai nusistebėjo, kai didysai ponas aplankė visus kiemus ir aprengė visus vaikus. Mažąją Burtę jisai pasiėmė ant rankų, ilgai į ją žiurėjo ir pabučiavo. Motina Juniša net delei to išsigando: kad tik kas blogo nepasidarytų... Senutė Tuktai kitaip manė. Kara-hanim dažnai aplankė Karaguzo bakužę, kaipo bėdiniausią — ir ištisomis valandomis prie Burtės praleido laiką. Ji pati ją valgydino, rengė ją ir ant rankų nešiojo. Kada Karahanim pasiryžo Burtę numazgoti, tai Juniša ir senutė Tuktai baisiai persigando. Per laikų laikus Jusbaševe niekas nesimaudė, ir štai Kara-hanim pradeda apie Burtę su šepečiu ir muilu ruošties! Bet vėliau jiedvi sutiko, esą, tegu jau ateina ir prausia Burtę, jei jai tat patinka.

Kuomet atvažiavo didysai ponas, tai senutė Tuktai bijojo, jog Kara-hanim pamirš apie Burtę ir nueis pas kitus vaikus. Bet Kara-hanim pasiliko ištikima, ir kai tėvas laikė ant rankų mažąją Burtę, jinai jam pakuždėjo ausin:

— Tėte, man rodosi, kad Burtė **panaši** į mano Onutę...

Jos akyse žibėjo ašaros, gi didysai ponas pabučiavo mažąją kvailę Burtę, kuri taip juokingai žiurėjo į jį savo juodomis akutėmis.

Achmetka, žinoma, pasinaudojo iš didžiojo pono viešėjimo ir pamėgiminui pavogė jo peiluką. Vėliau pražuvo šukos, kurios Achmetkos nuskustajai galvai visai netiko, paskiau petnešos ir mažutis veidrodėlis. Didysai ponas jau pradėjo pykti, bet Karahanim jam kaž-ką pakuždėjo ausin ir jis tiktai pažiurėjo į Achmetką ir nusišypsojo.

Didžiajam ponui išvažiuojant Achmetka ne maža nusistebėjo. Kara-hanim, kuri kasdien valgė, sėdėjo ir verkė, bet didysai ponas tarė:

— Nataša, tau reikėtų džiaugties, o ne verkti. Dievas išvydo tavo bėdas ir atsiuntė tau džiaugsmą... Daugelis moteriškių tau pavydės. (Užbaiga bus.)

Tėvynės Mylėtojų Dr. C. Valdybai.

Reikalavimos.

Kadangi didesnės draugijos impulsu yra draugijs organas, kur yra matomas visos draugijos veikimas, paskatinimai narių ir kuopų prie veikimo, etc.; kadangi jokia didesnė draugija negali atsakančiai augti ir plėtoties be organo; ir kadangi jau nuo pusės metų nėra redaktoriaus prie T. M. D. skyriaus „Vienybėje Lietuvninkų'' ir nėra tas skyrius vedamas,

Tėvynės Mylėtojų Draugijos 113 kuopa savo susirinkime, laikytame rugpjūčio 13 dieną 1913 metų, F. Shedwillos svetainėje, Kensington, Ill. **nutarė reikalauti:**

1. Kad TMD. Centro Valdyba **tuojaus** išrinktų redaktorių TMD **skyriui** „Vienybėje Lietuvninkų'' **ir** kad tas skyrius butų vedamas.

2. Kad Centro Valdyba pasirupintų greitesniu raštų išleidimu, **nes** kun. Žilinsko raštai turėjo **buti** duoti už 1912 metus, o jų ir ligšiol dar nėra; o už šiuos 1913 metus raštai dar nėra parengti. Laiku išleidimas raštų daug prisidėtų prie draugijos spartesnio augimo.

3. Kad tuli Centro Valdybos nariai labiau dabotų draugijos reikalus ir labiau veiktų jos labui, o ne diplomatiškiems ir politikos siekiniams. Valdyba yra veikimui draugijos labui, o ne „diplomatiškų sąrikių'' varinėjimui ir tarnavimui kieno nors politiškiems tikslams.

4. Kad šis TMD. 113 kuopos tarimas-reikalavimas per TMD. Centro Pirmininką butų tuojaus patalpintas į TMD. organą.

Pranas Grybas,
TMD. 113 kp. pirmininkas,
Kazys J. Valys,
Raštininkas.

Šis TMD. 113 kp. tarimas buvo pasiųstas TMD. Centro pirmininkui p. P. Butkui, kuris turėjo jį tuojaus patalpinti į TMD. skyrių „Vienybėje Lietuvninkų'', tečiaus, nesulaukiant jo patalpinimo, TMD. 113 kp. savo sekančiame susirinkime rugsėjo 21 d. š. m. nutarė, kad nepatalpinus jo pirmininkui, nusiųsti jį tiesiog į „Vienybės Lietuvninkų'' Redakciją, kad pastaroji patalpintų jį savo gerb. laikraštyje, kad ir kitos TMD. kuopos matytų musų tarimą ir jos tartųsi apie tą dalyką, kad tuomi privertus Centro Valdybą ką nors veikti, nes taip pasilikti ilgiaus nebegalima.

Kazys J. Valys,
TMD. 113 kuopos raštininkas.
(TMD. 113 kp. antspaudas.)

Nuo Redakcijos. Spalio 11 d. gavome nuo p. P. Butkaus, TMD. Pirmininko, geroką pluokštą raštų, kur paaiškinama priežastis jo ilgo tylėjimo ir kur pranešama, kad TMD. reikalų skyriaus redaktorium yra nuo šio laiko p. J. O. Širvydas. Tas viskas tilps „V. L.'' N43, nes į šitą numerį jau negalima buvo įdėti.

ATSIŠAUKIMAS Į VISUOMENĘ.

Lietuvių Moksleivių Amerikoje Susivienijimas ikišiol išleidinėjo savo organą „Jaunimo Sapnus'', prie kito laikraščio, nes iš priežasties finansų stokos kitaip ir nebuvo galima. Tas buvo ne visai paranku, ir dabar, sustiprėjus šiek-tiek iždui, rengiasi greitu laiku savo laikraštį išleidinėti atskirai kas du mėnesiu.

Jo tikslas yra keleriopas ir, musų nuomone, labai svarbus: per jį mes, kaip moksleiviai, norime lavintis, kad pabaigus savo mokslus butume pilnai prisiruošę veikti tarpe musų viengenčių. Jis tarnaus mums arčiau susipažinti su viens kito idėjomis, vykinti bendrus užmanymus. Tokis laikraštis riša moksleiviją vienan buryn, priduoda gyvumo, energijos ir taipgi sulaiko nuo skubaus ištautėjimo. O kas svarbiausia, tai mes norime eiti sykiu su visuomene, pradedant tą beesant moksleiviais ir, ant kiek galima, suteikti jai naudingą dvasinį maistą.

Todel mes stengsimės savo organan įdėti geriausias spėkas, padaryti jį prieinamų ne vien apšviestunijai bet ir plačiai liaudžiai, kuri neturėjo arba neturi progos lankyti mokyklų. Užtat pastarajai visuomenės daliai mes stengsimės ateiti pagalbon ant kiek musų išgalės pavelis. Tokiu budu šiuomi kreipiamės į plačiąją visuomenę melsdami paramos užsisakant „Jaunimo Sapnus'' ir tikimės sulauksią prielankųs atsakai.

„J. S.'' prenumerata metams 1 (vienas) doleris. Šiuo dalyku reikia kreiptis administracijon— 811 W. 19 St., Chicago, Ill.

„Jaunimo Sapnų''
Administracija ir Redakcija.

"Prie Protesto".

Newark, N. J., spalio 6 dieną.

Mes, newarkiečiai, žemiau pasirašę, pritariame kitiems ir patįs protestuojame prieš bjaurius užsipuldinėjimus socialistų laikraščių ant gerbiamųjų Mokslo ir Dailės Draugijų atstovų, gerb. d-ro J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo, kad užkenkus aukų plaukimui Tautos Namams Lietuvos sostapilėje Vilniuje.

Šiuomi išreiškiame didžiausį papeikimą tiems socialistų laikraščiams už tokią bjaurią „politiką'', kuri kenkia kuolabiausiai musų tautos kilimui..

Taipgi pasitikim, kad musų miesto socialistai nepasielgs sulig minėtų laikraščių nurodymų, kaip kad nekuriuose miestuose yra padarę ir gausiai aukaus Tautos Namams.

Lietuvių Demokratų Klubas patvirtinimui to protesto nutarė paskirti aukų vienam sieksniui žemės Tautos Namams.

Pasirašo vyriausybė:
Kaz Vaškevičius, pirm.
Jonas Daukšys, pr. sekr.
Ant. Staknevičius, iždin.
S. Pranis, fin. rašt.
(Klubo antspaudas.)

Aukos Tautos Namams.

Antanas Ošlevskis, bankininkas, „Lietuvos'' leidėjas, 3252 S. Halsted St., Chicago, Ill. $100.00.
P-lė Katrė Kaupaitė $50.00.
Pirko sieksnius žemės ir paaukojo Tautos Namams:

66. — Dominikas Likas 10.50
67. — Vlad. Jurkevičius 10.50
68. —Aug. Kvederavičius 10.50
69. — S. P. Tananevičius 10.50
70. — Ant. Daujotas 10.50
(Dowiat)
71 — Zyg. Balčikonis $10.50
72 ir 73 — J. Bagdžiunas 21.00
74 — J. Aleksandravičius 10.50
75 — Šv. Izidoriaus Dr-tė 10.50
76 ir 77 B. K. Balutis 25.00
78 — K. Kasputis 10.00
($15 pagarsinta pirmiau)
79 — Antanas Masiulis 10.50
80 — V. J. Stankunas 10.50
81 — Jonas Rašinskas 10.50
82 — Pr. Poška 10.50
83 — K. Liaudanskis 10.50
84 — Juozas Mockus 10.50
85 — Juozas Teišerskis 10.50
86 — Pov. Šivickas 10.50
87 — Pr. Šivickas 11.00
88 — Pov. Bručas 10.50
89 — Dr. Ant. Žimontas 10.50
90 — Julija Žimantienė 10.50
91 — Dr-tė Šv. Stanislovo V. ir K. 10.50
92 — Jonas Kulis 10.50
93 — Izid. Nausėda 10.50
94 — Ant. Košys 10.50
95 — Ant. Mikalačius 10.50
96 — Juoz. Misevičius 10.50
97 — Barb. Vitkaitė 10.50
98 — Juoz. Ulinskas 10.50
99 — Nežinomas 10.50
100 — Juoz. Ambrosius 10.50
101 — Jon. A. Petrošius 10.50
102 —Antanas Visbaras 10.50
103 — D-ras Jok. Kulis 10.50
104—D-ras Adomas Juška 10.50
105 — Liud. Kasparas 10.50
106 — Agota Kasparienė 10.50
107 — Juozas Ridikas 10.50
108 ir 109 Valpar. Univ. stud. lietuviai 24.50
110 — J. V. Zacharevičius 10.50
111 — J. A. Chmiliauskas 10.50

Po $5.00 aukojo: K. Kovarskas ir adv. Kučinskas, viso 10.00
Po $2.00 aukojo: A. Zacharevičius, A. Radomskis, St. Tamuliunas, J. Jurinas, viso 8.00
Po $1.00 aukojo: Juoz. Šlapelis, A. Matutis, Ant. Ivanauskas ir Vincas Jusas, viso 4.00
Apveizdos Dievo Parapijoje, Chicago, Ill.:
Po $5.00 aukojo: J. Žibas ir J. Skinderis, viso 10.00
Po $2.00 aukojo: B. Nenartonis, J. Montvila, J. Balčiunas, M. Plačiukas, V. Šatas, Jon. Petrauskas, Jur. Petrauskas, viso 14.00
Po $1.00 aukojo: Juoz. Zubavičius, Petr. Jaruševičius, St. Jucevičius, Monika Montvilienė, Ant. Einaris, Jonas Dimša, Jur. Juodelis, Jon. Burčikas, Pr. Zavistanavičius, Kaz. Mečionis, Ant. Augaitis, Vikt. Paliubinskas, Petr. Žaldokas, Jon. Dovydonis, Petr. Vaitonis, Jon. Statkus, Vinc. Viliunas, Kaz. Jankauskas, A. Venclovas. Viso 19.00
Šv. Jurgio parapijoje, Chicago, Ill., Bridgeport:
$5.50 auk. J. Lazdauskas 5.50
Po $5.00 aukojo: M. Damijonaitis, B. Vaitiekunas, B. Januškas, F. Juozapaitis, F. Druktenis, viso 25.00
$3.00 aukojo B. Ruigis 3.00
$2.80 aukojo K. Drangelis 2.80
Po $2.00 aukojo: V. Paplauskas, Br. Lenkauskas, Ant. Vaitkus, Vl. Kasinskas, St. Mišius, Jon. Prušinskas, Iz. Papauskas, J. Šarskis, S. Mišeikis, Al. Kupčas, P Kenutis, J. Mazeliauskas, Vin. Mišeika. 26.00
$1.50 aukojo J. A. Šimkus 1.50
Po $1.00 aukojo: Aleks. Rokas, Juoz. Mickeliunas, Bron. Jakaitis, A. Augaitis, Ant. Kartanas, Mat. Tamulevičius, Ant. Liepa, Ant. Mišeika, Ant. Mozgeris, Juoz. Latoža, St. Medžiauskas, Juoz. Bacevičius, Juoz. Juknius, Ant. Juodis, Jul. Racevičius, Kn. Mickeliunas, Ad. Bervals, Pr. Verpetinskas, Vl. Malinauskas, Jon. Rupeika, Zen. Lekis, Juoz Brazauskas, Bron. Sadauskas, Br. Sandargas, And. Bagdonas, Jon. Geryba, P. Ribikauskas, Jon. Paplauskas, Pr. Kučinskas, Jul. Barčas, Mrs. Martinkienė, Vl. Žilvitis, Ant. Misevičius, Ad. Misevičius, Juoz. Kundrotas, Grig. Gimeneckas, Aleks. Dovidonis, Fel. Platnauskas, Kleof. Jurgelionis, Ed. Bulkevičius, Petr. Narbutas, Ant. Bugailiškis, St. Artišauskas, Konst. Stasevičius, D. Bernatavičius, Juoz Braknys, Ant. Narbutas, Ant. Skinderis, Kaz. Lukošević ius, X...., K. Mickeliunas, Albertas Kupšys, Leok. Žukauskas, Emil. Strademskiutė, Vinc. Jonutis, Vinc. Mielinis, Petr. Šmaukšta, Jon. Šatas, Stef. Butkevičius, Jon. Aiškinis, Juoz. Juozaitis, Jurg. Zakas, Jurg. Gaubas, Vinc. Plekavičius, Kaz. Savickas, Juoz. Jurionis, Vlad. Jurjonas, Vyt. Lukauskas, Just. Balsys, Jon. Karvelis, Juoz. Budreckis, A. Libeckis, Zig. Gregoravičius, Jonas Petkus, J. Karlikauskas, Zen. Leikys, Dom. Baranauskas, J. Joneliunas, B. Ežerskis, Jul. Malinauskas, Anupras Ivaškevičius, A. R. Junevičius, D. Gapšys, Kaz. Juozapaitis, Juozapas Kazlauskas. Viso 89.00
50c. aukojo St. Kunca .50
Smulkių aukų — 37.55
So. Chicago, Ill.:
Po $5.00 aukojo: J. Medelis, Al. Vaitkevičius, Jur. Žereckis, viso 15.00
Po $2.00 aukojo: N. Aksamitauskas, Jok. Raslavičius, P. Kairys, A. Karšauskas, viso 8.00
1.50 aukojo A. Greičius 1.50
Po $1.00 aukojo: J. Jankauskas, J. Endziulis, P. Paliulis, D. Šemaitis, Kaz. Katutis, Pirk. Bendrovė „Lietuva'', viso 6.00
Po 50c. aukojo: Petr. Karpavičius ir Jul. Karpiutė, viso 1.00
25c. aukojo K. Pikelis .25
North Side.
V. ir A. Šlauteris aukojo 3.00
Po $2.00 aukojo: A. Kielis, A. Šimkus, viso 4.00
Po $1.00 aukojo: J. Petrauskiutė, Pr. Kišunas, A. Mičiulis, K Navickas, A. Žyla, M. Klioštoraitis, V. Dovyraitis, V. Kebučikė, J. Briedis, J. Brijunas, St. Sakalauskas, A. Kuprys, M. Mažeika, J. Gerdžiunas, J. Kalpokas, D. Šutautas, A. Ribokas, Pr. Brijunas, V. Narbutas, viso 19.00
Smulkių aukų 9.90
Kensington, Ill.
J. Vasiliauskas — 5.00
Po $2.00 aukojo: J. Samas, A. Narbutas, viso 5.00
Po $1.00 aukojo: Kaz. Valys, Val. Rakašius, Pr. Kazdalevičius, M. Paliulionis, J. Pinigs, P. Jakučionis, A. Abraitis, S. Karandzevičius, J. Pivoriunas, J. Duble, M. Kakliauskas, J. Bernotas, J. Orininkaitis, M. Macevičius, Z. Klibienė, Br. Linkevičius, Pet. Ambrožunas, P. Daugela, J. Skeberdis, Pr. Šivickas, St. Liutkevičienė, P. Grybas, P. Stočkus, P. Bobelis, St. Gustas, viso 25.00
Po 25 c. aukojo: St. Vaitkus, P. Sarapas, J. Bacevičius, M. Razukienė, A. Norkunas, St. Čekinskas, J. Grybas, K. Dedonis, J. Bobelis, K. Drangelis, O. Žalienė, viso 5.50
Smulkių aukų 1.55
Indiana Harbor, Ind.
Po $2.00 aukojo: kun. Jakštys, V. Radavičius, P. Norkus, J. Karnarbutas, viso 4.00
Ant. Cipsaras — 1.50
Po $1.00 aukojo: K. Alšauskas, J. Žilinskas, J. Denaps, P. Irkmonas, St. Šerpetis, J. Storpirštis, J. Kuncevičius, J. Kundroška, K. Jurkštas, St. Gudas, L. Laucis, M. Maucas, K. Petriokas, J. Macenis, Ant. Gerdžiunas, R. Ganušauskas, J. Aukselevičius, K. Verbyla, J. Kučinskas, viso 19.00
Smulkių aukų 5.95
Rockford, Ill.
Po $5.00 aukojo: V. Jokubynas, K. Marcinkevičius, P. Petrėnas, J. Petraitis, viso 20.00
P. Vaičekauskas, 3.00
Po. $2.00 aukojo: J. Gustav, K. Kudliauskas, A. Butkus, P. Deltuva, P. Kalinauskas, viso 10.00
Po $1.00 aukojo: K. Jokubynienė, K. Janulis, P. Vitkus, J. Radžiunas, A. Latvėnas, V. Latvėnas, V. Latvėnienė, J. Paliukonis, M. Budras, J. Valentukevičius, S. Jokubauskas, R. Kalinauskas, E. Mičiuliutė, S. Vosylius, J. Merčaitis, K. Stankevičius, J. Bacevičius, J. Kaleckis, J. Jusevičius, P. Latvėniutė, P. Šileikiutė, Klevickaitė, K. Ambrazas, K. Miklas, P. Masiokas, K. Urbiutė, viso 26.00
Smulkesnių aukų 12.55
Melrose Park.
Pr. Lapinskas 10.50
Barbora Lapinskaitė 14.50
Po $1.00 aukojo: Petras Čekauskas, Anf. Jasinskas, Petras Pavilaitis, Uršulė Milišiukė, Kazys Jankauskas, Kaz. Martinkus, Pet. Gudzevičius, Ign. Bersenas, Kaz. Samalionis, Ant. Jonča, St. Kasparavičius, Fr. Gleznis, Ant. Samulionis, Ant. Jasinskas, Al. Morkus, Kaz. Palionis, St. Radavičius, Pr. Viksna, Ad. Staskus, Pr. Rajunas, J. Stepankevičius, viso 21.00
Smulkių aukų 11.00
Sutrauka:
Nariai-Labdariai — 629.00
Už sieksnius žemės 483.00
Šiaip aukų 583.05
Viso $1,669.05

Abelna sutrauka su pirma pagarsintomis aukomis:

13 Narių-Labdarių 1,337.00
Už sieksnius žemės 1,165.50
Šiaip aukų 971.00
Viso 3,474.46

Collinsville, Ill., 28 — VII — 1913.
112. — **Sieksnį žemės** pirko Juozas Ciepliauskas. $10.50
Po $1.00 aukojo: Antanas Vaičekauskas, Jonas Žilaitis, Martynas Trumpaitis, V. Tamošaitis, Ant. Stankus, Ant. Matulionis, Agota Zibartukė, J. Zebliauskas, J. Sabaliauskas, J. Vilimaitis, Juoz. Steponavičius, viso 11.00
Smulkių aukų 4.80

viso Collinsville, Ill. $26.30

Grand Rapids, Mich., 3—IX—1913.
Sieksniai žemės:
113. — 60-oji SLA. kuopa 10.50
114 — 58-oji kuopa TMD. 10.50
115 — Šv. Jurgio Draugija 10.50
116 — kun. J. Gervickas 10.50
117 — Pranas Graičaitis 10.50
Po $5.00 aukojo: Juoz. Kurantavičius ir Stan. Barštys, viso 10.00
Po $2.00 aukojo: Pr. Petryla, K. Gaplys, V. Baukus, Juozas Sniegis, „Šventakuprių Partija'' (2.02) 10.02
Po $1.00 aukojo: S. Bartoškevičius, Ant. Pariauka, Al Dijokas, P. Kučinskas, M. Aleksiejunas, K. Šaulevičius, J. Stepšys, J. Žiurys, J. Viliunas, St. Rimkunas, V. Snabaitis, A. Teličekas, V. Rutkauskas, J. Pamparas, J. Gervickas, M. Gervickas, J. Bulota, J. Cepla, Ant. Mažeika, M. Stratas, K. Liubianskas, K. Jakimavičius, J. Diraitis, L. Braškus, P. Murauskas, J. Besasparis, M. Reklaitis, J. Venslovas, A. Motiekaitis, J. Jacevičius, J. K. Valinskas, J. Dementis, P. Jakimavičius, M. Daukšis, J. Liubinskas, D. Graičaitis, Fel. Belinis, M. Raseckas, J. Stankus, Ig. Draugelis, Vl. Danuša, Kip. Kentraitis, viso $43.00
Smulkių aukų 26.70

viso Grand Rapids, Mich. $142.02

Cleveland, Ohio, 7—IX—1913.
Sieksniai žemės:
118, 119 ir 120 — TMD. kuopa 31.50
121 ir 122 — kun. J. Halaburda 21.00
123 — SLA. 178-ta kuopa 10.50
124 — Jonas Montvila 10.50
125 — Apol. B. Bartoševičius 10.50
126 — Luk. Baltrukonis 10.50
127 — Juozas Kapilinskas 10.50
128 — Pranas Mileris 10.50
129 — Antanas Kranauskas 10.50
130 — R. A. ir J. Žitkevičiai 10.50
131 — TMDr-jos 47 kuopa 10.50
132 — Juozas Garmus 10.50
133 ir 134 — Clevelando Dr-jų Delegatų Komitetas svečių priėmimui 21.00
Po $5.00 aukojo: Juozas Saveikis, St. Stankevičius, Povilas Kaminskas, viso 15.00
Povilas Šukis aukojo 3.00
Po $2.00 aukojo: Pr. Dočka, Juoz. Žebrys, Kl. Pakeltis, Ona Kapalinskienė, J. Lisauckas, J. Dagilaitis, Pl. Šurkauskas, J. Pečkaitis, V. Jankauskas, V. Staupas, St. Zaborskis, J. Kilikauskas, Jonas Grite, M. Lavickas, M. Simonis, Paulina Čiuronkutė, Magrieta Bagdžionitė, Z. Bagdžioniutė, K. Staupas, J. Žiaunis, P. Švenčionis, viso 42.00
Po $1.00 aukojo: J. Brazaitis, Ona Brazaitienė, P. Salickas, Pr. Razevičius, J. Stoškus, J. Gudelevičius, J. Andrušaitis, K. Povilaitis, V. Ignatavičiutė, S. Kučauskas, J. Rudaitis, K. Bagdonas, J. Rakauskas, J. Bindokas, J. Šutrys, M. Jačionis, J. Valentukonis, M. Radzevičius, S. Paliulionis, J. Šakis, Ant. Pauliukas, A. Meiliunas, M. Gudelevičius, A. Daniulevičienė, A. Leveckiutė, J. Navurckas, P. Skunskis, J. Ciranka, Br. Vilimaitienė, A. Martišius, J. Pajauckas, J. Juraitis, R. Rakauckas, A. Skuodis, J. Ramanauskas, V. Marcinkevičius, V. Jurgilas, K. Zienius, K. Žilinskas, M. Skripkauskienė, V. Bagdonavičius, J. Žilinskas, J. Vaičiunas, B. Mišeikiutė, T. Neura, V. Debesys, A. Melynis, J. Gradinskis, P. Samsonas, P. Brazaitis, P. Mockaitis, K. Misevičius, J. Lisauckas, J. Znatalskas, J. Zienius, J. Kareiva, M. Palionis, J. Januška, S. Kuksinavičius, A. Staseliunas, Pr. Zaborskis, J. Abeliauckas, V. Karnauckas, V. Vidugiris, V. Baltrušaitis, J. Baliukonis, O. Gritienė, J. Žeidžiunas, J. Naviekas, S. Klimka, J. Urbšaitis, A. Urbšaitis, J. Plerpa, K. Aksomaitis (1.25), J. Kirvelaitis, X. Y., K. Variakojis, E. Arnatauckaitė, K. Bručius, A. Žaliaduonis, P. Kareckas, J. Marozas, J. Šarkus, P. Mušinskas, A. Gudauckaitė, A. Kuzas, Pr. Mockaitis, J. Šankunas, V. Greičius, J. Skibiniauckas, P. Muludis, J. Pečiulis, A. Raila, O. Vaivadžiukė, F. Kleris, J. Blaškevičius, J. Alekna, J. Šilinis, J. Šarkauskas, F. Cipliauskas, J. Klimavičius, S. Klimutis, K. Petukauskas, M. Prokopas, J. Petukauskas, J. Čerkesas, A. Šukis, K. Kubilius, J. Jucevičius, P. Paliulionis, A. Šimkunas, K. Gurskis, viso 112.25
J. Putirskas aukojo 1.50
Smulkių aukų 19.75

Viso Clevelande, Ohio 372.00

Sutrauka:
Sieksniai žemės 241.50
Šiaip aukų 298.82

viso $540.32
Su pirma pagarsintomis $4,014.78

Springfield, Ill.
Į Narių-Labdarių skaitlių įstojo kun. Jonas Čiuberkis $100.00
$2.00 aukojo Ant. Glemža 2.00
Po $1.00 aukojo: K. Gediminas, J. Kuzmickas, M. Tribičius, J. Petravičius, J. Mikolauckas, J. Petrika, J. Glinskis, J. Vyšniauskas, J. Rokas, K. Mankus, A. Šedis, A. Tribičius, A. Urbonskis, A. Bartkus, M. Daniunas, M. Valentikonis, P. Rumšas, A. Navickas, A. Ramanauskas, viso 19.00
Smulkių aukų 6.70

viso Springfielde, Ill. $127.70

East St. Louis, Ill.
Sieksnius žemės pirko:
135 ir 136 — St. Lauksminas, saliuninkas 21.00
137 — kun. J. Petravičius 10.50
138 — Antanas Bartkus 10.50
139 — Jonas Norkus 10.50
140 — Simonas Jocys 10.50
Po $5.00 aukojo: Jonas Bukauskas ir Domicelė Daulinskaitė 10.00
Zofija Linkevičiutė aukojo 3.00
Jonas Čičkus aukojo 2.00
L. Kybartas — 1.50
Po $1.00 aukojo: St. Kaziliunas, Pr. Jasiulaitis, J. Mitrulevičius, A. Jakutis, J. Kasperavičius, A. Baikauskas, P. Slafendorfas, J. Lukša, S. Šimkus, P. Majauckas, St. Gadeikis, J, Skirmantas, A. Diržaitis, J. Kaušpėdas, J. Pocius, Elz. Čepliauskytė, A. Metelionis, J. Sugintas, J. Jonikas, V. Vaitkus, P. Karpavičius, Petronėlė Grinikė, Ona Grinikė, Kl. Mickunaitis, M. Matusevičiutė, O. Karanauckaitė, Pr. Bukauckas, K. Mildažys, V. Grajauckas, D. Gailius, A. Gedrimas, Simanauskas, Ig. Pušauckas, Ig. Martišius, J. Kižas, A. Alekna, P. Jovaiša, P. Dikaitis, B. Kasperavičius, Ant. Jurgila, Pr. Traila, viso 41.00
Smulkių aukų 18.95

viso East. St. Louis'e, Ill. $139.45

Dorrisville, Ill.
Pirko sieksnius žemės:
141 — kun. Myk. Augulis 10.50
142 — Benediktas Aluzas 10.50
143 — Šv. Juozapo Draugija 10.50
Juozas Jusevičius aukojo 5.00
Jonas Butkus — 2.00
Po $1.00 aukojo: St. Litvinavičius, A. Kizevičius, J. Norušis, V. Maslauckas, J. Šerkšnas, F. Bartkus, K. Rasimavičius, J. Legeika, M. Gardžiulis, J.

J. SEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

Sugniaužęs kepurę, išėjau. Tarytum ne jis mane išvarė, bet kažin kokios pajėgos, kurios buvo susirinkę jo kambaryje. Jos mane įsiryžę išstumė. Net atsikvėpiau, kaip pamačiau, kad mano esama jau namie. Bet jos ir čia mane atsivijo ir sustoję, rodos, aplinkui plačiom akim žiurėjo į vidų. Šaldė savo žvilgsniais. Niekur jų šonan nekreipė.

Neturėjau sau vietos. Lig vakarui visokios juodos mintįs galvoje sukinėjosi. Kaip adatomis, smagenis narstė.

— Nejaugi ir kunigas gali tokiems melams intikėti? Nejaugi ir jis prisidėjo prie tų žmonių, kurie varu man stengiasi laimę išplėšti, meilę sugriauti?!... Juk širdies aš jam negaliu parodyti. Kad galėčiau, tai rodosi išimčiau ir pasakyčiau: „Tie, žiurėk!"

Vakare da nuėjau pas jį. Vos įsileido. Bučiuodamas rankas ir verkdamas išpasakojau viską, kas tiktai galėjo mane nors šiek-tiek pateisinti; kaip išpažintyje.

Jis klausė piktai, susiraukęs. Tečiau pasergėjęs, kad aš nemeluoju, nieko nepridedu, suminkštėjo; yt ledas, ineštas šiltan kambarin, atsileido. Pradėjo visai jau kitoniškai šnekėti.

— Tiesa, kad žmonės daug sumeluoja. daug ką nušneka nekaltai ir nevieną taip pražudo. Jiems burno sneužriši. Pagaus kokį žodį, tai ir laksto su juo, lac su pusle. kolei į didžiausį barabaną neišpučia... Aš iškarto netikėjau tiems plepalams, bet kaip atėjo Gervydienė, jos motina, permirkusi visa ašarose, ir kaip pradėjo ji tave keiktiraudoti, kad tu jos brangiausią dukrelę iš kelio išvedęs, purvuosna sumindęs, aš pamaniau, kad tai gali buti, nes kaip priežo? dis sako: tylus kampas velnius veisia, taigi ir paketinau tave bematant su šunimis pravaryti... Na vistik ir meilėje reikia buti atsargesniais ir taip toli nenubristi, kaip judu nubridota. Dievas, mat, kartais siunčia žmogui bausmę tuo tikslu, kad jį į gerą kelią sugrąžinti, kad jis neišsuktų toli... Eik sveikas namon, o aš pasistengsiu tikrą tiesą sužinoti, paklausiu jos pačios apie tą dalyką ir pasirupinsiu jos tėvelius suraminti. Seniai perdaug jau išsigando. Gek žinoma savas vaikas; kiekvienas negeidžia kad su juo kas blogo atsitiktų.

Nežinojau iš džiaugsmo, kaip jam ir atsidėkoti. Rodosi visą vakarą kaip tiktai mokėdamas dėkočiau... Jis visuomet taip. Da kuolabiau užpyksta, tai tuo greičiau atseleidžia. Vienok nebuvau da matęs jo taip supykusio. Nė manyte-nemaniau, kad geruoju pasibaigs. Net pats tarytum kaltu pasijautė.

— Da nesidžiauk taip, gali buti peranksti. Aš juk da neištyriau visako. Nėr žinios, koks bus galas, — perspėjo, maloniai šypsodamasi.

— Jau aišku, jog gerai, — sakiau sau mintyje.

XXIV.

Praėjo koks mėnuo. Šnekos žymiai aptilo-nurimo. Mat apie vieną daiktą ilgai bekalbant ir liežuvis nusopsta ir atsibosta. Žmonės jieško, kad vis naujesnio ko. Nuo manęs užgriuvo ant vieno iškunigio, kuris, metęs seminariją, vedė.

Kazytė bažnyčioje jau drąsiau ir dažniau į mane atsigrįždavo. Deltog ant viškų nelipdavo, matyt tėvų buvo užginta. Pritardavo iš tenai, iš apačios.

Susitikti mudviem vis nebuvo kaip. Negalėjau nei aš tenai nueiti, nei ji į mane. Jau nebedrįso pasivogusi atlėkti.

Budavo sutemus nueinu pavaikščiojupavaikščioju paežeryj, tiesiai ties jų sodyba ir vėl grįžtu namon.

Vis stengiausi, kad tiktai arčiau buti nuo josios. Net savo lovą perstačiau prie kitos sienos, į Gervydžių pusę, kad nors vienu žingsniu mudu mažesnis tolumas skirtų...

Einu aš nuo vakarinių, prieš Šeštinio šventę, mišparų iš bažnyčios, gi žiuriu ji, po liepomis atsistojusi, laukią manęs. Daugiau aplinkui nieko nesimatė. Jeigu ir buvo ant mišparų kelios davatkos, tai jos bažnyčioje tebetupėjo.

Susitiko mane begalo linksmai:

— Na, kaip sveikas, senai matytas? Ar da gyvas tebeesi? Ar neužkrimto tavo išgirtieji Skruzdynų žmonės?

— Nieko, da strimpiu, — atsakiau, nežinodamas kaip geriau ir atsakyti. — Su tavim gi kaip?

— O-o, su manimi buvo blogai, blogai... labai blogai. Jau tu tiek nekentėjai. Aš vos gyva likau. Matai kaip...

— Kaip tai? Kaip tai? — prispyriau klausti.

— Daug pasakoti, maža klausyti... Apsakysiu kitą kartą. Čia gali da kas pasergėti. Vėl butų blogai.

— Kada gi apsakysi? — skubiai paklausiau, pažvelgęs jai į indubusias akeles. Daug, nabagėlė, pablogo per tą laiką. Nepažinęs gerai, nepažintum iškarto. Lyg po ligai sunkiai. Gražybės, vienok, savo nei truputėlio nenustojo. Man da labiau patiko. Buvo tokia tęva, lėna, švelnutė. Pajaunėjo, tarytum.

— Žinai ką, rytoj? Mano tėvai išvažiuoja į atlaidus Draugeliunuosna. Bus ligi vakaro. O gal da svečiuosna kur užsuks, tai ir neparvažiuos tą pačią dieną. Laiko turėsiva. Tu tuojau po mišparų, po visam kam, ateik paežerin, Raganakrumin. Tenai mudviejų niekas nepamatys. Niekas dabar tenai nevaikščioja. Prisišnekėsiva gi prisišnekėsiva.

— Ir aptarsiva kas toliau daryti, — užbaigiau aš.

— Taip, — patvirtino ji, grakščiai galvelę pakreipusi.

Tuo tarpu bažnyčios durįs girgždėrėjo ir jose pasirodė sendavatkė, keliais rožančiais nešina.

Kazytė vos spėjo pasakyti man „sudiev", greitai, skara apsigaubusi, nubėgo nuo šventoriaus. Namon parėjo.

Davatka kaip nežiurėjo, ko nedarė, bet matyti, nepažino, kokia tai buvo. Apižabalės, ilgaliežuvė, jau akis turėjo. Galėjo vien spėlioti. ,

XXV.

Ant rytojaus tuoj, kaip buvo sušnekėta, visus darbus atlikęs, nukiutinau paskirtojon vieton.

Buvo tai didelis, augštas, tankiais krumais apaugęs, skardis. Tenai augo ir alksniai, ir jievos, ir šermukšniai, ir kai-kur jaunas klevelis.

Atsisėdau jievų pavėsyje ir laukiu jos.

Apačioje tyliai šnabždėdamos, gerėdamosi pavasariu, pliuškena ežero vilnįs. Plaka į kraštus, tarytum jiems pasakoja ką. Švelniai-maloniai.

Girdėtis linksmųs narų šukavimai, rėkavimai laukinių ančių, besidžiaugiančių savo mažyčiais.

Aplinkui krumeliuose tai šen, tai ten sučeža lapai, švysterėja šakelė, — tai kokia paukštytė neša savo besočiams maistą. Jie cypia — rėkia sulaukę..

Štai sušlamėjo kas netoli. Smarkiai, greitai. Žiuriu, beišlendanti iš tankumyno mano Kazytė. Apsitaisiusi tamsiai raudonu sijonu ir balta nažutka. Prisisegusi į krutinę gėlių pluoštelį. Naminės gėlelės ir pievoje nuskintos. Naminės viduryj, o tosios vainikėliu aplinkui.

— Mat kur jo sėdžiama! O aš kadaikščiau jieškau po visą Raganakrumį. Jokiuo budu rasti negaliu... Ar senai čia atėjęs? — paklausė sėsdamosi greta.

— Ne, da nesenai, — atsakiau.

— Tie tau! O aš bastausi-bastausi, nėr jo. Ir da čia atėjęs sėdi sau ramiai.

— Aš laukiau.

— Geras esi, nėra ko sakyti. Verta paglostyti.

— Kad mat negalėjau anksčiau. Bučiau senai atėjęs.

— Ir čia sėdėjęs?

— Tai kur gi?

— Gi reikia vaikščioti, jieškoti. Taip galima butų ir ligi-pat vakaro nerasti. Laimė, kaip aš da tave radau. Visai nesimatė nei iš arti. Bridau-bridau, taip sau, ir užbridau galų-gale. Botago tau reikia.

— Už ką? — stebėjausi pro juokus.

— Kaip tai už ką? Ar nežinai? Pirmiausiai, atėjai vėlai, o paskum, įlindai tarp tokių krumų, kad nei nerasti.

(T. b.)

Kaip reikia valgyti?

Prie valgymo, kaip ir prie kiekvieno darbo, reikia mokslo, žinojimo. Galima pavalgyti ir brangiai ir daug suvalgyti, o naudos iš to visai maža teturėti. Ir priešingai: galima pavalgyti ir nedaug tesuvalgyti, ir buti sočiam, sveikam, stipriam. Viskas priguli nuo to, kaip pavalgysi. Jei ukininkas ir daug mėšlo duos dirvai, bet jei duos ne laiku ir ne tokio mėšlo, kokio reikia, dirva vistiek mažai tepasitaisys. Panašu yra ir su žmogaus viduriais.

Tiesa, kol musų žmonės valgo senobiškai, taip, kaip jie valgė dešimtimis ir šimtais metų, tol jie moka pavalgyti, valgo teisingai. Bet kaip tik kas nori „poniškiau" pavalgyti, tuoj pradeda klysti. Jis mano, kad galima ir sveika ir naudinga valgyti visa, kas tik pakliuva po rankos, be kokios tvarkos ir eilios. Tai matyti iš to, kaip svečius vaišina. Nežiuri nei laiko, nei svečio noro, nei jo vidurių stiprumo — duoda, turi valgyti ir gana. Jei nevalgysi — supyks.

Žmogaus arba gyvulio pilvas yra kaip koks fabrikas. Įeina jin valgis vienokiame pavidale, o išeina kitokiame. Valgis pilve malasi, virinasi, miešiasi sunkiasi. Dalis įėjusio valgio persisunkia iš pilvo į gįslas, į kraują, iš kur jau eina kuno maistui, o kita dalis, nesuvartota, nenaudinga, išeina kiaurai laukan. Įėjęs valgis padaro didelę kelionę.

Pirmiausia valgis patenka burnon. Čia mes jį dantimis sukramtome, sutrupiname, sumalame, liežuviu sumaišome ir seilėmis suvilgome bei mažumą aptirpome. Rįjamąja gerkle arba stemple valgis nusileidžia skrandin. Skrandis visaip susitraukdamas dar kartą pertrina, permala valgį. Čia-pat ant jo prisisunkia iš skrandžio sienų tam-tikro skystimo, vadinamos skrandžio sunkos, panašiai kaip seilių prisisunkia iš burnos sienų. Toji skrandžio sunka dar labiau praskiedžia nurytąjį ir jau gerokai jį aptirpina, apvirina. Suvirintasis valgis persisunkia per skrandžio sienas ir patenka kraujan. Suviriręs kiek galėdamas valgį skrandis išstumia jį dalimis tolyn į plonąsias žarnas (grobus).

Netoli nuo skrandžio plonosiose žarnose išsilieja ant valgio skystimai iš kasos ir kepenų, vadinamosios kasos sunka ir tulžis. Tos sunkos valgį beveik galutinai jau sutirpina ir suvirina, visa kas galima buvo suvirinti. Toliau plonųjų žarnų sienelės taip-pat dar išduoda mažuma sunkos, bet tvarbiausias jų darbas, tai sugerti suvirintąjį valgį, kurs taipjau patenka galų gale kraujan. Iš plonųjų žarnų nesunaudojamasis valgis pereina į storąsias žarnas, kur jis susistovi, iš jo išsisunkia jau viskas kas begali išsisunkti. Likučiai išeina laukan.

Kaip matome, žmogaus vidurių darbas susideda iš dviejų atskirų darbų: 1) valgio susmulkinimo, sumalimo ir jo varymo tolyn, 2) susmulkintojo valgio sutirpinimo, suvirinimo ir jo sugėrimo į kraują. Pakalbėsime apie kiekvieną darbą skyriumi.

Kad skrandyje arba žarnose sunkos galėtų lygiai prie kiekvienos valgio dalies prieti ir greičiau jas suvirinti, reikia valgiui buti kuo smulkiausiai sutrupintam ir sutrintam. Iš to išeina, kad ne tik negalima valgio ryti nesukąsnojus, bet priešingai, reikia kiek galint smulkiai jis sugromulti. Jei mes burnoje jį gerai sukąsnosime, tai ir skrandžiui mažiau darbo bebus trinti, ir valgis greičiau ir geriau suvirs.

Iš burnos valgis stemple nueina skrandin, o iš tęn plonosiomis žarnomis į storąsias ir laukan. Kas varo valgį? Varo pačios žranos: augščiau kąsnio žarnos susitraukia, susisiaurina, ir kąsnis iš tos siauresniosios vietos žemyn slysta į platesniąją. Paskui valgio slysta žemyn ir susisiaurinimas ir varo tokiuo budu valgį pirmyn. Stemplė, skrandis, žarnos visuomet varo valgį paakiui, tam-tikroje linkmėje; niekuomet jie nepaklys, neims bereikalo valgio atgal varyti. Taip darosi delto, kad žmogaus vidurių darbas nepriguli nuo jo valios. Jei valgio virinimas nuo žmogaus prigulėtų, tai žmogus, nežinodamas gerai savo darbo, galėtų dažnai sau ir pakenkti, kaip tai atsitinka neretai su bepročiais, kurie nevalgo arba spjaudo valgį laukan.

Bet kad ir ne nuo žmogaus valgio varymas prigyli, vistiek, reikalui priėjus, viduriai moka, kaip pasielgti. Jei, sakysim, mes nurysime į skrandį kokį kenksmingą arba surugusį valgį, arba tas valgis pats skrandyje bebudamas surugs ir ims puti, tai toks supuvęs valgis, perėjęs į žarnas ir susigėręs į kraują, galėtų jį užnuodyti ir patį žmogų nubaigti. Delto skrandis, kaip tik jin pakliuva koks negeras daiktas, tuojau grąžina valgį atgal, t. y. žmogus pradeda vemti. Tokiu budu vėmimas yra tam-tikruose atsitikimuose labai naudingas ir labai reikalingas žmogui daiktas.

Arba jei jau valgio iš pilvo grąžinti nebegalima, tai žarnos tuojau, dar skystą nesusistovėjusį valgį, varo greitai tolyn laukan, kad jis nesusigertų ir nepatektų kraujan. Tuokart žmogus pradeda eiti laukan skystai. Tokiuo budu vidurių suskiedimas nėra koks piktas daiktas, jei jis neperilgai tesitęsia. Jei žmogus eina laukan skystai, tai tegul ir eina: skystimai išplaus jam žarnas nuo visokių kenksmingų valgio dalelių; išsiplovusios žarnos pačios apsistos. Toks retkarčiais žarnų išvalymas labai yra joms sveika.

(T. b.)

Teatras ir Muzika.

KORNEVILIO VARPAI.

„Kornevilio Varpai" — tai nesenai išversta į lietuvišką kalbą Roberto Planquette triaktė komiška opera. Joje tiek daug gražių melodijų ir tiek daug komiškumo, kad ji kasmetai noriai statoma svetimtaučių teatruose. Vienok lietuviams pastatyti scenoje ji nevisai lengva, nes reikalauja nemenko choro, šešių gerų solistų-aktorių (soprano, mezzo-soprano, tenoro, baritono ir dviejų bassų) ir scenos prietaisų, kaip va: ricierio šarvų, užtvarų, žiburių, daugelio parėdų ir tt., o taipgi gerų muzikantų.

Opera susideda iš 22 muzikos numerių solo ir chorams. Gražiausi numeriai — tai Varpų Legenda, Enriko Valcas ir Sekstetas. Tuos numerius kiekvienas klausytojas įsitėmija ir grįždamas iš teatro niuniuoja. Operos turinys juokingas ir lengvai suprantamas. Štai jis:

Korneviliuje stovėjo tuščias palocius, kurio savininkas, grafas de Kornevill, revoliucijai kilus buvo pabėgęs į užrubežį su saavo vienatiniu inpėdiniu — mažu anuku Enriku. Kornevilio turtai buvo palikti globai ukininkui Gasparui. Kitas gi grafas, vardu de Lucenay, taip-pat bėgdamas užrubežin, buvo palikęs tam pat Gasparui dukterį, grafaitę Luizą de Lucenay, kurią Gasparas augino kaipo savo seseraitę po vardu Žermina. Tais pat laikais Gasparas buvo radęs žolėse pamestą nežinomų tėvų mergaitę, kurią augino praminęs Serpolete. Dvidešimčiai metų praėjus Gasparas, matydamas, jog nei grafas Kornevill, nei grafas Lucenay negrįžta, sumanė surinktus iš Kornevilio turtų ir paliktus grafo Lucenay del dukters pinigus pasilaikyti sau, o kad vietinis vaitas nedarytų kokių pajieškojimų — pasiryžo išleisti už ano Žerminą. Pinigus Gasparas laikydavo paslėpęs tuščiame palociuje, o kad atgrasinti visus nuo palociaus — naktimis jis užžibindavo tuščiuose kambariuose žiburius ir pasirėdęs į šmėklą vaidindavosi ties langais. Kaimiečiai matydami naktimis palociaus languose žiburius ir šešėlius, sudėstė dainą apie šmėklas laukiančias grįžtančiojo pono ir kad kai Kornevilio ponas sugrįžšias — tai šmėklos imsiančios skambinti bokšte varpus.

Jaunas Kornevilio paveldėjas grafas de Kornevill, buvęs laivo kapitonas Pietinėje Amerikoje pargrįžo į tėvynę niekeno nepažįstamas Tarnų Samdymo Dienoje. Žermina nenorėdama tekėti už senio vaito, Serpoletė norėdama pabėgti nuo savo augintojo Gasparo — nuėjo į rinką, kur grafas juodvi nusamdė sau už tarnaites. Jis taipgi nusmadė sau už vežėją abiejų merginų jauniki, jauną žvejį Joną Grenį. Dagirdęs gi apie vaidinančiąsias jo palociuj šmėklas, pasiryžo susekti kas tokie gązdina žmones iš tenai. Todel naktį nuėjo su tarnais ir jureiviais į tąjį palocių; ten surado popierius, priparodančius, jog grafas de Lucenay paliko Gasparui auginti savo dukterį ir saugoti pinigus. Serpoletė pareikalauja, idant ją pripažintų už grafaitę, nes ji esanti Gasparo auginti nė ir nieks nežino jos tėvų. Atėna į palocių vaidinties ir pasidžiaugti pinigais Gasparas, kur grafas su tarnais jį sugauna ir išgąsdina taip, jog Gaasparas išeina iš proto. Serpoletė tampa pripažinta už grafaitę de Lucenay ir jai tenka visi paloclaje rasti pinigai. Grafas de Kornevill įsimyli į tarnaitę Žerminą, bet ši atsisako tekėti už grafo, nes pasižadėjusi Greniui, kuris ją skęstančią buk išgelbėjąs. Vienok paaiškėjo, jog išgelbėjo Žerminą nuo nuskendimo tas pats laivo kapitonas, grafas Enrikis de Kornevill. Atgavęs protą Gasparas išaikina, jog tikrąja grafaite de Lucenay yra Žermina ir parodo apie tai dokumentus. Grafas paima ją sau už moterį, o Serpoletė, likusi vėl tik Serpolete, ištęka už Grenio.

Augščiau minėtą operą vaidins dramos draugija „Vyturėlis", 18 d. spalinio, McCaddin Memorial Hall svetainėje, Berry str., (tarpe So. 2-ros ir 3-čios), Brooklyn'e, N. Y. Visas pelnas bus skiriamas Tautos Namams Vilniuje.

P. Bukšnaitis.

Maslauckas, A. Navickas, J. Dzervas, viso 12.00

Smulkių aukų 3.65

Viso Dorrisville'je, Ill. **$54.15**

Ledford, Ill.

Sieksnį žemės pirko:

144 — Aleksandras Partokas 10.50

Po $2.00 aukojo: J. Ilginis, J. Misevičius 4.00

Po $1.00 aukojo: J. Šerkšna, Ig. Partokas, St. Grocholskis, J. Gailiunas, A. Jarmolavičius, K. Kviatkauckas, Al. Gerdauckas, J. Mikelionis, M. Gaidamavičius, J. Mockaitis, viso 10.00

Viso Ledford'e, Ill. **$24.50**

Pana, Ill.

Sieksnį žemės:

145 — Lietuvių Ukėsų Dr-ja **$10.50**

Benton, Ill.

Sieksnį žemės pirko:

146 — kun. kleb. Kolesinskas **$10.50**

Chicago, Ill.

Į Narių-Labdarių skaitlių įstojo p. Juozas J. Eliošius $100.00

Sieksnius žemės pirko:

147 — Juozas J. Eliošius 10.50

148 ir 149 Liet. Moterų Dr-ja 21.00

150 — Pr. Butkus, TMD. prez. 10.50

151 — TMD. 28 kuopa 10.50

152 — Petras Kulis 10.50

153 — Kazys Stulga 10.50

154 — Kanklių Draugija 10.50

155 — Choras prie šv. Jurgio bažnyčios 10.50

156 — L. R-K Moksl. Susiv A. 10.50

157 — Am. Liet. Vargon. Sąjungos 1 kp. Chic. 10.50

Jonas Lazauskas aukojo 50.00

Vincas Mišeika 2.00

Po $1.00 aukojo: A. R. Jurevičius, D. Gapšys, Kaz. Juozapaitis, Juoz. Kazlauckas, viso 4.00

$271.50

Chicagos Lietuvių Moterų aukos Tautos Namams:

Po $10.00 aukojo: Eugenija Hertmanavičienė, Morta Eliošienė, Franciska Kybartienė, Ona Beržinskienė, Katrina Katkevičienė, panelės: Johanna Micevičaitė, Rozalija Rudzikiutė 70.00

Po $5.00 aukojo: pp. Aldona Rutkauskaitė, Teklė Mažeikienė, Julija Zimantienė, Aldona Bernotaičiutė, Ona Dabrovolskienė 25.00

p. Antanina Mažeikienė 3.00

Po $2.00 aukojo: pp. Ona Mažeikiutė, Zuzana Bijanskienė, Eleonora Sutkienė, Zofija Puniškienė, Adelė Miščikaitienė, Marė Damijonaitienė, Marė Radzevičiutė, Felicija Vaišviliutė 16.00

Po $1.00 aukojo: Ona Šliakienė, Juz. Bijanskaitė, Bronisl. Briedienė, Marė Mickevičienė, Barbora Zalatorienė, Marė Jasnauskienė, Ona ir Antanina Žimančiukės, Marė Vaitkienė 9.00

Po 50c. aukojo: pp. Petronėlė Urbienė, Zofija Junevičienė, Teodora Stulpiutė, Veronika Jablonskienė, 2.00

viso Chicagos Moterįs **$125.00**

Sutrauka:

Narys-Labdarys 100.00

Sieksniai žemės 231.00

Šiaip aukų 432.30

viso **$763.30**

Su pirma pagarsintais — **$4,778.08**

AUKOS TAUTOS NAMAMS.

Per „Tėvynės'' Redakciją:

Pirko sieksnius žemės:

158 — 18-ta SLA. kuopa„ 10.50

159 ir 160 — Dr-stės šv. Petro ir Povilo, 29 SLA. kuopa 21.00

Priimta $5.00 iš „Vienybės Lietuvninkų'' redakcijos aukos, surinktos panelės Marės Jankauskiutės varduvėse 31 d. rugsėjo, Palace Hall, Brooklyn, N. Y., — aukotojai:

Po $1.00: M. Kicas ir St. Banevičiutė; 50c. — J. Ginkus; 30c. — L. Vitkus; po 25c. — P. Inca, M. Jankauskiutė, A. Zubienė, J. Kavaliauskas, J. Markevičius ir A. Augunas; po 15 c. — F. Ginkus, O. Radzevičiutė, A. Ginkus, E. Linoniutė; 10c. — T. Adamaičiutė, viso $5.00

161 — K. Steponavičė, Cliffside, N. J.; paeina iš Čičkų kaimo, Alvytaus par., Suv. gub., 10.50

162 — 70 SLA. kuopa, Cliffside, N. J. 10.50

163 — „Lietuvos Benas'', Chicago, Ill. (prisiuntė „Liet.'' red.) 10.50

164 — Jonas Misiunas, budavotojas, Gary, Ind. 10.50

165 — F. Faltinaitis, New Britain, Conn. 10.50

166 — 14-ta SLA. kuopa, Cleveland, Ohio, 10.50

167 — Simano Daukanto Dr-ja, Rockford, Ill. 10.50

Surinkta $13.75 pas p. V. Struogį, Brooklyn'e N. Y. jo dukters krikštynose; aukojo:

V. Struogis $5.00

p. Struogienė 5.00

p. M. Liutkauskienė **1.00**

Jon. Rupeika **1.00**

p. **Ona Karaliutė** **1.00**

Andr. Šatas .... **.50**

Juoz. Vaitiekunas .... .25

viso **$13.75**

P-as K. Šnuolis prisiuntė iš **Cedar Point, Ill.**

Aukotojų vardai: K. Šnuolis ir F. Visbaras, po 1.00; P. Armonaitis, J. Petravičia, J. Uselis, V. Liutkevičia, M. Kazlauskas, M. Naujalis, P. Sprindys, J. Skinkys, S. Alšauskas ir Owen White, po 25 c.; smulkių — 15c., viso **$4.65**

Prisiuntė p. A. Vailionis iš **Adams, Okla.**; aukojo:

96 SLA. kuopa iš savo iždo **$5.00**; **Ant. Vailionis,** Kaz. Puidokas, Petr. **Barzdaitis,** Piušas Barzdaitis, Barbora Žemaitienė, po 50c.; Ign. Gvezdauskas, Sim. Kalasinskas„ Ant. Žemaitis, Jonas Daubaras, po 25c.; viso — **$8.50**

Viso per „Tėvynės'' Red. — 136.50

Waukegan, Ill.

Sieksnius žemės:

168 — kun. Mykolas Krušas **$10.50**

169 — Motiejus Budrunas 10.50

170 — Vincentas Rymas 10.50

Juozas Šalčius 2.00

Po $1.00 aukojo: Kaz. Vaitiekunas, St. Žiburka, J. B. Vaitiekunas, St. Austinas, N. Čiapas, A. Jankauskas, M. Rakauskas, viso 7.00

Smulkių aukų 6.50

Viso Waukegan'e Ill. $47.00

Kenosha, Wis.

Į Narių-Labdarių skaitlių įstojo kun. J. A. Gadeikis, aukodamas Tautos Namams $104.00

Po $1.00 aukojo: V. Šliogeris, B. Kančius, A. Pakšys, B. Oliaka, P. Jusys, V. Bytautas, J. Urbikas, Ern. Labanauskas, J. Macnorius, M. Šipelis, A. Petraševičius, V. Varanavičius, A. Milikauskas, T. Morkus, viso 14.00

Smulkių aukų 14.40

Viso Kenoshoje, Wis. — $132.40

Racine, Wis.

Sieksnius žemės:

171 — kun. Vin. Slavynas 10.50

Jul. Vaineikis 2.00

Po $1.00 aukojo: M. Juška, M. Skėrys, P. Umbrozevičius, O. Zaikauckienė, K. Pankauskas, A. Žiurys, A. Bubelis, J. Pilipavičius, viso 8.00

Smulkių aukų 8.55

Viso Racine, Wis. $29.05

Westville, Ill.

Sieksnius žemės:

172, 173, 174, 175, ir 176 — kun. Kaz. Skrypkus $52.50

177 — E. Zaniauskas, siuvėjas, 10.50

178 — J. Urbas, graborius, 10.50

179 — J. Uždavėnis, anglekas. 10.50

180 — Vincas Kreivėnas, anglekasyklų užveizda 10.50

181 — Ant. Šlikas, mėsininkas 10.50

182 — Tadas Lukoševičius, krautuvininkas 10.50

183 — Al. Daugėla, saliuninkas 10.50

184 — Nikodemas Gendvalius, cigarų išdirbėjas 10.50

185 — J. Matukas ir L. Musteikis, saliuno savininkai 10.50

186 — Ant. Ilginis, saliuninkas 10.50

187 — M. Geryba, kin. savin. 10.50

188 — Pr. Vargonas, krautuv. 10.50

189 — J. Šliažas, bučernikas 10.50

190 — Barbora Šliažienė 10.50

191 — And. Apanaitis, teisėjas 10.50

Kun. Jonas Mączynski, lenkas 10.00

Po $5.00 aukojo: Juoz. Lukauskas, Jonas Žebrys ir Petras Daujotas, miesto majoras, viso 15.00

Izid. Lukoševičius 3.00

Po $2.00 aukojo: Jonas Černevičius, Jurgis Karpavičius, Petras Jononis ir Petras Bartkevičius, viso 8.00

Po $1.00 aukojo: Jonas Deltuva, A. Vaitkus, Juoz. Deltuva, Pr. Balckus, Kaz. Kudreckis, Dz. Mažeikis, Kaz. Dambrauskas, Pr. Vargonas, Mot. Urbonavičius, Jon. Jonikas, Jonas Šliažas, Barb. Šliažienė, Jon. Kvakšas, N. Gentvainis, Juoz. Norkus, Gab. Gudauskas, Kaz. Mičiuda, Kaz. Kačiušis, Jonas Kirvelis, Ant. Mališauskas, Al. Mikučionis, Ant. Jančauskas, Ant. Šlikas, Petr. Karbauskas, Tam. Vištartas, Kaz. Mičiuda, Vin. Vitkauskas, Petr. Lukauskas, Petr. Gladkauskas, Vin. Černockis, Liud. Mosteika, Kon. Lingvėnas, Jon. Miliauskas, Jon. Kilna, Juoz. Rotkis, Jon. Praitikas, Kaz. Majauckas, Fel. Majauckas, Pov. Zujis, Petr. Zimontas, Jon. Leita, Mik. Šalaševičius, Jonas Jononis, Hilar. Urnežis, Kaz. Valys, Mat. Linkis, Juoz. Rakauskas, Jon. Jurgutis, Pran. Pintveris, Petras Mauricas, Juoz. Ridulis, Petr. Pilypaitis, Pran. Geisleris, Viso 53.00

Smulkių aukų 12.18

Viso Westville'je, Ill. — $310.68

Valparaiso, Ind.

Valparaiso universiteto studentai aukojo Tautos Namams:

Kaz. Ambraziunas 2.00

C. J. Majauskas 1.50

Po 1.00 aukojo: Domin. J. Bagočius, Paulius Žilvytis, J. Naujalis, Z. Jankauskas, A. F. Budraitis, Juozas Kibortas ir A. Misevičia, — 7.00

Po 50c. aukojo: Julius Kaupas, Mik. Strikulis, Kaz. Kliauga, Izidorius Janušauskas, Anicetas Linkus, Nik. Valasinis, Juozas J. Čižauskas, P. Skalandžiunas, Petras Varekojus, Kaz. Zekas, T. J. Dobraškis, C. Šaskus, J. Šemuliunas, Pranas S. Žuraulis, Juoz. Stankus, Klem. Lelešis, Juoz. Skripko, J. Bubelis, S. B. Bacevičius, J. Bartkevičia, F. J. Aimutis, Jonas Jagminas, A. Rašimas, T. Smithas, G. J. Abromaitis, Benediktas Čiapas, Stas. Eringis, — 13.50

Po 25 c. aukojo: Petr. Gedgaudas ir A. Dixelis, — .50

Viso Valpar. studentai — $24.50

Pittsburgh, Pa.

Į Mokslo Draugijos Narių Labdarių skaitlių įstojo:

Pittsburgh'o šv. Kazimiero bažnyčios klebonas, **kun. Jonas Sutkaitis** 104.00

D-rė Joanna Baltrušaitienė, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centro Daktaras, — 104.00

Kazim. Vasiliauskas, vaizb. 104.00

Lietuvių Didž. Kunig. Gedimino Draugija aukojo **52.00**

Sieksniai žemės:

192, 193, 194 ir 195 — **Paulius** Obiecunas, bankininkas **$42.00**

196 ir 197 — Lietuvių Piliečių Klubas 21.00

198 — Juozas Baltrušaitis, „Dilgėlių'' redaktorius 10.50

199 — Jonas Petraitis, fotogr. 10.50

200 — Pranas Stravinskas 10.50

201 — Stan. Labanauskas 10.50

202 — Agota Sutkaičiutė 10.50

203 — J. Verbickas 10.50

204 — Pr. Vinclovas 10.50

205 — Antanas Slavinskas 10.50

206 — Juozas Kemėža 10.50

207 — Konst. Stravinskas 10.50

208 — Baltr. Vaišnoras 10.50

209 — Jonas Miliauskas 10.50

210 — Jonas Grajauskas 10.50

211 — Pr. Zukas (Farmington, Pa.) 10.50

Po $5.00 aukojo:

Lietuvių Piliečių Klubas (ir du sieksniu žemės), Šv. Kazimiero Blaivybės Draugija, Jonas S. Sutkaitis, Pr. Gustaitis, All Nations Bank, A. Mičiulis, J. Baltuševičius ir d-ras S. Blumbergas, viso — 40.00

Karolis Varašius 5.00

Po $2.00 aukojo: J. Janulis, J. Dailydė, Adomas Varašius, Juoz. B. Miskevičius, — 8.00

Adelė Varašienė 1.50

Po $1.00 aukojo: Ant. Zdanavičius, Ig. Savukaitis Pr. Monkelis, V. Bračulis, Al Basevičius, V. Vizgirda, L. Kudžius, J. Saviekas, Izid. Dalkus, Ona Urlakienė, Pr. Naujokas, Monika Rimkunytė, Ona Jablonskaitė, L. Labanauskas, K. Petkevičius, J. Dikevičius, A. Baronas, V. Vaikelis, J. Plečkaitis, Petr. Samulioniutė, Agnieška Samulioniutė, A. Kudžius. Petr. Labanauskienė, V. Plaušinis, J. Zenkevičius, L. Noreika, Mik. Dirsė, J. Kudžius, J. Linikas, Jurg. Liudvikas, Ad. Paulėkas, A. Tėvelis, S. Petrauskas, J. Petraitis, A. Aleliunas, R. Norkus, Al. Lenkevičiutė, P. Truškauskas, J. Tribandis, S. Bagurskas, P. Mosiejus, P. Petrauskas, Jer. Lozoraitis, Aug. Pranckietis, P. Marmalas, L. Bikinas, Pr. Valavičius, Morta Miliauckienė, J. Černevičius, Veronika Liubeckienė, Petronė Blažaitienė, V. Aliukonis, K. Smigielskis, Leonora Juškelevičiutė, V. Alinskas, G. Saviskas, Ant. Augustaitis, T. Martulionis, J. Janukaitis, D. Petraitis, Pr. Marcinkonis, Petronė Bagurskienė, P. Bagurskas, P. Zalba, Ad. Pauliukaitis, Silv. Venclovas, T. Lukoševičius, Ona Kazlauskienė, Jieva Guravičienė, M. Guravičius, V. Pukas, Ad. Dičius, J. Butkus, A. Alkimavičius, J. Grajauskas, P. Pundžius, B. Sopeika, J. Vasiliauskas, P. Stravinskas, Julijonas Vincas, Ad. Kardokas, Elzb. Jokubauskiutė, P. Pauliukonis, X, X., L. Kirvaitis, J. Rakauskas, Marė Sutkaičiutė, M. Matušė, J. Čižauskas, Agota Tomkevičienė, St. Bakanas, Pr. Janulevičius, A. Bazinskas, J. Tamulaitis, Mana Gvidžiukė, Ant. Stravinskienė, M. Bruckus, K. Stravinskas, Fr. Teulavičius, J. Packevičius, Ona Vėsaitienė, Ona Kemežienė, St. Vitkus, Morta Miskevičienė, J. D. Miskevičius, Andr. Miskevičius, viso $106.00

Smulkių aukų 56.50

Viso Pitsburgh'e, Pa. $791.00

Pittsburgh'o apielinkės.

N. S. Pittsburgh (Allegheny), Pa.

Sieksniai žemės:

212 ir 213 — Lietuvos Sunų Draugija 21.00

214 ir 215 — Mat. Urlakys 21.00

216 — Petras Kazėnas, Pasvalio par., Kauno gub. 10.50

Lietuvos Sunų Draugija 4.00

J. Spaustinaitis 2.00

Po 1.00 aukojo: J. Stelmokas, A. Albrektas, T. Stelmokas, K. Kazakevičius, J. Žolys, K. Rutkauskas, A. Bartkus, S. Jovaišis, F. Kiršis, T. Dargis, J. Kleimonas, J. Venys, G. Jovaišas, P. Karsokas, P. Butkus, A. Budrys, O. Matušauskiutė, A. Mažinskiutė, A. Galkauskaitė, M. Rakauskienė, T. Dajoras, J. Vitkus, K. Gedvilas, D. Kačiušienė, St. Paliokas, St. Lenkas, R. Gimanavičiutė, L. Varnagis, Al. Armonavičius, P. Šilinis, viso 30.00

Smulkių aukų 11.80

Viso N. S. Pittsburgh'e, — $100.30

Export, Pa., kun. Al. Jurgučio surinkta:

Į L. Mokslo Draugijos Narių Labdarių skaitlių įstojo kun. Alaizos Jurgutis, gimęs Padvarių sodžiuj, Kretingos par., Telšių pav., Kauno gub., 1884 metuose, 18 d. vasario; Amerikoje nuo 1908 m. 104.00

J. Rukas 2.00

Po $1.00 aukojo: J. Mickus, M. Matušis, Pr. Rupšys, M. Grigalevičius, A. Jakštas, A. Trakas, J. Bungarda, J. Kurpeikis, A. Drukteinis, J. Gražulis, Jurkšaitis, S. Šimkus, V. Kakšta, K. Vasiliauskas, viso 14.00

Viso Export'e, Pa. **$120.00**

Mc Kees Rocks, Pa. (9rugs., 1913)

Sieksniai žemės:

217, 218, 219 ir 220 — Šv. Jono Krikšt. Pašalp. Draugystė **$42.00**

221 ir 222 Kun. Jon. Vaišnoras 21.00

Kun. Jon. Vaišnoras 3.00

J. Galginas 2.00

A. Valiuškis 1.50

Po $1.00 aukojo: Kon. Sabonis, Juoz. Kvieska, P. Gaidamavičius, Ad. Valeika, V. Marcinkevičius, Pr. Gilius, J. Dovidonis, A. Vagine, A. Jakutis, J. Urbonas. P. Krivickas, V. Turčinskas, S. Smolskus, J. Balčiunas, J. Jurkaitis, Petronėlė Pusnevičiutė, B. Marcinkaitis, P. Varnis, A. Račkaitis, A. Povilaitis, J. Jakutis, K. J. Sutkaitis, J. Šimkevičius, P. Ruzgis, N. Nikštas, V. Kupcikevičius, M. Kupcikevičius, K. Uzdris, K. Vaišnoras, D. Glenskis, J. Šeputis, A. Štarolis, A. Petraitis, S. Pauliukonis, P. Gečas, M. Povilaitis, A. Dučka, J. Kavaliauskas, J. Rimkus, B. Jakutis, viso — 40.00

Smulkių aukų 23.75

Viso Mc Kees Rocks'e, Pa. **$133.25**

Braddock, Pa. (11 rugs., 1913 m.);

Sieksniai žemės:

223 — Šv. Petro ir Povylo brol. pašalp. Dr-stė 10.50

Po $5.00 aukojo: A. C. Balčius ir K. Jakubaitis, — 10.00

Po $2.00 aukojo: Kaz. Dukauskas, A. Zuikevičius, J. Šaparauskas ir Juozas Šimkus, viso — 8.00

Po $1.00 aukojo: J. Reivytis, V. Stanislovaitis, V. Arnastauskas, J. Zorskis, J. Janušauskas, Pr. Širvaitis, S. Kruopys, T. Diškevičius, A. Abramaitis, J. Urbaitis, P. Morkevičius, M. Grinkevičius, A. Bikinas, M. Vytortas, K. Žvibas, J. Liesis, J. Peža, J. Karvelis, V. Zenkauskas, M. Lukoševičius, A. Greičiunas, M. Bikinas, J. Puskunigis, P. Šukytė, Marė Bungytė, Juozas Naujokas, P. Liešis, viso 27.00

Smulkių aukų — 14.20

Viso Braddock'e, Pa. — $69.70

Donora, Pa. (12 rugs., 1913 m.):

Sieksniai žemės:

224 — Kun. Magn. Kazėnas, 10.50

225 ir 226 — And. Kiveris 21.00

Po $2.00 aukojo: P. Živatkauskas ir An. Rosmanskis, — 4.00

Po $1.00 aukojo: A. Gettautas, V. Batvinis, A. Aleksonis, M. Aleksonis, Kliučinskas, V. Rukas, J. Damaševičiutė, viso 7.00

Smuulkių aukų 11.11

Viso Donoro'je, Pa., — $53.61

Wilmerding, Pa. (13 rugs., 1913 m.)

Po $3.00 aukojo: J. Martinkaitis, B. Kandratavičius, — 6.00

Po $2.00 aukojo: J. Andriušis, M. Mačionis, V. Bernackas, — 6.00

Po $1.00 aukojo: J. Rudzianskas, Pr. Jakubauskas, Kaz. Kundrotas, S. Jakubauskas, Z. Kavaliauskas, A. Milius, Fl. Praškevičius, Pr. Bumbulas, A. Marculevičius, Pr. Grabauskas, Sil. Bagurskis, D. Šepokas, Ad. Čelkis, S. Straka, S. Kundrotas, K. Leonavičius, J. Žaliadonis, Ad. Miškinis, Ona Labienskienė. Pr. Šaulys, Anelė Kaškienė, P. Mačionis, Ad. Grebliunas, J. Kazlauskas, Al. Bačkauskas ir M. Juškevičius, viso 26.00

Smulkių aukų 7.70

Viso Wilmerding'e, Pa., — $45.70

Homestead, Pa. (10 rugs., 1913 m.)

Įstojo į L. Mokslo Draugijos Narių Labdarių skaitlių kun. **Steponas Juozas čepanonis,** gimęs Mikičių kaime, Seinų pav., Suvalkų gub., 26 d. gruodžio 1869 m.; Amerikoje apsigyveno 1895 metuose, — $104.00

Sieksniai žemės:

227 ir 228 — Liet. Pašalp. D-ja 10.50

229 — Liet. Dainorių Klubas 10.50

230 — Šv. Petro ir Povylo **paš.** Draugija 10.50

231 ir 232 — **Šv. Juozapo Labdarių Draugija** 21.00

233 — SLRKA. 38 kuopa 10.50

A. Švedkauskas 2.00

Po $1.00 aukojo: J. Valentukavičius, J. Kalinauskas, K. Takoraitis, A. Milunas, J. Mazikevičius, B. Jucevičius, M. Vaisnora, P. Pikutis, A. Kudokas, A. Barzdilauskas, J. Ančė, A. Petkunas, J. Dailydė, A. Katilius, Pr. Gudaičiutė, J. Balukas, A. Vaičiunas, J. Tumasonis, Al. Paulauskas, viso 19.00

Smulkių aukų — 11.85

Viso Homestead'e, Pa., — **$210.35**

Roshester, N. Y. (18 rugs., 1913 m.)

Į Lietuvių Mokslo Draugijos Narių-Labdarių skaitlių įstojo:

1 — **Kun. Juozas Kasakaitis,** gimęs gruodžio 21 d. 1885 m., Šunskų par., Šunskuose, Mariampolės pav., Suv. g. Amerikoje apsigyveno nuo 1908 metų. Suorganizavo lietuvių šv. Jurgio parapiją Rochester'yje, — 104.00

2 — **Šv. Petro ir Povylo Dr-tė** 110.00

3 — **Didžiojo Liet. Kun. Gedimino Dr-stė** (nutarta) 100.00

4 — **Šv. Jurgio Kareivio Draugystė** (nutarta) 100.00

Sieksniai žemės:

234, 235 ir 236 — Šv. Marijos Draugystė 31.50

237 ir 238—SLRKA. 103 kuopa21.00

239 — Lietuvių Draugiškai Politiškas klubas 10.50

240 — TMD. 52 kuopa 10.50

241 — Juozas Ragaišis, iš Ukmergės pav., 10.50

242 — Teodoras Palaikis, Ežerėnų pav. 10.50

243 — **Juozas Saunoras, Kražių par., Raseinių pav.** 10.50

244 — **Vytautas Daniulevičius,** Kriukių par., Panev. pav. 10.50

245 — **Šv. Cecilijos choras** 10.50

246 — **Pranas Šiužda, Gražiškių** kaimo, Vilkaviškio pav. 10.50

247 — **Pranas Gikis, Svedasų par.,** Ukmergės pav. 10.50

248 — **Jonas Barzilauskas, Udrijos par., Kalvar. pav.** 10.50

Vincenta Palaikiutė 5.00

Po $2.00 aukojo: J. Gudrinas, P. Pikunas, Dom. Šlapytė, Andrius Senkus, Petras Kajeckis, Jonas Kazakevičius, Adomas Ucius, Vladas Stankevičius, Katarina Dubickiutė, Motiejus Senkus, Konst. Gaubys, Jurgis Šokelis, Anicetas Šlapelis, Petras Levickas, K. Valeska, Konst. Orlauckas, viso 32.00

Po $1.50 aukojo: A. Domikas, Michalina Koleraičiutė, Liudvika Jančaičiutė, viso — 4.50

M. Naviekiutė 1.25

Po $1.00 aukojo: Petronė Kirvaičiutė, Konst. Kašiniutė, Ona Bendaitė Petras Sebastinas, Juozas Rickis, Leonas Grinkevičius, Magdė Gumauskiutė, Jonas Bitinas, Domininkas Jokštas, Leonas Kaminskas, Apol. Valbasienė, Marė Sedleckaitė, Kazys Vaivoda, Ant. Letkauskas, Jonas Markevičius, Julijonas Stašaitis, Ona Levickaitė, Agota Medžiakauckiutė, Kat. Stirniukė, Pranas Šukis, Juozas Dauda, Julijona Jovaišiutė, Ant. Janulis, Juozas Dirsė, Ant. Ragaišis, Myk. Pabrinskis, Ant. Adomulis, Stasys Meliauckas, Stasys Kučunas, Juozas Brasas, Ona Koleraitė, Ona Pranckunaitė, Valeras Urbonas, Paulina Klingaičiutė, Steponas Kovas, Juozas Novikas, Juozas Zaremba, Myk. Taukevičius, Ona Musteikaitė, Ant. Stukas, X. X., Ignotas Kairys, Myk. Medžiakauckas, Kazim Zlotkus, Juozas Bendokaitis, Jonas Žemaitis, Jonas Neviadomskis, Bernardas Gudelis, Petras Gedmuns, Aleks. Stulpinienė, Petras Milevičius, Pranas Milevičius, Step. Platakis, Adomas Balaišis, Aleks. Kaminskas, Bronisl. Danilevičius, Petras Kepalas, Vladas Šukis, Marc. Nakutis, Juoz. Žemaitis, Ant. Matukas, Jonas Armonas, Andrius Jerašius, Juozas Žemaitis, Anelė Valentinaitė, Stasys Brusokas, Karolina Taruškienė, Jonas Plikis, Petras Gudelis, Motiejus Baltrušaitis, Julius Klimaitis, Kazim. Bartašius, Marė Orlauckiutė, Pranas Petruševičius, Juozas Bartuševičius, Adolfas Orlauckas, Antanas Orlauckas, Ant. Stašaitis, Stasys Keliauckas, Ant. Bagdonas, Myk. Bagdanavičius, Adomas Bernatavičius, Julijonas Keliauckas, Laurynas Šliakys, Feliksas Prusas, Jurgis Brazys, Myk. Brazys, Juozas Laukas, Jonas Jankauckas, Hipolitas Anuševičius, Kazim. Želnys, Stef. Janavičiutė, Jonas Tomašauckas, Jonas Levickas, Edvardas Kundrotas, Anastazia Stučkiutė, Juzė Anuševičiutė, Veronika Anuševičiutė, Marė Daukševičiutė, Antanas Valtas, Ant. Buivida, Selvestras Butrimavičius, Aleks. Mastaukas, Stasys Janavičius, Aleks. Vežialis, Jonas Anusevičius, Aleks. Vėžialis, Zygm. Griškevičius, Marė Urmeliavičiutė, Jonas Musteikis, Jurgis Bakunas, Alfonsas K. Orlauckas, — 4 m. sunus Konstanto, Louis Lavasseur, A. Kazlauckas, J. Unčiuras, Ona Gudikienė, F. Palaikis, V. Mičiulis, Ks. Siemaška, J. A, Valiulis, M. Zdanavičius, V. Petronis, J. Greibas, J. Dulksnis, L. Petronis, M. Lapienis J. Januška, J. Višniauskas, S. Gendrenas, V. Kirčius, Br. Saunoras, K. Grinius, J. Monkus, A. Struolis, E. Struolis, J. Bartmonas, P. Slapelis, Viktorija Migliniutė, P. Barkauckas, J. Bulsnis, A. Butrimavičius, K. Gervickas, P. Pikunas, A. Lozas, Ig. Margevičius, A. Vilnonis, T. Barckauckas, P. Storvydis, J. Andruškevičius, P. Mikaitis, A. Urlauckaitė, J. Saunoraitė, J. Malcevičiutė, Veronika Vilkusiutė, M. Ventys, Marcel. Notkevičienė, J. Valtis, R. Kavičiutė, K. Andruškevičius, K. Budrytė, S. Rickienė, Ig. Malcevičius, A. Gribauckas, V. Karauda, Pr. Žukauskiutė, Ona Gribauskienė, A. Pleškauskienė, J. Pleškauckas, A. Beliakevičius, A. Paukštaitė, J. Vizboras, O. Miniauckiutė, V. Bernotavičiutė, M. Struoliutė, J. Dovidonis, V. Vaivada, P. Dirse, M. Letkauskaitė, V. Uzdila, J. Lukšys, Pol. Roviutė, A. Kalikytė, V. Rovienė, J. Maciejunas, Pr. Maciejunkienė, D. Rovas, J. Garudzevičius, Val. Kulvienė, P. Praninskas, S. Mataitis, P. Grybauskas, Al. Danisevičiukė, J. Jokšas, V. Grečius, V. Varankevičius, P. Deksnys, V. Butrimavičius, T. Bamblauskas, A. Zimnickis, A. Bernatavičiutė, viso $203.00

Smulkių aukų — 31.50

Viso Roshester'yje, N. Y. **$848.75**

Sutrauka:

10 Narių Labdarių $1038.00

91 sieksnis žemės 955.50

Šiaip aukų 1059.69

Viso $3.053.19

Su pirma pagarsintomis $7.831.27

So Boston, Mass., 21 rugs., 1913 m.

Į Lietuvių Mokslo Draugijos Narių Labdarių skaitlių įstojo:

Kun. kleb. Tamas Žilinskas, $104.00

Petras čaplikas, 104.00

Pirko sieksnius žemės ir paaukojo Mokslo Draugijos Namams statyti:

249, 250, 251, 252 ir 253 — SLA. Šv. Kazimiero Draugija, $52.50

254, 255 ir 256 — Lietuvių Ukėsų Draugija 31.50

257, 258 ir 259 — Lietuvių Jaunuomenės ratelis 31.50

260 ir 261 — D. L. K. Vytauto Draugija 21.00

293 ir 294 — J. J. Adomavičia 21.00

262 ir 263 — Nikodemas Gendrolis 21.00

264 — **Jokubas Kudrevičius** 10.50

265 — **Antanas Naujokaitis** 10.50

266 — **Tomas Jakavonis** 10.50

267 — **Jonas Petrauskas** 10.50

268 — **D-ras Fr. Matulaitis** 10.50

269 — **Jonas Joniunas** 10.50

270 — **Mateušas Mešlys** 10.50

271 — **Konst. Jurgeliunas** 10.50

272 — **Mateušas Narbutas** 10.50

273 — **Juozas Tamošaitis** 10.50

274 — **Jonas Valeckas** 10.50

275 — **Mikolas Stalmokas** 10.50

276 — **Kazys Sangaila** 10.50

277 — **Antanas Ašmenskas** 10.50

278 — **Antanas Sidaras** 10.50

279 — **Antanas Ivaškevičius** 10.50

280 — **D. L. K. Keistučio Draugija** 10.50

281 — **Jonas Vaitkus** 10.50

282 **Kazys Vileišis** 10.50

283 **Antanas Žvingilas** 10.50

284 — **Valerija Varžinskaitė** 10.50

285 — **Juozas Suokas** 10.50

286 — **Šv. Jono Blaivin. Dr-ja** 10.50

287 — **Ant. Gudelis iš Brighton, Mass.** 10.50

288 — **Leonas Švagždys** 10.50

289 — **P-lė Ona Migauckaitė** 10.50

290 — **Jonas Tuinila** 10.50

291 ir 292 — **Saldž. Šird. Jėzaus Draugija** 21.50

293 ir 294 — **J. J Adomavičia** 10.50

Aukos:

Po $5.00 aukojo: J. Berželionis, P. Karvelis, J. Mikalauskas, J. Sabas, S. Griškus, J. Sokas, Jonas Kazlauskas, F. Rutkelis, Mar. Kelmainiutė, Mot. Dagys, viso $50.00

Po $4.00 aukojo: Nikodemas Gendrolis, Lietuvių Jaunuomenės Ratelis, D. L. K. Vytauto Draugija, viso 12.00

Po $2.00 aukojo: S. Mockus, M. Vervečka, K. Antanavičia, J. Stukas, A. Adomavičė, Apal. Adamavičė, J. Lekavičė, A. Rimkus, K. Švagždis, Julian K. Sliuokoski, Mart. Knistauskas, Pranas Petrulis, A. Kučinskas, K. Glinkevičius, F. Vervečka, F. Bagdžius, K. Mačunis, And. Žiminskas, Kaz. Tamukis, Pov. Apšėga, Ant. Staneliutė, Mar. Meškauskaitė, Al. Kaptautas, viso $46.00

Po $1.50 aukojo: Mykolas Stalmokas, P. Šukis, A. Žaleckas, viso 4.50

Po $1.00 aukojo: M. Endriukaitė, P. Trakimas, R. Mickevičė, A. Grigaitė, P. A. Stanis, A. Andziunas, J, Dilis, K. Macaitė, M. Bratenienė, M. Žioba, M. Saponiutė, A. Latvinskas, A. Bučys, A. Bekeriutė, M. Rudauskas, D. Galinis, P. Gedraičiutė, K. Žilyčė, P. Polderis, J. Šilanskis, U. Straimikiutė, M. Arminas, M. Žebriutė, J. Kadariutė, J. Žardeckas, M. Šleinienė, J. Kalinauskas, J. Raškauskas, A. Prigiliutė, A. Kubiliutė, V. Fedaravičė, M. Karbauskas, A. Melius, F. Žibutis, J. Žibutis, V. Kališius, P. Grinkevičė, J. Vilkas, P. Grinkevičė, K. Kiškis, A. Neura, K. Plioplis, J. Podolskis, J. Lekavičė, M. Overka, M. Stankevičė, J. Matukaitis, J. Leikus, J. Dragašius, J. Galinis, A. Dusevičius, A. Overka, A. Gaidis, K. Kisielius, J. Urbšaitis, A. Kudkonienė, P. Lepšiutė, A. Sabukė, J. Jankauskas, A. Baltrušaitis, P. Juozavitaitis, L. Višniauskas, A. Stankevičė, P. Kezys, D. Šapalis, S. Jonušaitė, M. Kazlauskas, V. Karpavičius, J. Putrius, M. Venys, J. Bekeriutė, A. Klimarauckas, V. Bielskus, V. Repšys, T. Zaleckas J. Astrauskas, A. Beleckas, J. Jankunavičė, M. Matutis, J. Klimas, T. Mulevičė, J. Sinkevičė, J. Tuinila, S. Norkunas, J. B. Valukonis, Z. Vaitkus, M. Čeikus, J. Višniauskas, V. Čepulionis, J. Kavolynas, S. Dzevas, J. Kedas, A. Grubinskas, A. Rasimas, A. Anciukaitis, V. Uždavinis, F. Liausde, P. Norkevičė, P. Baranaauskas, A. Zenevičė, J. Javaišis, P. Butkus, A. Harmonavičė, J. Sinkevičė, J. Mažuolis, J. Vilkiškis, S. Noreika, V. Jurgelaitis, A. Zubriutė, J. Vasiliauskas, Ad. S. Romečius, Kaz. Vertrulda, Jadv. Šimkienė, Kaz. Petrauskas, Piušas Ausaria, Petr. Bagčiutė, Vikt. Leveckienė, M. Račkiutė, A. Patonis, A. Barėvitienė, O. Kučinskiutė, O. Švagždienė, M. Žvairaitienė, J. Sadauskas, M. Rymkaitė, A. Kaškonas, L. Vaitiekunas, J. Zdanavičius, A. Vizgirda, O. Vizgirdienė, S. Putkelienė, J. Jakubauskas, A. Maura, A. Šapalis, J. Razmus, J. Varaitis, A. A. Kairys, J. Jakštys, A. Zerdauckas, L. Bielukė, P. Jachimavičė, B. Jakubauskas, K. Mamašus, K. Borowski, Z. Urbonas, M. Sulinskas, K. Unikis, Jurg. Žvairaitis, D. Antanavičė, J. Keva, Juoz. Šukis, Petr. Tamulionis, Ant Boleckas, L. Zabestonavičius, J. Civinskas, Ant. Baranauskas, Pov. Mikalauskas, Pran. Mikalauskienė, J. Grigaitis, Andr. Vardavičius, Ant. Lenčauskas, Just. Lapinskas, V. Ručkauskas, J. Vojėga, Petr. Jakavonienė, Karol. Pratašienė, Vincas-Keistutis Jakavonis, Liudvisė Navickaitė, Jieva Zubriutė, J. Palionis, T. Šemrokas, Mot. Radžius, Kaz. Pratapas, M. Siulalis, P. Jakaitis, Ona Meškauskytė, Jadv. Uždavėniutė, Juoz. Tekučioniutė, Emil. Jurgeliutė, Mot. Vyšniauskas, Urš. Bataitė, Ver. Buišytė, Adolfa Pranckiutė, J. Aleknavičius, Marė Sočiutė, V. Neura, J. Sungaila, J. Jacevičius, K. Urbonas, J. Grigaitė, J. Tunis, viso **$192.00**

Po 50c. aukojo: Antanas Naujokaitis (ir sieksnį žemės, N265), Jonas Joniunas (ir sieksnį žemės N 269), viso — $1.00

Smulkių aukų — 9.76

Viso So. Boston'e, Mass., — **$1.006.26**

Boston'o aukų sutrauka:

Nariai-Labdariai $208.00

46 sieks. žemės 483.00

Šiaip aukų 315.26

Viso **$1.006.26**

Su pirma pagarsintomis $8.837.53

SKAITYTOJAMS.

Gerbiamieji „V. L.'' skaitytojai, kurių prenumerata užsibaigė ir gavot paraginimą, malonėkite atnaujinti, nes kitaip busime priversti sulaikyti laikraščio siuntinėjimą. Tiems, kurie gavo paraginimo kortelę, šis numeris yra siunčiamas pasku tinis, iki atnaujnimo.

Pasarga: **Permainant adresą, pirmiausia parašykite senąjį, o paskui naują. Visada reikia rašyti kuoaiškiausiai vardas, pavardė ir gatvės arba bakso numeris, o tuomi palengvinsite administracijai darbą ir išvengsi te daugelio nesusipratimų.**

„Vien. Liet.'' Adm.

Vietinės Žinios

— **„Kornevilio varpai''.** Artinasi laikas, kuomet ir musų miestą atlankys gerb. Lietuvių Dailės ir Mokslo Draugijų pasiuntiniai, Dr. Basanavičius ir adv. Yčas, kuriuodu renka aukas Tautos Namų pastatymui Vilniuje. Vietinės draugijos rengiasi priimti tuodu brangiu svečiu kuoiškilmingiausiai. Tarp daugelio rengiamų iškilmių ir čionykštė muzikos bei dramos darugija „Vyturėlis'' rengia Tautos Namų naudai ir svečių pasitikimui iškilmę: subatos vakare, 18 d. spalio salėje McCaddin Memorial Mall ant Berry (tarp So. 2-ros ir 3-čios) Street bus atlošta triaktė komiška opera **„Kornevilio varpai''**, kurioje dalyvaus įžymiausieji lietuvių aktoriai-dainininkai ir pragarsėję Ct. Brooklyno ir Williamsburgo chorai. Ši opera jau buvo kartą vaidinta laike SLRKA. seimo ir visiems labai patiko, nes tai ištikrųjų yra gražiausis ir linksmiausis lietuviškoje kalboje veikalas. O „Vyturėlis'' savo užduotį pilnai atlieka: stato scenoje veikalą tik tada, kuomet aktoriai ir chorai pilnai buna išlavinti.

Taigi ir šiuom kartu „Vyturėlis'', nesigailėdamas savo jiegų ir triuso, stato scenoje didelį ir gražų veikalą „Kornevilio'' varpus'' ant naudos Tautos Namų Vilniuje. Vertėtų ir kitoms scenos draugijoms panašiai elgties, kaip kad „Vyturėlis'' ir Lietuvaičių Klubas. **P. Bukšnaitis.**

— **M. Petrauskas sugrįžo.** Nedėlioje, spalio 12 d. sugrįžo iš Shenandoah'rio, Pa. musų gerbiamas kompozitorius ir dainininkas, Mikas Petrauskas, kuris tuoj pradeda čia darbą Lietuviškoje Konservataorijoje. Gaidų teorijos mokyti, kaip sužinojome, pakviestas p. Ks. Strumskis.

— **Brooklyno Lietuvaičių Klubas** su pilnu pasisekimu sulošė spalio 11 d. McCaddin salėje penkių veiksmų dramą „Iš meilės''. Geriausiai roles atliko p-lė O. Karaliutė (Sorės-Marės rolėje), p-lė A. Liutkauskiutė (Danutės rolėje) ir p. K. Kriaučiunas (Leibos rolėje) ir p. J. Kačergis (Jono roėje). P-lei O. Karaliutei liko įteiktu du gėlių bukietu, taipgi ir p-lei A. Liutkauskiutei — vienas bukietas. Likęs nuo vakaro pelnas skiriamas Tautos Namams Vilniuje.

— **Daugiau atsargumo.** Rugsėjo 20 d. nuo B. Marcinkevičiaus kokis tai apgavikas išviliojo 120 dolarių. Šitas apgavikas, sutikęs ant gatvės B. M., pradėjo prie jo meilinties, pranešdamas, kad jis, bijodamas kokios nors nelaimės, sugrįžo iš Meksikos kur turi daug pinigų. Apgavikas pradėjo prašyti, kad B. Marcinkevičius padėtų bankan jo pinigus, bet jis tiek duosiąs pinigų, kiek jis jam savo parodysiąs. B. M. tuoj pristatė 120 dol., apgavikas irgi pridėjo 120 dol.; pinigus susiautė į skepetaitę. Kada B. M. paėjo dubloku banko link, pažiurėjo skepetaitėn jis tuoj pamatė, kad joje susiausti laikraščio puslapiai. Apgavikas dingo. Viskas atsitiko dienos laike ant gatvės. Visgi vertėtų lietuviams buti atsargesniais, nes reikia žinoti, kad didmiesčiuose daug visokių apgavikų bei piktadarių. **J. Augunas.**

— **Juodarankiai suareštuoti.** Pereitą subatą N. Y. laikraščiai pranešė, jog prasidėjo smarkus tardymai tyrinėjimai juodarankių, grąsinančių laiškų siuntėjų, padegėjų, akrlių nuodytojų, bombų metėjų ir kitų. Penki tos gaujos sąnariai išpasakoję policijai daug paslaptingų dalykų — 80 bombų metikai išaiškinti. Tarpe suareštuotųjų juodarankių yra ir vienas lietuvis — Antanas Sadaitis arba žinomas dar, kaipo: Joseph Polaski, Edward arba Andrew Burke. Tai jaunas dar vaikinas, turįs tik 19 metų amžiaus, kuris gyvenęs Bowery „urvuose''.

Ligi šiol padaryti aštuoni areštai, tečiau slaptoji ir šiaip policija žada dar daugiau areštų padaryti.

KLAIDŲ ATITAISYMAS.

1) „V. L.'' N41 per apsirikimą po straipsniu (plačiose skiltyse) „Šveicarija'' padėta parašas Pr. S. Žuravskis, o turi buti **Pr. S. Žuravlis.**

2) „V. L.'' N39 naujų raštų skyriuje atitaisytina ši klaida: išspausdinta buvo: „Gyvenimo žaizdos'', drama keturiose veikmėse ir tt., turi buti — **„Gadynės žaizdos''** ir tt.

Mokykloje.

Mokytojas-kuningas: Pranuli, kas yra su tokiu žmogum, kurs nemąsto apie savo dušią, o tik apie savo kuną?

Pranulis: Toks žmogus tunka ir tunka, kuningėli.

MUSŲ JIEGA.

Manoma, kad musų jiega yra pasekmė to, ką mes valgome. Tai iki žinomam laipsniui yra teisinga; musų jiega yra pasekmė to, ką mes perviriname. Daugelis sunkiai valgančiųjų yra ploni ir paliegę, nes maistas jiems netinka; jųjų virinimas yra prastas. Tai parodo, kaip svarbu yra laikyti musų virinimo organai tobulaus veikimo tvarkoje. Jeigu mes turime kokius nors keblumus prieš ar po valgio, kaipo rugštųs atsirugimai, koktumas, išputimas, skaudėjimai, užkietėjimai, Trinerio Amerikoniškasis Kartaus Vyno Eliksiras suteiks mums greitą palengvinimą. Jisai išvalys iš kuno visą dyką medžiagą, kuri trukdo virinimą. Jisai sustiprina virinimo organus, sutveria sveiką apetitą ir pagelbsti virinimui. Aptiekose. Jos. Triner, Importer and Exporter, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Trinerio Linimentas yra greičiausias palengvintojas skaudėjimuose.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA

101 So. 2nd Str. Brooklyn, N. Y.

Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikos ir t. t.

Direktorius
M. PETRAUSKAS.

Lietuvi, Busiantis Pilieti, Perskaityk!

Senai iš visur girdžiasi prikalbinėjimai į musų brolius, kad rupintųsi pasilikti Amerikos piliečiais taip veikiai kaip tik į šitą kraštą atkeliauna. Pilietis turi didesnes tiesas, turi amerikonų akyse geresnį vardą ir balsavimais prisideda prie budavojimo šios šalies žmonių gerovės.

Bet musų žmonės iškiolei labai mažai šitomis prakilniomis tiesomis rupinosi. Iš dalies gal delto, kad nedaug tesupranta politikos svarbumą, o iš dalies delto, kad daugeliui atrodo, jog pasilikti šio krašto piliečiu yra lab i sunku. Tuom tarpu nieko nėra lengvesnio. Jeigu musų žmonės nueitų į Court'us, tai pamatytų Naturalizacijos Biuruose didelius burius italų, slovakų, ungarų ir žydų — kiti nemoka nei rašyti nei skaityti, kiti jau apyžiliai senukai, — grudasi prie klerkų ir prašo pilietystės popierių. O musų jauni vyrai, kaip aržuolai, kiti moka skaityti ir rašyti, vienok nedrįsta nueiti į Court'ą ir išsiimt popierių. Per tai mes visuomet ir pasiliekame ant paskutinės vietos.

Del palengvinimo musų vientaučiams pasilikti piliečiais Brooklyne jau kiek metų atgal susitvėrė LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS, kuris jau daugybę savo sąnarių padarė piliečiais. Kad supažindinti musų visuomenę su Amerikos konstitucija, įstatymais ir pilietyyste, tas patsai Klubas išleido dailią ir storoką knygutę, po užrašu: **„Kaip pasilikti Amerikos Piliečiu''**. Ta knygutė yra per pusę lietuviškoje ir angliškoje kalbose ir talpina šiuos straipsnius: 1. Sutrauka Naturalizacijos Tiesų Suvienytose Valstijose. 2. Kaip pasilikti Amerikos piliečiu — klausimai ir atsakymai. 3. Apskelbimas Neprigulmybės. 4. Konfederacijos straipsniai. 5. Suvienytų Valstijų Konstitucija. 6. Priedai prie Suv. Valstijų Konstitucijos ir kiti. Vertimas knygutės lengvas, gražiai skaitosi, daili spauda, netoli 100 puslapių. Kiekvienam reikalingas pilietystės rankvedėlis, da pirmą sykį toksai pilnas lietuvių kalboje išleistas. Parsidavė tiktai po 25 centus, ir per 2—3 mėnesius išėjo keli tukstančiai po visas Suvienytas Valstijas.

Dabar LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS rengiasi išleisti kitą kokią lygiai lietuvių apšvietimui reikalingą knygą, todel nori užleisti vietą ir pabaigti leisti svietan likusį nedidelį skaičių viršui apraaytos knygutės už labai numažintą prekę. Todel praneša plačiai visuomenei, jogei nuo 1-mos balandžio atiduoda už pusę prekės knygą „Kaip Pasilikti Amerikos Piliečiu'', kas ims ant sykio nemažiau kaip 25 knygas. Vadinas, vieton mokėti po 25 c. arba 25 kvoterius už 25 knygas, dabar gaus už pusę prekės.

Tai yra didelė proga draugystėms, klubams ir pavieniams žmonėms, kurie nori šitą knygutę pigiai gauti, ją tarp žmonių paskleisti ir patarnauti musų vientaučiams pastojime piliečiais.

Pasiskubinkite išrašyti, nes mažas skaitlius egzempliorių beliko. Pinigus ir orderius adresuokite:

LITHUANIAN AMERICAN CITIZENS CLUB,
372 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KIEKVIENAM ŽINOTINI DALYKAI.

Suvienytų Valstijų Amerikos namas reprezentantų (House of Reprezentatives) susideda iš 435 atstovų. Suvienytų Valstijų Senatas susideda iš 96 atstovų. Abelnas S. V. Kongresas susideda iš 531 atstovų. Suvienytų Valstijų Senate New Yorko Valstiją dabar atstovauja Elihn Root — Republikonas ir John O'Gorman — Demokratas.

New Yorko valstijos susirinkimas (Assembly) susideda iš 150 atstovų, Senatas susideda iš 51 atstovo. Abelnas New Yorko Valst. Legisl. posedis susideda iš 201 atstovų. New Yorko Valstijos abelnan Legislatura pagal partijas dalinasi sekančiai: Demokratų 135, Republikonų 59, Neprigulmingųjų Demokratų 1, Progresistų-Republikonų 1, Progresistų — Bull Moose. 5. Assembly — susirinkimą Albany — 14th Assembly Districtą atstovauja James H. Garvey — Demokratas. Senate 7th Senatorišką Distriktą atstovauja Daninel J. Carroll — Demokratas.

Kiek išviso žmonių balsavo 1912 metuose visose Suv. Valst. už prezidentus

Už Demokratų Partiją (Woodrow Wilson) balsavo	6,293,454.
Už Republikonų Partiją (William Taft) balsavo	3,484,980.
Už Progresistų Partiją (T. Roosevelt) balsavo	4,119,538.
Už Socialistų Partiją (Eug. V. Debs) balsavo	900,672.
Už Blaivininkų Partiją (Eug. W. Chafin) balsavo	206,275.
Už Socialistų Darbininkų Partiją (Arthur E. Reimer) balsavo	28,750.
Labų prezidento rinkime dalyvavo žmonių balsavimuose	15,033,669.

Didžiausi pasaulyje miestai:

Londonas — Anglijoje — turi gyventojų	7,252,963.
New Yorkas — Suvienytose Valstijose — turi gyventojų	5,173,064.
Paryžius — Francuzijoje — turi gyventojų	2,846,986.
Chicago — Suvienytose Valstijose — turi gyventtojų	2,185,283.
Tokio — Japonijoje — turi gyventojų	2,168,151.
Berlinas — Vokietijoje — turi gyventojų	2,064,153.
Viena — Austrijoje — turi gyventojų	2,004,291.
St. Peterburgas — Rusijoje — turi gyventojų	1,907,708.
New Yorko valstijoje išviso gyventojų buvo 1910 metuose	9,113,279.
Išviso gyventojų buvo Suvienytose Valstijose 1910 metuose	91,972,266.

Severos Gothardiszkas Aliejus

(Severa's Gothard Oil)

dabar parduodamas aptiekose buteliuose dviejų didumų: po 25 ir 50 centų. Jeigu turite skausmus bile kurioj dalyj kuno, jeigu jusų sąnariai ir muskulai yra sustirę ir aptinę, jeigu kenčiat nuo skausmų nugaroj, šonuose ar krutinej, jeigu jus vargina reumatizmas arba lumbago —pamėginkit šito puikaus linimento. Busit užganėdinti.

Severos Gydantis Odinis Muilas

(Severa's Medicated Skin Soap)

yra antiseptiškas muilas, kuris ne tik nuplauna ir nuvalo lygią odą, arba plaukuotą odą ir rankas, bet lyginai neleidžia užakti porams, kas paprastai buva priežastimi įvairiu spuogu, odos nelygumo ir kitų odos subjanrinimų. Puikus skutimuisi—nesulyginamai geras kudikių maudymui.

Kaina 25c.

Aptiekose. Reikalaukit, kad jums duotu Severos. Neimkit kitų. Jeigu neturi—parsitaaukit tiesiog nuo mųs.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Parsiduoda saliunas geroj vietoj. Biznis eina gerai; apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Priežastis pardavimo — manau užsiimti kitu bizniu. Kreipkitės sekančiu adresu:

V. Struogis,
442 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda bučernė su visais rakandais. Biznis eina gerai. Apgyventa vieta tarpe lietuvių ir lenkų. Laikau tą biznį jau 5 metai. Priežastis pardavimo keliausiu į Lietuvą. Kreipkitės sekančiu adresu:

A. M. Martus,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(43)

PIRMAS BALIUS BROOKLYNE IR DIDŽIAUSIAS, NES DVIEJŲ ORGANIZACIJŲ RENGIAMAS.

Šiuomi pranešame Brooklyno ir apielinkės lietuviams ir lietuvaitėms, kad yra rengiamas puikiaausias pasilinksminimo vakarėlis per Lietuvių Kriaučių Neprigulmingą Kliubą ir Unijos 54 skyrių, subatos vakare 18-tą dieną spalio (october), 1913 m., Liet. Taut. Namo Svetainėje, 101—103 Grand St, Brooklyn, N. Y. Įėjimas inkorpore 15 c., pavieniams 25 c. Širdingai užkviečiame atsilankyti, nes niekas niekad nematėt tokio, kokį pamatysite 18-tą dieną spalio. Vardan dviejų Organizacijų, širdingai užkviečia,

Sekr. **Jurgis Karpus.**

KIEKVIENO LIETUVIO PRIVALUMAS PRISIDĖTI PRIE INSTEIGIMO TAUTOS NAMŲ.

Su tuo tikslu bus vaidinta R. Planquette komiška opera

Kornevilio Varpai.

Subatoj, Spalio (october) 18 d. 1913, 8 val. 15 min. vakare, McCaddin Memorial Hall, Berry St., (tarpe So. 2 ir 3 str.,) Brooklyn, N. Y, Visas pelnas paskirtas Lietuvių Tautos Namams Vilniuje! Bilietai: 1 dol., 75c., 50,, ir 25c. Parsiduoda „Vien. Lietuvninkų'' redakcijoj ir pas Agitatorių Komiteto ir „Vyturėlio'' narius. Perstato Muzikos bei dramos draugija „Vyturėlis''.

* * *

eMname, jog musų Publikai bus labai malonu žinoti, jogei šitame vakare tarpe svečių bus ir musų gerbiamieji iš Lietuvos pasiuntiniai Dr. J. Basanavičius ir M. Yčas.

ŽMOGŽUDŽIAI

5-kių Aktų Tragedija iš Gyvenimo, su Dainomis
PARAŠE TOGOBOČNYJ
ir Vodevilis, 1 Veiksmo Kamedija
DVIKOJIS KATINAS.
Dainuos Aido Choras, po vadovyste dirig. p. L. Eremino

TAI INDOMIAUSIS IR UŽIMANČIAUSIS TEATRAS KOKIE TIK KUOMET NORS BUVO LOŠIAMI
bus perstatytas
Subatos vakare, 25 d. Spalio--October, 1913 m.
Prasides 8-ta val. vakare
McCADDIN MEMORIAL HALL
Berry Street tarp 2nd ir 3rd gatvių Brooklyn, N. Y.

Tikietu Kaina: 25, 50, 75c. ir Box seat $1.00

Meldžiame Gerbiamąją Publiką kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

L. S. S. 19 Kp. KOMITETAS.

LIETUVĖ AKUŠERKA IR NURSĖ,

Baigusi Mokslą Columbijos Kolegijoj. Geriausiai prižiurių moteris palage ir visokiose ligose, — už pigią prekę. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Mrs. A. Hopp,
220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: East New York 1643-W.
31—12—13

ANT PARDAVIMO

Restoranas ir Lunch Room persiduoda, labai geroj vietoj, apielinkėje daug fabrikų, priežastis pardavimo nesutikimas su pusininku. Biznis eina labai gerai. Kas norite pirkti, lai pribuna laike pietų, tai pamatys kiek žmonių lankosi. Kreipkitės sekančiu adresu:

William Urbschas,
724—11 Ave. New York, N. Y.
Tarpe 51 ir 52 Str.
(42)

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuviai farmeriai. Aš esmiu paėmęs parduoti toje apielinkėje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo. Kaina nuog $20 akras ir brangiaus. Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe. Tojie pačioje apielinkėje turiu pardavimui daug derlingos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuog $8 iki $20 akras. Lengviausi išmokėjimai ant daugelio metų. Galite pasirinkti žemės, kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuo, kol tebėra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemė, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Ateinantį pavasarį žinosite kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apsėtais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti gali atlikti tai per mane, nes aš turiu randauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esmiu farmeris, ir galėsite praleisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinksite sau geriausios žemės musų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite musų kaimynu, aš nurodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apvežiosiu po farmas, kad galėtute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite knygutę ir mapą dovanai. Adresuokite:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

PARSIDUODA RESTAURACIJA.

Vieta apgyventa lietuviais, biznis eina gerai. Pardavimo priežastis — savininkas turi važiuoti į kitą miestą. Platesnių žinių sužinojimui kreipkitės šiuo adresu: 102 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (43)

ANT PARDAVIMO
Bučernė ir Groserštoris

Labai geras biznis eina, priežastis pardavimo — išvažiavimas Lietuvon. Dažinot pas: John Kovach,
36 Grand St., Brooklyn, N. Y.
(42)

Parsiduoda

Du lotai — trečias ir ketvirtas lotas nuo kampo — Jamaica, Long Island, N. Y. Tiktai vienas blokas nuo bažnyčios. Vieta apgyventa lietuviais ir lenkais. Daugelis Brooklyno lietuvių turi savo namus tenai, kaipo E. Akrantavičius, M. Švirmickas, Balaženčius, Pauža, Jadlauskas ir kiti. — Lietuviai norinti pirkti tuos du lotu kreipkitės pas savininką ant šio adreso:

V. P. Mockus,
1635 North ave., Chicago, Ill.
(42)

KRAUTUVNINKŲ IR AGENTŲ ATYDAI.

Mes esame importeriai ir wholesaleriai ištisos eilės dalykų, kurie yra ypatingai įdomųs lietuviams, kaip tai:

Gražųs laiškai su lietuviškomis eilėmis
Atvirlaiškiai su lietuviškais tekstais
Kortelės gimimo ir varduvių dienai lietuvių kalboje.
Lietuviškos maldaknygės
Paveikslai ir jiems rėmai
Ražančiai
Škaplieriai
Medalikai
Mukos
Bažnytinės lempelės (prie švenčiausiojo ir t. t.)
Šaltiniai šventintam vandeniui
Šventųjų stovylos
Apskelbimų kalendoriai tikėjimišketurinio
Brangakmenįs
Vaškiniai vestuvėms vainikai
Vaškiniai laidotuvėms vainikai su lietuviškais tekstais
Lietuviškos kortelės Kalėdoms
Lopšiai Kalėdoms

Nosinės skepetaitės su lietuviška ir Amerikoniška vėliavomis ir daugelis kitų daiktų, įdomių lietuvių vertelgijai.

PAREIKALAVUS BY KOKIAM KRAUTUVININKUI ARBA AGENTUI, PILNAS KATALIOGAS PRISIUNČIAMA UŽDYKĄ.

Mes varome tiktai wholesalinį biznį ir kataliogų privatiniems žmonėms visai nesiunčiame.

THE LIPMAN SUPPLY HOUSE,
527 S. Fifth ave., Chicago, Ill. Dept. 7.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telephoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

BĖKIM GREIČIAU!

Nes dabar yr proga užsisteliuoti Rudenines ir Žiemines drapanas ant orderio pos Lietuvę kriaučių už labai sumažintą prekę.

Moteriškus siutus siuvam už $12 iš gerų vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir pritaikymą tai nėr ko klaust, nes jau senei yra visems žinomas kriaučius, kurio darbu visi gėrisi. TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant orderio atsakančiai didžiausiam pasirinkime, nuo $18.00 ir aukščiau. Mus dirbtuvė atdara kas diena ir nedėldieniais orderius priimam. Kreipkitės po adresu:

PETRAS SHERTVITES

370 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Pagal Willamsburg Tiltą.

Turiu už garbę pranešti draugystėms, kliubams, ir kuopoms kad išdirbam visokius ženklus, ,,badges,'' saloloido ,,botonus.'' Visokius ,,emblems,'' su antrašais ar paveikslais išdarom ant auksinių, paauksuotų, ar juodo metalo guzikų už labai pigę prekę.

Ant kožno pareikalavimo išsiunčiame prabas ,,sempelius'' ir jų prekes.

PAJIEŠKAU AGENTŲ.
REIKALAKIT KATALOGŲ.
A. STRUPAS, NOVELTY CO.
123 Ferry St., Newark, N. J.

KELIAUJANTIEMS EUROPON.
Dienos išplaukimo October ir November mėn., ir laivų vardai.

RED STAR LINE Į ANTVERPEN.
Laivakortės prekė $35.00.
Oct. 22 Kroonland.
'' 29 Vaterland.
Nov. 5. Finland.
'' 12 Lapland.
'' 19 Zeeland.
'' 26 Kroonland.

RED STAR LINE IŠ PHILADELPHIA, PA. Į ANTVERPEN — $33.00.
Oct. 24 Marquette.
Nov, 7 Menominee.
'' 21 Maniton.

HOLLAND-AMERICAN LINE Į ROTTERDAM.
Laivakortės prekė $37.00.
Oct. 21 Rotterdam.
'' 28 Potsdam.
Nov. 4 New Amsterdam.
'' 11 Noordam.
'' 18 Ryndam.
'' 25 Rotterdam.

NORTH GERMAN LLOYD Į BREMEN.
Laivakortės prekė $37 ir 40.
Oct. 21 Kaiser Wilhelm II.
'' 23 Grossed Kurfuerst.
'' 28 Kronprinz Wilhelm.
'' 30 Friedrich der Grosse.
Nov. 2 Bremen.
'' 4 George Washingtton.
'' 7 Kronprinzessin Cecilie.
'' 14 Kaiser Wm. der Grosse.
'' 16 Prinz Friedrich Wilhelm
'' 21 Kaiser Wilhelm II.
'' 23 Grosser Kurfuerst.
'' 28 Kronprinz Wilhelm.
'' 30 Friedrich der Grosse.

NORTH GERMAN LLOYD IŠ BALTIMORE Į BREMEN — $33.00; trečia kliasa $ 36.00.
Oct. 22 Seydlitz
Nov. 5 Neckar.
'' 12 Main.
'' 26 Rhein

HAMBURG-AMERICAN LINE Į HAMBURGĄ.
Laivakortės prekė $35.00 ir $37.50.
Oct. 18 President Lincoln.
'' 23 America.
'' 25 Pennsylvania.
Nov. 1 Imperator.
'' 1 Patricia.
'' 6 Kaiserin Auguste Viet.
'' 15 Pretoria.
'' 19 President Grant.
'' 22 Imperator.
'' 27 Amerika.
'' 29 President Lincoln.

HAMBURG-AMERICAN LINE IŠ BALTIMORES, MD. Į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00.
Oct. 28 Salamanca.
Nov. 11 Barcelona.
'' 25 Bosnia

HAMBURG-AMERICAN LINE IŠ PHILADELPHIA Į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00 ir 35.00
Oct. 30 Graf Waldersee.
Nov. 10 Prinz Adalbert.
'' 29 Prinz Oscar.

HAMBURG-AMERICAN LINE IŠ BOSTON Į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00 ir 35.00.
Oct. 28 Cincinnati
Nov. 22 Cleveland.

RUSSIAN AMERICAN LINE Į LIEPOJŲ—LIBAVA.
Laivakortės prekė į Libava $33.00
Laivakort. prekė į Rotterdam $31.00
Oct. 18 Kursk.
Nov. 1 Russia.
'' 15 Czar.
'' 29 Kursk.

CUNARD LINE Į LIVERPOOL, O PASKUI PER HULL Į BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, LIBAVA.
Laivakorčių prekė:
Į Liverpool $35.00 ir $37.50,
Į Bremen, Hamburg ir Rotterdam $37 ir 40.
Į Libavą—Liepojų $39 ir 42.
Oct. 18 Caronia.
'' 22 Mauretania.
Nov. 1 Carmania.
'' 5 Lusitania.
'' 15 Caronia.
'' 19 Mauretania.
'' 29 Carmania.

CUNARD LINE IŠ BOSTON Į LIVERPOOL.
Laivakorčių prekės:
Į Liverpool $32.50,
Į Bremen ir Hamburg po $35.00,
Į Libavą per Hull $37.00.

CUNARD LINE IŠ MONTREAL Į SOUTHAMPTON, O PASKUI PER HULL Į LIBAVĄ.
Laivakorčių prekė:
Į Southampton $31.25,
Į Libavą per Hull $35.00.
Į Bremen $33.00,
Laivai išplaukia iš Montreal:
Oct. 18 Ascania.
Nov. 1 Ansonia
'' 15 Andania.
'' 22 Ascania.

WHITE STAR LINE
Į Liverpool, Southampton ir Libava per Hull.
Laivakorčių prekės:
Į Liverpool $35.00.
Į Southampton $33.75,
Į Libavą $37.00.
Laivai išplaukia:
Oct. 18 Oceanic.
'' 23 Cedric.
'' 25 Olympic.
'' 30 Baltic.
Nov. 1 Majestic.
'' 6 Adriatic.
'' 8 Oceanic.
'' 13 Celtic.
'' 15 Olympic.
'' 20 Cedric.
'' 22 Majestic.
'' 27 Baltic.
'' 29 Oceanic.

Mes parduodame laivakortes virš minėtų linijų į Europą ir iš Europos į Ameriką su geležinkelių tikietais į visas šalis.

Apie laivakorčių prekę į visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už 2 ct. markę atsakymui.

Pas mus keliaujantieji teiksis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma iškeliavimo, kada ir kur pasitikti.

Pirkusus pas mus lavakortes, mes pasitinkame ant dypo, aprupiname bagažus, nuvedame ant laivo ir parupiname nuo konsulio popieras parėjimui rubežiaus. Išmainome pinigus — rublius į dolerius ir dolerius į rublius.

Mes parduodame tikietus ant Providence — Joy Line į šiuos miestus:
Į Boston'ą $2.40,
Į Worcester'į, $2.40,
Į Fall River $1.75,
Į Providence $1.50.

Ateikite arba rašykite ant šio adreso:

J. J. Paukszlis & Co.,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ'' IŠLEISTOS KNINGOS.

Adomas Mickevičius	15
Ar socijalistas gali buti kataliku?	10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje	15
Apuoko sapnai	15
Anatemos kningelė	10
Apie kuno išlavinimą	15
Albumas lietuviškos parodos Pryžiuje 1900 m.	40
Apie Dievų pavydumą	15
Baltrus Turazeris (Drama trijuose veiksmuose)	20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astoronomijos	10
Davatkų gadzinkos	10
Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis	20
Darbininkų Kalendorius 1904.	15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimuose	15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo	20
Gyvenimas Genevaitės	50
Gudri Našlė. (Juokažaislė dviejuose veiksmuose)	15
Gegutė. (Eilės)	10
Girtuoklių Adynos	10
Grauduș Verksmai	10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos	15
Istorija Septynių Mokytojų	50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų	10
Istorija apie gražią Katriuką	10
Iš po budelio kalavijo ir Kaijimas (Dvi apysakos)	30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apsireiškimuose)	20
Iš bažnyčios istorijos	10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai?	10
Įtekmė socijališkų sanlygų ant visų kulturos šakų	15
Įtekmė dantų ant žmogaus gyvenimo	10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje	10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu)	30
Joninės. 4-rių veiksmų drama	45
Jaunieji Skrauja. Medžioklės piešinys.	75
Kalabas	10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo)	10
Kainas. (Misterija trijuose aktuose)	25
Kunigija ir svietiška valdžia	15
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas	10
Kur musų išganymas?	25
Keletas minčių apie mirties bausmę	10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę	15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi	15
Kaip darbo žmonėms išsiliuosuoti	10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai	15
Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje	10
Laima ir planetos	25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I	$1.50
Apdaryta	$2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II	$1.50
Apdaryta	$2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą	$4.00
Lietuvių tauta. Tomas I	$1.50
Apdaryta	$2.00
Lietuvių tauta. Tomas II	$1.75
Apdaryta	$2.25
Abu tom. apdaryti į vieną	$4.25
Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti	10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių	50
Musų Dielės. (Per ką Lietuva kenčia)	10
Mokslinčius Tvardauskas	50
Miškas vis smarkiau degė	15
Našlaitė (Apysaka eilėmis)	10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę	25
Parsidavimas ir pelnas	10
Paveikslai. (Dvi apysakos)	15
Palemonas ir Giržduta. (Apysaka eilėmis)	20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos)	10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos	25
Pirmoje Gegužės Sapnas	15
Ponas Bartkus. (Eilės)	10
Pažvelgus atgal. (Sociališkas Romansas)	$1.00
Palocius ežero dugnuose. (Trijų veiksmų drama)	15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių	20
Rytojui Bežiurint	65
Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė. (Trįs dramos)	30
Sausio devintą	15
Švedų liaudies švietimas	25
Senkaus Jurgis	15
Tamsybės Guolis	10
Užsistanavyk ant to gerai	15
Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų)	50
Vilius Tell. (Tragedija penkiuose aktuose)	30
Valkata	10
Vilkų Lizdas. (Apysaka iš Kryžiuočių laikų)	35

Rašykit
J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik $2.00, pusei metų $1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniesce metams $3, pusei metų $1.50
Rašydami laiškus adresuokite
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

„Vienybės Lietuvninkų"
KELIAUJANTI AGENTAI!
J. DIGRYS,
S. SZAFRANAUCKAS.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.00.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa College of Midwifery".

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
152 Polk Str. prie **Ferry Str.**
NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite kataliogą dykai. Knygos teipgi parsiduoda ir yra reikalinga Agentų.

Kreipkitės per laišką a t šio antrašo:
A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakandai (Furniture) ar t išmokesčio vietiniai kre pkitės pas mane.

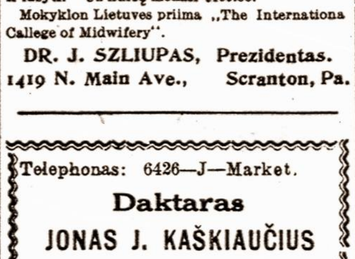

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

Newarkiečiams.
Vienatinai kur galima gauti čystų visokių, liekarstvų už pigiausę prekę,
M. OLSHIN'O Aptiekoje,
Kampas Congress & Lafayette Str., Newark, N. J.
Vienatinė rusiška aptieka Newarke, kur jųs galite gaut visokių europėjiškų ir Amerikoniškų liekarstvų.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!
Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai.
Visiem velijam eit pas
Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

K. Labanas

Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inšiurinu forničius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užganėdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902 Tel. Cortlandt 3923 **Valandos:** nuo 9 ryte iki 5 vakare.
BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų

M. ROSENFELD HEALTH PURITY 140 ROSOVE NATURAL HEALTH FOOD MADE OF RYE PRODUCT

ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stipryš!

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čyščiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų**, kuriuos tik už gerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.

Sergėkis neverto pamėgdžiojimo ir reikalauk tikrojo Pain-Expellerio su Inkaro apsaugos ženklu, kaip viršui parodyta.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) *$52.517.97.*

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Štrimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

PASALPA SVIETA

VIENYBĖ

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampa. Second St.
Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiurėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilgametinėje įkirioje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršiaus—tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškįs jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Ne kiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangus. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y.
tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukszt is & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Żmijecznikas yra tikrasis

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto $2.50 / Ant pusės meto $1.25 / Ant ketverčio meto 65c.
EURO-POJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 / Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. / Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo........ 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo........ 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)........ 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Konkursinis
Geografijos Vadovelis
Kaina 75c.
Apdaryta $1.oo.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

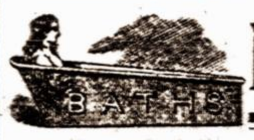

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. —Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų, **Kursk** — 13.500 tonų, **Czar** — 13.000 tonų.

Į Rotterdamą į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į **Liepoju.**

$31.00	3-čios	klesos	$33.00.
$45.00	2-ros	klesos	$50.00.
$65.00	1-mos	klesos	$75.00.

Išplaukia kas antra subata.
Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Czar — August 23
Kursk — Sept. 6
Russia — Sept. 20

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą. Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y. Telephone — 2850—2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

Nepamirškit
Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS. Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

„ŠVYTURYS"
1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos labai naudingas. Prekė 75c., męs parduodam po 50c.

Gaunamas pas J. J. PAUKSTĮ & CO.
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

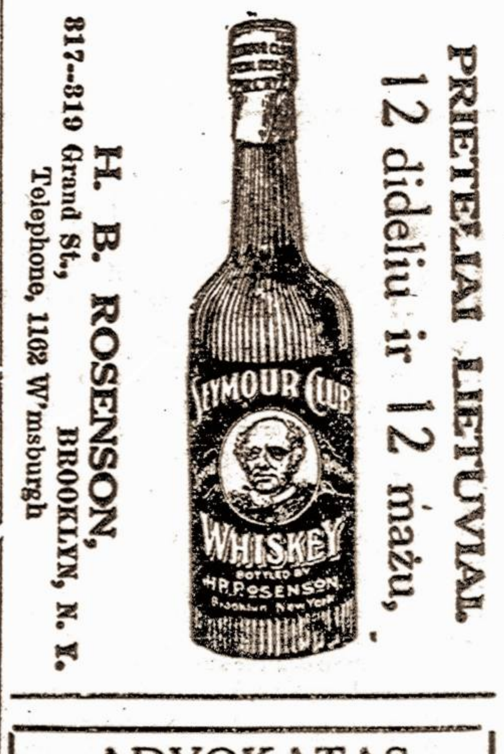

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinėsimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

A. OLSZEWSKIO BANKA
Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Telephone 1295 Greenpoint.
P. BUTKUS
LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

$213\frac{1}{2}$ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building. Seattle. Wash.

Tel. 279 Greenpoint.
Geriausia lietuviams užeiga
pas
JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street
Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gazinjais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1.000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šiuomi bizniu, reikalaujanti pagelbos kreipkitės prie:

American Film Exchange
A. T. Raćiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, nepriguImybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsų Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios kaina yra 25c. Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

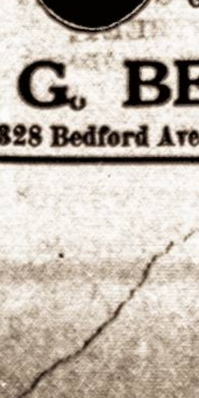

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas.
Vidutiniška čienia.
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.